

Het Vlaamse ODA Rapport 2009

1 maart 2010
Redactie: Simon Calcoen
Depotnummer: D/2010/3241/198
Afdeling Beleid
Departement internationaal Vlaanderen
Boudewijnlaan 30 | 1000 Brussel
Tel +32 (0)2 553 60 45 | Fax +32 (0)2 553 60 37
<http://www.vlaanderen.be/internationaal>

Inhoudsopgave

---

1. Inleiding	3
1.1 Internationale context: de 0,7% doelstelling	4
1.2 Europese context	6
1.3 Nationale context	6
2. De financiële crisis	7
2.1 Impact van de crisis op de ODA	7
2.3 Weerslag van de crisis op de partnerlanden van de Vlaamse OS	9
3. Methodologische toelichting	12
3.1. Bijdragen die niet conform de OESO-DAC directive zijn	12
3.2. Bijdragen die conform de OESO-DAC directive zijn	13
4. Analyse van de Vlaamse ODA 2009	15
4.1 Overzicht	15
4.2 Bestedingspatroon van de Vlaamse ODA	17
4.3 Bestedingspatroon van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking	21
5. Bilaterale samenwerking	27
5.1 Zuid-Afrika	29
5.2 Mozambique	36
5.3 Malawi	39
5.4 Andere landen	41
6. Multilaterale samenwerking	44
7. Indirecte samenwerking	55
7.1 Gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking	58
7.2 Sensibilisering & educatie	59
7.3 Handel en ontwikkeling	61
7.4 Vredesbevorderende initiatieven	62
7.5 Vlaams Fonds Tropisch Bos	64
7.6 Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling	70
7.7 Wetenschappelijke instellingen	75
7.8 Studiebeurzen	78
7.9 Steun aan ngo's en andere indirecte samenwerking	80
7.10 Varia	81
8. Noodhulp en humanitaire bijstand	85

1. Inleiding

Het Vlaamse ODA Rapport 2009 bevat een overzicht van de *reële uitgaven* die in het kalenderjaar 2009 door de Vlaamse overheid aan ontwikkelingshulp werden besteed. Deze uitgaven voldoen aan de officiële criteria voor ontwikkelingssamenwerking (*Official Development Assistance* of ODA in afgekorte vorm) internationaal vastgelegd door de 23 leden van het Ontwikkelingscomité (DAC) van de OESO. Een betalingsinterventie is ODA indien het aan elk van de volgende vier voorwaarden voldoet:

1. **Official:** het betreft een besteding die strikt afkomstig is uit overheidsgelden
2. **Development:** economische en sociale ontwikkeling is de hoofddoelstelling
3. **Assistance:** het is hulp (bvb. geen commerciële transactie aan marktvoorwaarden)
4. De hulp gaat naar een land (of groep landen) of internationale instelling op de DAC-lijst.¹

Naast financiële transfers vallen ook technische coöperatie en ontwikkelingsgerichte leningen (met een giftelement van minimum 25%) onder ODA. Transfers via NGO's worden als ODA geteld indien deze door erkende hulporganisaties gefinancierd worden. Daarentegen telt militaire hulp sinds het einde van de Koude Oorlog niet langer als ODA. Schuldkwijtscheldingen verbonden met exportkredieten worden dan wel weer als ODA geboekt. Vanaf 1979 en 1991 worden respectievelijk administratiekosten in donorlanden en de kost in eigen land van vluchtelingen en asielzoekers aangerekend als ODA.²

Geconfronteerd met deze internationale rapporteringpraktijk engageert Vlaanderen zich om deze oefening zo transparant en eerlijk mogelijk te houden. Weliswaar is het voor een substatelijke donor onmogelijk om militaire operaties of repatriëringskosten van vluchtelingen door te rekenen. Via het Kaderdecreet (art. 5 §2) verbindt Vlaanderen zich er bovendien toe strikt ongebonden hulp te leveren. Om die reden werd in totaal 4.312.930 euro aan vnl. handelsgerelateerde steun bewust niet in dit ODA rapport opgenomen. Ten slotte werden in 2009 geen concessionele leningen en schuldkwijtscheldingen als een ontwikkelingsinstrument ingezet.

Toch blijken de OESO/DAC criteria voor ontwikkelingsrelevantie nog vrij ruim geformuleerd. Zo kan Vlaanderen, net als alle andere overheden, meer rapporteren dan enkel de uitgaven gemaakt door de minister van ontwikkelingssamenwerking. De totale Vlaamse ODA bestaat dus niet louter uit de bestedingen van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, d.w.z. de betalingen vanuit de eigenlijke begroting voor ontwikkelingssamenwerking. Verschillende andere beleidsdomeinen financieren ook activiteiten die volgens de OESO/DAC als officiële ontwikkelingshulp aanrekenbaar zijn. De Vlaamse ODA en de begroting ontwikkelingssamenwerking mogen dan ook niet met elkaar verward worden.

De oorspronkelijke aanleiding voor het verzamelen van de Vlaamse ODA uitgaven, is een vraag van de federale Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGOS). Deze administratie verzamelt gelijkaardige gegevens van alle Belgische overheden, telt ze bij elkaar op om ze vervolgens naar het Ontwikkelingscomité van de OESO in Parijs door te sturen. De OESO/DAC groepeerde 's werelds belangrijkste bilaterale donoren en zij vraagt jaarlijks bij alle OESO-lidstaten de cijfers voor officiële ontwikkelingssamenwerking op. De rangschikking volgens het percentage van het BNI dat de donoren het afgelopen jaar aan ODA hebben besteed, is één van de meest bekende analyses die deze organisatie verricht.

Met de komst van het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking van 22 juni 2007 is het ODA rapport naar een decretaal verplichte rapportering aan het Vlaams Parlement geëvolueerd. Het

rapport krijgt in het kaderdecreet bovendien een tweeledige rol toebedeeld. Enerzijds betreft het een rapportering over de maatregelen die de Vlaamse Regering onderneemt om een eigen bijdrage te leveren aan de internationaal aanvaarde doelstelling om het equivalent van minstens 0,7% van het BNI aan ODA te besteden (art. 23, 24). Anderzijds vormt het Vlaamse ODA rapport een beleidsinstrument om de doelstelling van beleidscoherentie voor ontwikkeling aan af te toetsen (art. 3 §1).

Tevens zullen deze cijfers opgenomen worden in de volgende editie van de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND), die voor elk beleidsdomein van de Vlaamse overheid een aantal kwantitatieve en kwalitatieve metingen weergeeft.³ Maar ook bij vele middenveldorganisaties wekken de cijfers interesse. Zo bestudeert 11.11.11 (de koepelorganisatie van ngo's) het rapport bij het opstellen van haar jaarrapport aangaande de Europese, Belgische en Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

1.1 Internationale context: de 0,7% doelstelling

De officiële ontwikkelingshulp wordt traditioneel in verhouding tot het Bruto Nationaal Inkomen (BNI) van de donorlanden gemeten. In de jaren '60 engageerde de internationale gemeenschap zich voor het eerst tot het naleven van een kwantitatieve doelstelling

In september 1969 presenteerde de voormalige premier van Canada Lester B. Pearson het Wereldbank rapport "Partners in Development". Het document was de uitkomst van een commissie die de voorgaande 20 jaren ontwikkelingssamenwerking tegen het licht hield en adviezen formuleerde. Het concludeerde dat er een grote noodzaak is om de middelen voor ontwikkelings-samenwerking uit te breiden tot 0,7% van het Bruto Binnenlands Inkomen. Op de Algemene Vergadering van de VN van oktober 1970 namen de lidstaten resolutie 2626 aan, waarin de industrielanden zich ertoe verbonden deze 0,7-doelstelling te behalen tegen 1975. Om de uitvoering op een objectieve manier op te volgen, werd in 1969 de meeteenheid 'Official Development Assistance', of kortweg ODA, in het leven geroepen. De definitie van ODA werd doorheen de jaren verfijnd tot de huidige 74-bladzijden lijvige richtlijn.

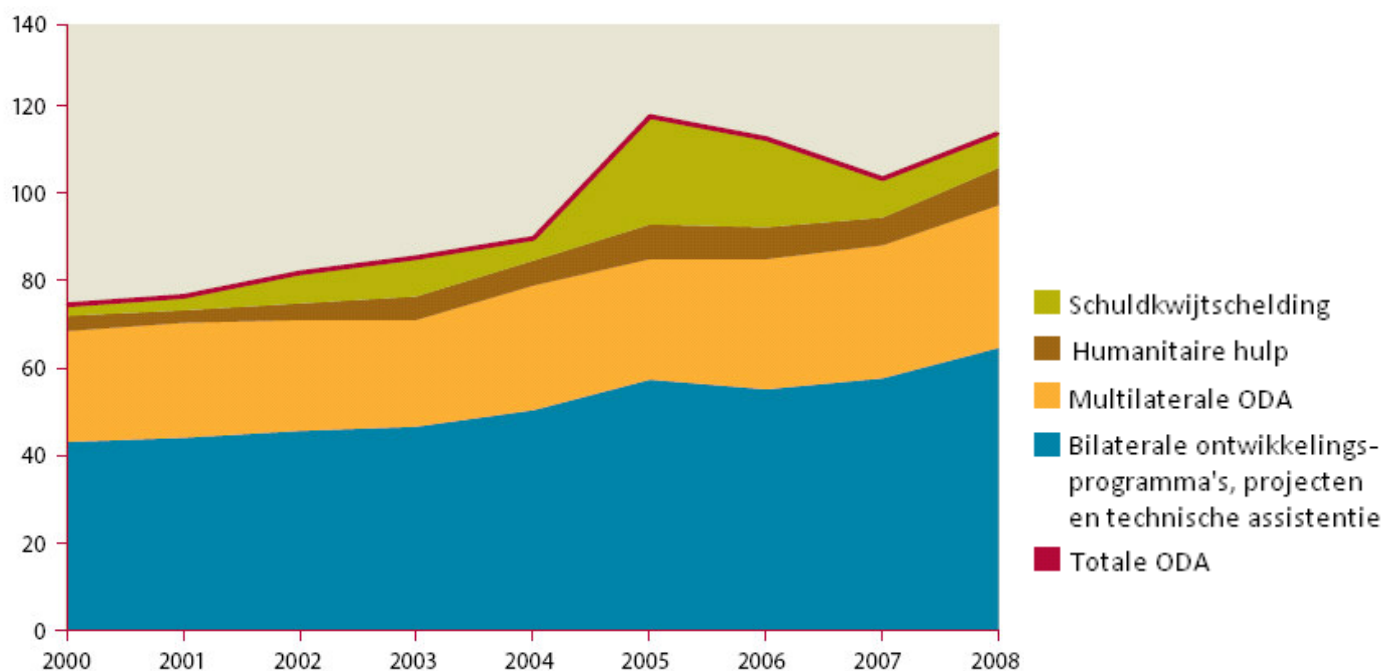
Veertig jaar na de initiële 0,7%-belofte blijkt er nog een kloof te gapen tussen de intentie en de effectieve verwezenlijking. Het belang van deze intenties wordt de laatste jaren opnieuw sterker benadrukt dan voorheen. De Millennium-ontwikkelingsdoelen (MDG's) van 2000 stellen een toename van de financiering voorop in de achtste doelstelling: het mondiaal partnerschap. We stellen een relevante toename vast van de ODA tussen 2000 en 2008 (zie figuur 2).

Sinds de Monterrey Financing for Development Conference in 2002 en de G8-top te Gleneagles en de VN toppen in 2005, hebben de donoren zich ertoe verbonden om hun hulp aan de ontwikkelingslanden (en Afrika in het bijzonder) te verhogen. Wereldwijd zou de hulp moeten toenemen van \$80 miljard in 2004 naar \$130 miljard in 2010 (in geldwaarde van 2004 uitgedrukt). Dat betekent een extra \$50 miljard - waarvan \$25 miljard voor Afrika. De ODA zou in dat scenario toegenomen zijn van 0,26% van het BNI in 2004 naar 0,36% van het BNI in 2010.

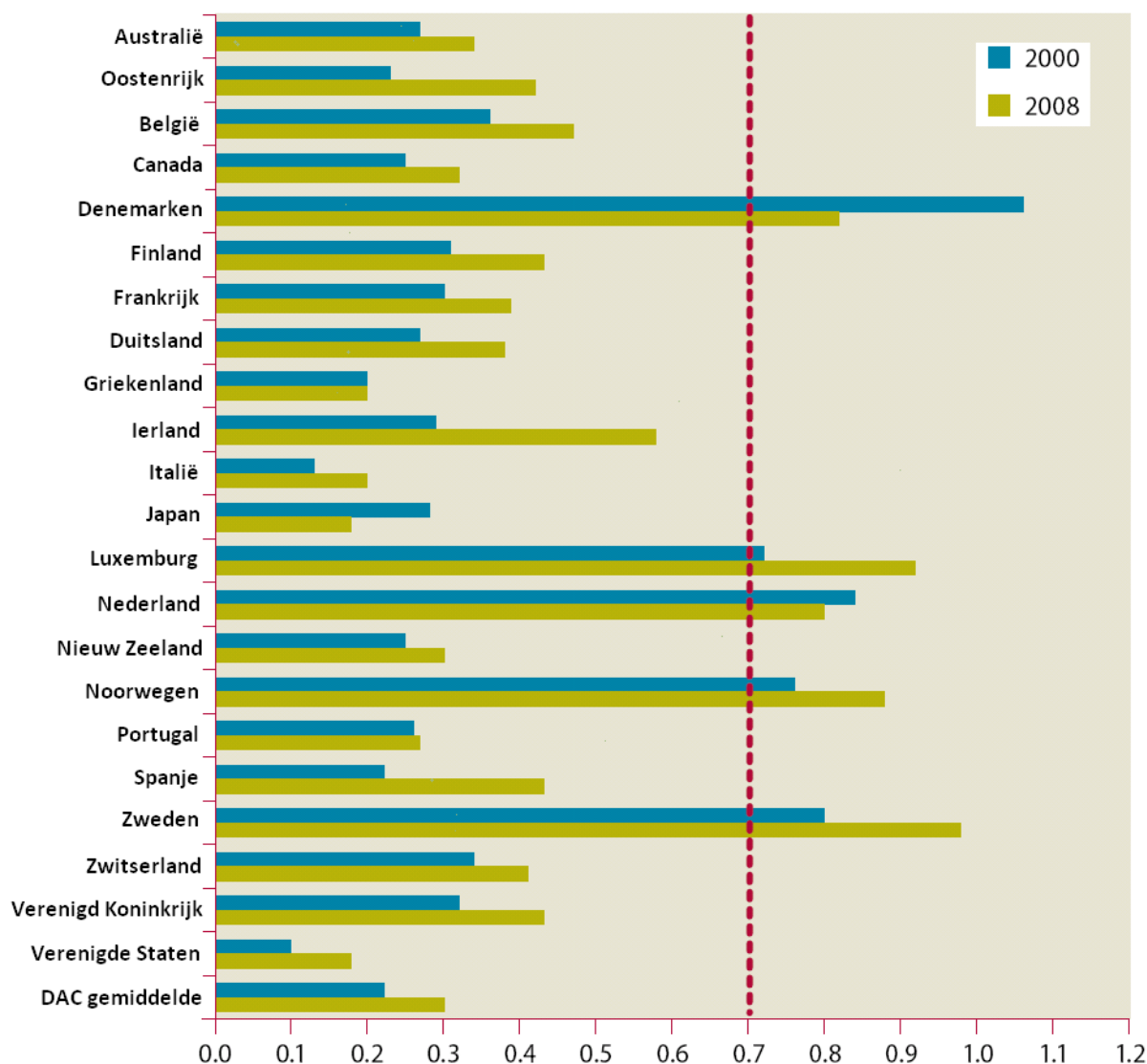
Uit een speciale bevraging onder de leden van de OESO-DAC blijkt dat, hoewel vele landen hun verplichtingen nakomen, sommige landen – inclusief grote donoren - het engagement niet nakomen.

- Het te verwachten ODA-peil voor 2010 is \$107 miljard (in geldwaarde van 2004), een toename van \$27 miljard t.o.v. het peil in 2004 – of 35% in reële termen. In verhouding tot het BNI gaat het om een toename van 0,26% in 2004 tot 0,34% in 2010.
- De totale beloftekloof bedraagt \$17 miljard (in geldwaarde van 2004)
- \$12 miljard of ongeveer de helft van de beloofde extra ODA aan Sub-Sahara-Afrika wordt bereikt⁴

Figuur 1: De totale ODA in de periode 2000-2008 volgens bestedingskanaal (Cte prijs 2007, USD miljarden)

Figuur 2: De ODA in verhouding tot het BNI in 2000 en 2008

Bronnen:
zie
eindnoot
5

1.2 Europese context

De Europese Unie staat in voor 60% van de wereldwijde Officiële Ontwikkelingshulp (ODA). Daarmee is ze de grootste donorengemeenschap ter wereld. Naar aanleiding van de Monterrey Consensus formuleerde ze een concrete doelstelling: 0,56% van het BNI in 2010 voor EU-27, waaronder minimaal 0,51% van het BNI voor oude lidstaten en 0,17% van het BNI voor nieuwe lidstaten. In een volgende stap, tegen 2015, moet de EU als geheel de 0,7%-norm bereiken.

Hoewel de ODA-registratie van de EU-lidstaten nog niet is afgerond, wijst de algemene trend in de richting van een toename (van 0,40% naar 0,44% van het BNI). Toch zal de stijgingsgraad van de ODA onvoldoende zijn om de nationale doelstellingen tegen 2010 bij te benen. De Commissie becijferde dat de EU in 2010 ongeveer €67 miljard aan ODA zal moeten spenderen om 0,56% van het BNI te bereiken. Projecties wijzen voorlopig op een verschil van €12 à €13 miljard t.o.v. deze doelstelling.

Vier EU-lidstaten – Zweden, Luxemburg, Nederland en Denemarken – spendeerden in 2008 0,8% (of meer) van hun BNI aan ontwikkeling. De twee laatstgenoemde landen zijn van plan dit niveau te handhaven. Luxemburg en Zweden willen hun bijdrage nog verder uitbreiden.

Sommige lidstaten (UK, Cyprus, Ierland en België) plannen meer ambitieuze nationale doelstellingen dan zoals voorzien onder de Europese belofte. Hoewel er sinds 2009 minder politieke zekerheid is over het behalen van deze streefcijfers, kan met zekerheid worden gesteld dat de Europese doelstelling voor deze landen gehaald zal worden. Hetzelfde geldt voor Finland.

Hoewel nog ver verwijderd van de afgesproken doelstellingen, hebben Griekenland en Portugal belangrijke stappen genomen om de ODA op te drijven. De neerwaartse trend in Oostenrijk gaat in tegen de engagementen voor de EU-15. Italië is het enige EU-land dat een significante vermindering (van 1 miljard euro) plant tegen 2010.

Ondanks de toename van de hulp in 2002, zou Duitsland – de grootste donor in de EU - niet op goede koers zijn, met in 2008 een ODA (in verhouding tot BNI) die lager is dan het EU-gemiddelde. Hetzelfde gaat op voor Frankrijk, dat een lagere, meer volatiele bijdrage levert.

De EU-12 doet het relatief goed. Cyprus haalde reeds de 0,17%-norm en Slovenië, Litouwen, Malta en Polen plannen om de norm in 2010 te halen. Vier andere lidstaten (Tsjechië, Estland, Hongarije en Letland) zien hun ontwikkelingsbudget stijgen, maar plannen niet de doelstelling voor 2010 te behalen. Slowakije, Roemenië en Bulgarije blijven onder 0,10% van het BNI.⁶

1.3 Nationale context

De Belgische ODA bestaat zowel uit de bijdragen vanuit de begroting van het directoraat-generaal ontwikkelingssamenwerking als andere federale overheidsdiensten (buitenlandse zaken, financiën, fedasil,...); de bijdragen vanuit de regio's, gemeenten en provincies; schuldkwijtscheldingen; vrijwillige en verplichte bijdragen aan internationale instellingen; ...

De Belgische regering heeft zichzelf de wettelijke verplichting opgelegd om tegen 2010 minstens 0,7% van het BNI te besteden aan ontwikkelingshulp. Volgens een recente schatting van de Europese Commissie zou er slechts 41 miljoen euro tekort zijn om deze doelstelling te behalen.⁷

2. De financiële crisis

2.1 Impact van de crisis op de ODA

Als gevolg van de wereldwijde economische vertragingen verminderen de publieke belastingsmiddelen, terwijl hogere uitgaven noodzakelijk zijn om de economie te stabiliseren en een sociaal vangnet te voorzien voor vele nieuwe werklozen. Extern beleid dreigt daarom door besluitvormers als een minder urgente prioriteit te worden aanzien.

De crisis leidde tot een daling van het BNI in de lidstaten van de OESO/DAC. Donoren die hun ODA-engagementen afmeten op het BNI, zullen in absolute cijfers een kleiner budget voor ontwikkelingshulp overhouden. Bovendien kan door de daling van de wisselkoersen de hulp minder waard zijn, omdat de ODA-engagementen enkel worden uitgedrukt in binnenlandse munten. Dit was o.m. van toepassing op de Britse ODA, die als gevolg van een muntdepreciatie een reële daling kende van de hulp aan sommige partnerlanden.

De financiële crisis dreigt hierdoor een grote impact te hebben op de ODA aan het zuiden. Deze landen zien op die manier een inkomstenbron verdampen, terwijl de noden nu net hoger liggen. Vele ontwikkelingslanden hebben hun deviezenreserves al aangesproken tijdens de voedselcrisis en beschikken nu over onvoldoende middelen om zich te wapenen tegen de economische crisis. Het terugschroeven van ontwikkelingsgelden zou vooral Sub-Sahara Afrika treffen, omdat twee derden van de netto kapitaalstromen uit ontwikkelingshulp stamt.

Gemiddeld percentage van netto kapitaalsstromen (2000-2006)	ontwikkelingslanden	Sub-Sahara Afrika
Private stromen	84,9 %	38,4 %
Ontwikkelingssamenwerking	19,5 %	65,4 %
Andere Officiële stromen	-4,4 %	-3,9 %
totaal	100 %	100 %

(Bron: Institute of Development Studies, The impact of the Global Financial crisis on developing countries, November 2008, p. 6)

In de partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zal de crisis een impact hebben op de totale internationale programmahulp (CPA) in Mozambique en Malawi. In Zuid-Afrika blijft de bijdrage sterk toenemen, maar de impact op het BNI is eerder gering.

Partner/Regio	CPA	CPA gepland			Verandering		CPA/BNI		
	2008	2009	2010	2011	2010	2011	2008	2009	2010
	(in miljoenen dollar)				(Index: 2008 =100%)		(in %)		
Malawi	822	743	808	851	98 %	104 %	19,1 %	16,5 %	16,6 %
Mozambique	1.750	1.664	1.739	1.775	99 %	101 %	21,3 %	19,3 %	18,9 %
Zuid-Afrika	989	1.111	1.157	1.234	117 %	125 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %

(Bron: OESO-DAC, 2009 DAC Report on Aid Predictability, survey on donors' forward spending plans 2009-2011, Parijs, 2009, p. 36-37)

2.2 Weerslag van de crisis op de ontwikkelingslanden

Pas in de derde golfbeweging worden ontwikkelingslanden getroffen door de financiële crisis (na de industrielanden en de opkomende industrielanden). Hieronder volgen de effecten van de crisis op economieën in het Zuiden.

- De **wereldwijde vertraging van de economie** is voelbaar in ontwikkelingslanden. In haar jaarlijkse Global Development Finance Report ging de Wereldbank ervan uit dat de economie in Sub Sahara Afrika in 2009 groeide met slechts 1,0%, tegenover 4,8% in 2008 en 6,4% in 2007. Per capita neemt het BNP af met -0,9%.¹
- De **privékapitaalstroom** (investeringen en leningen) naar ontwikkelingslanden dalen van ongeveer \$1000 miljard in 2007 naar 165 miljard in 2009. Dit remt de verdere economische integratie in de regionale en mondiale economie. De privé-investeringen in infrastructuur, zouden volgens de Wereldbank in februari 2009 wereldwijd ongeveer 40 procent lager liggen dan in november 2008.
- Door de wereldwijde daling van de vraag naar grondstoffen, **dalen de exportopbrengsten** voor netto-uitvoerders van grondstoffen. Dit heeft gevolgen op de lopende rekening (d.i. het geheel van de betalingsbalans, met daarin invoer en uitvoer, betalingen van interesten, inkomende spaargelden van migranten en ontwikkelingshulp). In 2009 werd voor wat betreft Zuidelijk Afrika rekening gehouden met een tekort van 6 procent van het regionale BNP, terwijl in 2007 nog sprake was van een overschot van 3,8 procent. Volgens de Wereldbank worden ontwikkelingslanden in 2009 geconfronteerd met een financieringstekort van 270 tot 700 miljoen dollar.
- De regeringen hebben dan ook **onvoldoende budgettaire ruimte** om via hogere overheids-uitgaven de economie te stimuleren of een sociaal beleid te voeren om de gevolgen van de crisis te milderen. Het tekort aan buitenlandse reserves is voor voedselimporterende landen alarmerend, omdat zij de middelen tekort komen om voedsel aan te kopen tijdens de naschokken van de voedselcrisis.
- De crisis kan ook **aanzienlijke politieke en veiligheidsimplicaties** hebben. De toename van armoede en sociale onrust kan latente politieke verschillen doen veranderen in ernstige onvrede. Wanneer salarissen in de publieke sector, bvb politie of leger, als gevolg van de begrotingsperikelen niet worden uitbetaald, kan de onrust worden aangewakkerd en zijn zelfs militaire coups niet ondenkbaar.
- De wereldbank verwacht een **sterke daling van de geldstromen van OESO landen naar ontwikkelingslanden**. Migrantanten in industrielanden werken in sectoren die sterk gevoelig zijn voor financiële turbulentie. In 2008 piekten de remittances nog met een bedrag van 305 miljard dollar. In 2009 nam de stroom migrantengeld met -5 tot -8 procent af.²
- Opnieuw volgens de Wereldbank zullen wereldwijd **55 tot 90 miljoen mensen bijkomend onder de extreme armoedegrens** van 1,25 dollar per dag terechtkomen. Volgens de VN Voedsel en Landbouworganisatie (FAO) **loopt het aantal hongerigen in de wereld op tot één miljard**. Voorts zullen er **200.000 tot 400.000 meer kinderen sterven** dan het geval zou zijn als de trends uit de jaren 1990-2007 zich zouden doorzetten. In veel landen zal het extreem moeilijk of zelfs onmogelijk zijn om tegen 2015 de Millenniumdoelstellingen te halen.³

¹ Wereldbank, Global Development Finance 2009, p. 144

² Wereldbank, Remittances expected to fall by 5 to 8 percent in 2009, Migration and Development Brief 9, 23 maart 2009

³ United Nations, The Millennium Development Goals Report 2009, 6 juli 2009

2.3 Weerslag van de crisis op de partnerlanden van de Vlaamse OS

Ook in de partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking heeft de financieel-economische crisis een impact op de welvaart en ontwikkeling. Net zoals andere ontwikkelingslanden gaat het in de eerste plaats om een verminderde export en economische groei. De terugval in de economische cijfers heeft consequenties op verschillende ontwikkelingsaspecten (voedselzekerheid, werkgelegenheid, gezondheidszorg,...). In Mozambique en Malawi is het veel moeilijker om die impact te kwantificeren, omdat deze economieën in hoofdzaak zijn gefundeerd op de kleinschalige, informele landbouw.

2.3.1 Mozambique

Mozambique staat, als één van de armste landen ter wereld, op de 172de plaats op de ranglijst van de Menselijke Ontwikkeling geboekt. In vergelijking met andere Afrikaanse landen, zou het land minder hard worden getroffen door de crisis, o.m. door een sterke groei in de landbouwsector (met 9%), donorsteun, en voortdurende inflows van directe buitenlandse investeringen. De economische groei werd niettemin bijgesteld van 6,8% in 2008 naar 4,3% in 2009 - een vermindering met 2 à 3%. In 2010 wordt een groei van 5,2% verwacht.⁸

Meer dan 75% van de Mozambikaanse bevolking is actief in de (voornamelijk kleinschalige) landbouwsector. RURALE huishoudens werden op twee manieren getroffen. Vooreerst zal er door de verminderde vraag een lagere prijs worden geboden voor cashewnoten en katoen, de voornaamste exportproducten in de landbouwsector. De cashewnotenexport nam af met twee derden, terwijl de katoenexport met 48% daalde. Ten tweede wordt een achteruitgang opgemeten van het toerisme, die een grote werkgelegenheid verschaft in rurale kustgebieden.

De export van grondstoffen wordt ook beïnvloed door de daling in de vraag. De opbrengsten van de uitvoer van aluminium - goed 70% van de totale Mozambikaanse export - is afgenomen. Eind 2009 herstelde de prijs zich langzaam. In oktober was de aluminiumprijs 1,876 dollar per ton, wat 22% meer is dan in het begin van het jaar (maar nog steeds een achteruitgang t.o.v. de 2,5 dollar per ton in 2008).

Groeivertragingen hebben een negatieve impact op onderwijs en gezondheidszorg. Zo zouden de levensverwachting en het aantal leerlingen dat het lagere schooltraject voltooit afnemen in landen met vertraagde groei. Beide sectoren vertegenwoordigen 30% van de overheidsuitgaven in Mozambique. De overheid kondigde aan niet te zullen besparen op deze uitgaven in 2009 en 2010. De publieke investeringen in gezondheidszorg en onderwijs hebben significante effecten op de armoedereductie.

De internationale reserves zijn toegenomen tot 1,85 miljard dollar in september 2009, genoeg om 7 maanden import van goederen en diensten te bekostigen. Dit peil ligt hoger dan de overheidsdoelstelling van 1,49 miljard dollar.⁹

2.3.2 Malawi

Sinds 2006 boekte Malawi sterke economische groei (6,7% in 2006; 8,6% in 2007, 9,7% in 2008), dankzij een verbeterde landbouwoutput, een stabiel macro-economisch klimaat en een verhoging van de ontwikkelingshulp. De reële GDP-groei valt in 2009 echter met bijna 4% terug tot 5,9%.

Een studie van Ali & Elbadawi wijst uit dat er een elasticiteit is van armoede en gemiddelde inkomens van -0,74.¹⁰ Dat betekent dat een groeivermindering van 1% leidt tot een toename van de armoede

met 0,74 procentpunten. Vóór de crisis leefde 65,3% van de bevolking onder de armoedegrens.¹¹ Omgerekend zou als gevolg van de crisis het bevolkingspercentage onder de armoedegrens ongeveer op 68,3% uitkomen. Malawi is een land dat in verhouding tot het nationaal inkomen hoog scoort op de indicator voor Menselijke Ontwikkeling (die naast inkomen ook levensverwachting en scholingsgraad in rekening brengt).

De voornaamste primaire grondstof voor export is uranium, die instaat voor 20% van de exportopbrengsten voor het land. De wereldmarktprijs kende als gevolg van de crisis een spectaculaire prijsdaling van 130 naar 48 dollar per eenheid.

Momenteel is 88% van de bevolking actief in de landbouw, een sector goed voor 90% van de export. Malawi is dus sterk afhankelijk van de wereldmarkt voor traditionele gewassen. Tabak staat in voor 50 à 60% van de export - samen met thee en suiker vertegenwoordigt dit product zelfs 75% van de export. De tabaksprijs daalde in 2009 tot 1,9 dollar per kilo (van 2,5 dollar in 2008). De prijs van katoen daalde van 0,88 naar 0,47 dollar per kilo. Thee en suiker daalden van 2,1 dollar naar 0,29 dollar per kg.

De nationale graanvermarkter Agriculture Development and Marketing Corporation (ADMARC) slaagde er niet in de oogst van 2007-2008 te exporteren, waardoor er in het seizoen 2008-2009 opslagruimte en geld tekort was om nieuwe oogsten aan te kopen. Omdat de Malawische hoofdafnemer niet koopt, verhoogt de kans dat oogsten tegen een minimumprijs worden opgekocht door private kopers.

De Malawische landbouwproductie steunt op import van kunstmest. Tijdens de olieprijschaussee van 2008 heeft de Malawische overheid haar bijdrage voor het Fertilizers Subsidy Programme uitgebreid. De prijs van kunstmest werd voor 1,8 miljoen huishoudens verlaagd van 6,4 dollar naar 3,6 dollar per zak van 50 kg. De kost van de kunstmestsubsidie wordt geschat op 1,4% van het BNP. Hoewel de olieprijsen in 2009 opnieuw daalden, sloeg het programma een gat in de overheidsfinanciën.

Malawi kampt hierdoor met een nijpend tekort aan buitenlandse deviezen. De binnenlandse pers vermeldt in deze context ook een niet-terugbetaalde lening aan Zimbabwe (van 100 miljoen dollar). Het tekort aan financiële reserves escaleerde eind 2009, toen het land niet meer in staat bleek om olie in te voeren, wat tot een oliecrisis leidde.

2.3.3 Zuid-Afrika

Anders dan Malawi en Mozambique, wordt Zuid-Afrika gekenmerkt door een nadrukkelijke aanwezigheid van private investeringen, wat de meetbaarheid van de impact sterk verhoogt. De export droeg in 2008 voor 35,4% bij tot het BNP. Zuid-Afrika staat op z'n eentje in voor 16% van de Afrikaanse export naar de rest van de wereld.¹² Daardoor blijkt het land het meest gevoelig voor een verminderde vraag op de wereldmarkt.

Voor het eerst sinds 1992 kende Zuid-Afrika in 2009 een negatieve economische groei. Een inkrimping van -2,2% staat gelijk met een achteruitgang van ongeveer 6% ten opzichte van de gemiddelde groei tijdens de periode 2001 tot 2008. De komende jaren wordt een zeer bescheiden economische groei verwacht. In 2010 gaat het volgens het IMF om 1,7% en in 2011 verwacht men een groei van 3,8%.¹³

Twee derden van de vermindering van het BNP kan verklaard worden op basis van de meest renderende sectoren, met name handel, mijnbouw, industrie en landbouw. Mijnbouw en industrie kenden een achteruitgang van respectievelijk 32,8 en 22,1% tijdens het eerste kwartaal van 2009. De landbouw nam af met 2,9%, als gevolg van een verminderde vraag naar luxeproducten, wijn en fruit in de Europese Unie – de grootste handelspartner van Zuid-Afrika.

Arme en kleinschalige ondernemingen ondervinden problemen bij de kapitaalsverstrekking, aangezien banken meer voorwaarden en garanties op leningen zullen instellen. Dit kan de inkomensongelijkheid in het land verder doen toenemen.

Als gevolg van de recessie steeg de werkloosheid in de formele sector tot 23,5%. Wordt de informele sector hierbij opgenomen, dan gaat het om naar schatting 40% van de actieve bevolking. De publieke werken in het kader van de wereldbeker voetbal zullen dan weer een contracyclisch effect hebben op de tewerkstelling, met een vermoedelijke extra werkgelegenheid voor 150.000 mensen.

Een toegenomen werkloosheid leidt tot een lager nationaal inkomensproduct. In combinatie met hoge voedselprijzen, zullen ondervoeding en honger wellicht toenemen. Momenteel ontvangen 13 miljoen Zuid Afrikanen sociale bijdragen, terwijl dat in de periode 2004-2005 om 7,87 miljoen inwoners ging. Dit oefent een sterke druk uit op de overheidsuitgaven.

In begrotingsjaar 2009 werd een overheidstekort vastgesteld van 1,2% van het BBP, hoofdzakelijk als gevolg van de zwakke binnenlandse vraag en de impact van de economische crisis op de belastingsinkomsten. De extra financiering van publieke werken (in het kader van de Wereldbeker voetbal) en sociale vangnetten, zullen het fiscaal deficit verder doen toenemen tot 6 à 8 % van het BNP.¹⁴ Door de hoge import in functie van infrastructuurwerken voor de Wereldbeker (basismateriaal zoals cement, staal, plastic, ...) zal het handeldeficit oplopen tot 5% van het BBP. Anderzijds zal de Wereldbeker vermoedelijk een economische groei opleveren van 0,2% tot 0,5% van het BNP.

3. Methodologische toelichting

Alvorens het overzicht te brengen van alle ontwikkelingsrelevante bijdragen, willen we de nodige transparantie aan de dag leggen voor wat betreft de gehanteerde methodologie.

Tijdens de registratie van alle ontwikkelingsrelevante uitgaven werd in een vroeg stadium contact opgenomen met de federale overheidsdienst voor ontwikkelingssamenwerking (DGOS). Samen met de federale vertegenwoordiger van de OESO-DAC Working Group on Statistics werd elke subsidie grondig gescreend op conformiteit met de OESO-DAC Reporting Directive.

3.1. Bijdragen die niet conform de OESO-DAC directive zijn

Volgende bijdragen werden niet in de berekening van de Vlaamse ODA opgenomen, omdat ze in strijd zijn met de OESO-DAC Reporting Directive:

- Jaarlijks wordt 248.000 euro gestort in het waarborgfonds voor microfinanciering. Zolang het bedrag in het fonds blijft en er zodoende geen transfer plaatsvindt tussen Noord en Zuid kan dit bedrag niet worden aangerekend als ODA. In 2010 zal wel een effectief uitbetaald bedrag van 300.000 euro worden geregistreerd ten voordele van de kleine Haïtaanse ondernemers die naar aanleiding van de aardbeving niet meer in staat zijn hun lening terug te betalen.
- In 2009 werd een schijf van 65.000 euro betaald voor de organisatie van een internationaal WHO-congres voor lotgenotenverenigingen van na(ast)bestaanden van verkeersslachtoffers. De bijdrage werd niet weerhouden omdat het een mondiaal congres was (m.a.w. niet beperkt tot landen afkomstig op de OESO-DAC lijst van ontvangende landen)
- De bijdragen aan EMEP, LRTAP, Aarhus en Bonn volgen uit de Vlaamse ratificatie van (UNECE-) milieuverdragen. Volgens de OESO-DAC kunnen enkel extrabudgettaire bijdragen aan UNECE worden geregistreerd.
- Een bijdrage van 9.564 euro aan UNESCO voldoet niet aan de definitie van ODA. Ofwel kan aan UNESCO een niet-geoordeelde algemene budgetsteun worden geregistreerd, ofwel moet in geval van oormerking kunnen worden aangetoond dat de bijdragen tot ODA-aanrekenbare projecten leidt. Doordat de bijdrage tegelijk algemene budgetsteun is en wordt geoormerkt, kan deze niet worden geregistreerd.
- Enkele culturele bijdragen werden niet weerhouden. Het betreft o.m. de PARTS studiebeurzen. De OESO-DAC maakt voor wat betreft subsidies aan de cultuursector een onderscheid tussen eenmalige interventies (niet-ODA-aanrekenbaar) en capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden (ODA-aanrekenbaar).

3.2. Bijdragen die conform de OESO-DAC directive zijn

Volgende bijdragen voldoen wel aan de ODA-criteria, maar werden bewust niet opgenomen in de rapportering, omdat ze een aankoopverplichting bij Vlaamse consultants of bedrijven veronderstellen. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking dient volgens het kaderdecreet strikt ongebonden te zijn.

Door de toepassing van het Kaderdecreet bij de ODA-rapportering werd de totale Vlaamse ODA in 2009 verminderd met 4.312.930 euro. Deze vermindering heeft betrekking op de volgende bijdragen.

1. Subsidie voor uitrustingsgoederen

Uit het besluit van de Vlaamse regering van 11 februari 2000 tot vaststelling van de criteria, de voorwaarden en de nadere regelen aangaande de terbeschikkingstelling van Vlaamse uitrustingsgoederen ter bevordering van de export, blijkt dat de uitrustingsgoederen niet meer dan 30% goederen van buitenlandse oorsprong mogen bevatten. Dit veronderstelt een specifieke aankoopverplichting, waardoor de subsidie beantwoordt aan de definitie van gebonden hulp.

Om die reden werd 2.738.177 euro aan subsidies voor uitrustingsgoederen niet als ODA geregistreerd in 2009.

2. Subsidie voor haalbaarheidsstudies

Uit het besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van subsidies voor haalbaarheidsstudies met betrekking tot bouw- en milieuprojecten in het buitenland met Vlaamse betrokkenheid van 31 maart 2006 blijkt dat de haalbaarheidsstudie moet worden uitgevoerd door de exploitatiezetel van een onderneming die in het Vlaamse Gewest gevestigd is. Dit veronderstelt een specifieke aankoopverplichting, waardoor de subsidie beantwoordt aan de definitie van gebonden hulp.

Om die reden werd 771.031 euro aan subsidies voor haalbaarheidsstudies niet als ODA geregistreerd in 2009.

3. Programma Centraal en Oost Europa

Uit de uitsluitingscriteria van het programma Centraal en Oost-Europa blijkt dat het partnerschap van een Vlaamse organisatie noodzakelijk is om in aanmerking te komen voor de medefinanciering van projecten. Dit veronderstelt een specifieke aankoopverplichting, waardoor de subsidie beantwoordt aan de definitie van gebonden hulp.

In totaal werd 803.722 euro aan projecten Centraal en Oost-Europa niet geregistreerd als ODA in 2009.

De projecten kunnen online geconsulteerd worden.

(<http://iv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?fid=96>)

3.3. Indeling volgens bilaterale, multilaterale en indirecte samenwerking

Een interventie wordt aan de OESO-DAC overgemaakt als '**bilaterale hulp**' in volgende gevallen:

- Het gaat het om een financiële transactie van de Vlaamse overheid naar een overheid uit een land dat op de OESO-DAC lijst staat van ontvangende landen.
- Het gaat het om directe, indirecte of multilaterale ontwikkelingshulp die een concrete uitvoering is van de onderling (door beide overheden) goedgekeurde strategienota's.
- Het project wordt behandeld in het jaarlijks overleg met het partnerland.

Een interventie wordt aan de OESO-DAC overgemaakt als '**multilaterale hulp**' in volgende gevallen:

- Core-funding aan een internationale organisatie (in casu VN-instellingen of de OESO)
- Geoormerkte steun aan een internationale organisatie, waarvan de geografische focus niet is vastgelegd (cfr projecten van UNESCO en de Internationale Arbeidsorganisatie)
- Steun via een multilaterale organisatie aan een partnerland van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, zonder dat het project een concrete uitvoering is van de onderling goedgekeurde strategienota's of behandeld wordt op de jaarlijkse consultatie met de partner
- Steun aan een organisatie (indirecte hulp) waarbij er meer dan één begunstigd land is

Een interventie wordt aan de OESO-DAC overgemaakt als '**indirecte hulp**' in volgende gevallen:

- de Vlaamse Regering zorgt voor de financiering of medefinanciering van activiteiten in het kader van het ontwikkelingsbeleid van een indirecte actor (een ngo, een vzw, een gemeente of een andere organisatie)
- Een financiële transactie aan een indirecte actor, gekoppeld aan de concrete uitvoering van een bepaalde beleidsdoelstelling van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking (in casu hoofdzakelijk van toepassing op de noordwerking)
- Steun verleend via een ngo, een vzw of een andere organisatie aan een partnerland van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, zonder dat het project een concrete uitvoering is van de onderling goedgekeurde strategienota's of behandeld wordt op de jaarlijkse consultatie met de partner

=> Voorbeelden uit het ODA rapport 2009 om de concrete toepassing te illustreren:

- In 2008 werd een half miljoen euro aan vredesbevorderende initiatieven geregistreerd. Uit de overzichtstabel van dit ODA-rapport lijkt de bijdrage voor vredesopbouw in 2009 te zijn gereduceerd tot de helft. In de feiten blijkt dat een ander kanaal is gebruikt. Oorzaak is de beleidskeuze om het VN Agentschap voor Palestijnse Vluchtelingen (UNRWA) een ongeormerkte algemene begrotingsbijdrage van 300.000 euro toe te kennen (waarvan 250.000 euro in 2009 is uitbetaald). Doordat het om een multilaterale instelling gaat en de oormerking ontbreekt, valt deze bijdrage niet onder 'indirecte hulp', maar onder 'multilaterale hulp'.

- Het Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen (ITG) ontvangt een subsidie voor algemene personeelskosten en werkings- en uitrustingsuitgaven. Volgens de beheersovereenkomst dient 40% daarvan naar Hoger Technisch Onderwijs te gaan en 40% naar wetenschappelijk onderzoek. De resterende 20% gaat naar maatschappelijke dienstverlening ten voordele van arme doelgroepen in ontwikkelingslanden. Deze subsidie valt onder 'indirecte hulp'.

Het ITG wordt echter ook ingeschakeld in het geïntegreerde netwerk ter bestrijding van hiv/aids/soa in de provincie Tete (Mozambique). Dit is een concrete uitvoering van de onderling afgesproken strategienota's, en werd in overleg met de partner vastgelegd. Deze bijdrage wordt dan ook onder 'bilaterale hulp' gecategoriseerd.

4. Analyse van de Vlaamse ODA 2009

4.1 Overzicht

De Vlaamse ODA voor 2009 bedraagt 49.544.245 euro. Daarvan wordt 12,1 miljoen euro of 24% gespendeerd in het kader van de **bilaterale samenwerking**, d.w.z. vormen van samenwerking die gebaseerd zijn op *een overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en een partnerland van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking*. Ongeveer 40% van de uitgaven voor bilaterale samenwerking in 2009 gaat naar programma's en projecten in Malawi. Zuid-Afrika ontving 3,6 miljoen euro. Voor de samenwerking met Mozambique werd dit jaar 3,5 miljoen euro uitbetaald. In hoofdstuk 5 volgt de exacte samenstelling van de bestedingen voor bilaterale hulp.

De **multilaterale samenwerking** vertegenwoordigt 11,1 miljoen euro of 22% van de Vlaamse ODA in 2009. Vlaanderen heeft relaties ontwikkeld met een aantal internationale organisaties, zoals de UNESCO, de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO), het Gemeenschappelijke VN-Programma voor HIV/aids (UNAIDS) het VN-Kinderfonds (UNICEF),... Verscheidene bijdragen aan deze instellingen zijn geoormerkt voor Zuidelijk Afrika (subregionaal) of de partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Hoofdstuk 6 behandelt de verdeling van de bestedingen voor multilaterale hulp.

De **indirecte samenwerking** is goed voor 22,6 miljoen euro of 45% van de Vlaamse ODA. Het betreft *vormen van samenwerking waarbij de Vlaamse Regering zorgt voor de financiering of medefinanciering van activiteiten in het kader van het ontwikkelingsbeleid van een indirecte actor*. Denk hierbij aan niet-gouvernementele organisaties, universiteiten en wetenschappelijke instellingen, vakbonden, private instellingen en gemeente- en provinciebesturen. De hoofdmoot van de indirecte samenwerking, 14,5 miljoen euro, gaat naar de structurele financiering van wetenschappelijke instellingen, zoals het Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen (ITG) en het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid- en Beheer (IOB). Andere voorname uitgavenposten in 2009 zijn onder meer sensibilisering- en ontwikkelingseducatie (1,4 miljoen euro), de gemeentelijke convenants ontwikkelingssamenwerking (1,3 miljoen euro), initiatieven inzake handel en ontwikkeling (710.643 euro), en vredesbevorderende initiatieven (280.188 euro). De onderverdeling volgens uitgavenpost van de indirecte samenwerking wordt in hoofdstuk 7 verduidelijkt.

Vlaanderen verleent in het kader van de internationale samenwerking ook bijstand aan gebieden die door rampspoed van natuurlijke of menselijke oorsprong werden getroffen. **Noodhulp en humanitaire bijstand** vertegenwoordigt 1,2 miljoen euro of 2,4% van de ODA-uitgaven in 2009. Een verdeling volgens hulpinterventie volgt in hoofdstuk 8.

Ten slotte worden zowel door het Departement als door het Agentschap **administratieve kosten** geboekt, noodzakelijk om het beleid en de uitvoering de ontwikkelingssamenwerking tot stand te brengen. Net zoals vorig jaar gaat het om 4% van de totale ODA.

De toewijzing volgens categorie (bilaterale, multilaterale en indirecte steun) werd in het voorgaande methodologische hoofdstuk geëxpliciteerd.

Op de volgende bladzijde volgt een overzichtstabel voor de Vlaamse ODA bestedingen in 2009.

Samenstelling van de Vlaamse ODA 2009 (in euro)	
Directe bilaterale samenwerking	12.144.898
Zuid-Afrika	3.646.056
Mozambique	3.522.359
Malawi	4.765.634
Andere	210.849
Multilaterale samenwerking	11.154.406
Kinderfonds van de Verenigde Naties (UNICEF)	3.184.011
UNESCO	2.853.449
Wereldgezondheidsorganisatie (WGO)	1.185.267
Internationale Arbeidsorganisatie (IAO)	1.120.000
Universiteit van de Verenigde Naties (UNU-CRIS)	1.039.000
VN programma aangaande HIV/AIDS (UNAIDS)	1.000.000
VN Agentschap voor Palestijnse Vluchtelingen (UNRWA)	250.000
Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP)	123.807
Klimaatverdrag voor klimaatverandering (UNFCCC)	119.685
OESO	175.000
Andere	104.487
Indirecte samenwerking	22.648.972
Wetenschappelijke instellingen	14.463.756
Steun aan ngo's en/of vzw's	1.620.628
Gemeentelijke convenants ontwikkelingssamenwerking	1.347.059
Beurzen	1.159.417
Sensibilisatie en ontwikkelingseducatie	1.417.117
Vredesbevorderende initiatieven	280.188
Handel en ontwikkeling	710.643
Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling	471.566
Vlaams Fonds Tropisch Bos	414.167
Andere	764.431
Noodhulp en humanitaire bijstand	1.213.591
Administratieve- en werkingskosten	2.382.377
Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking	2.201.602
Departement internationaal Vlaanderen	180.775
Totale Vlaamse ODA	49.544.245

4.2 Bestedingspatroon van de Vlaamse ODA

De Vlaamse ODA kan verder opgesplitst worden volgens begunstigde actor, ontvangend land, sector, en Millennium-Ontwikkelingsdoelen.

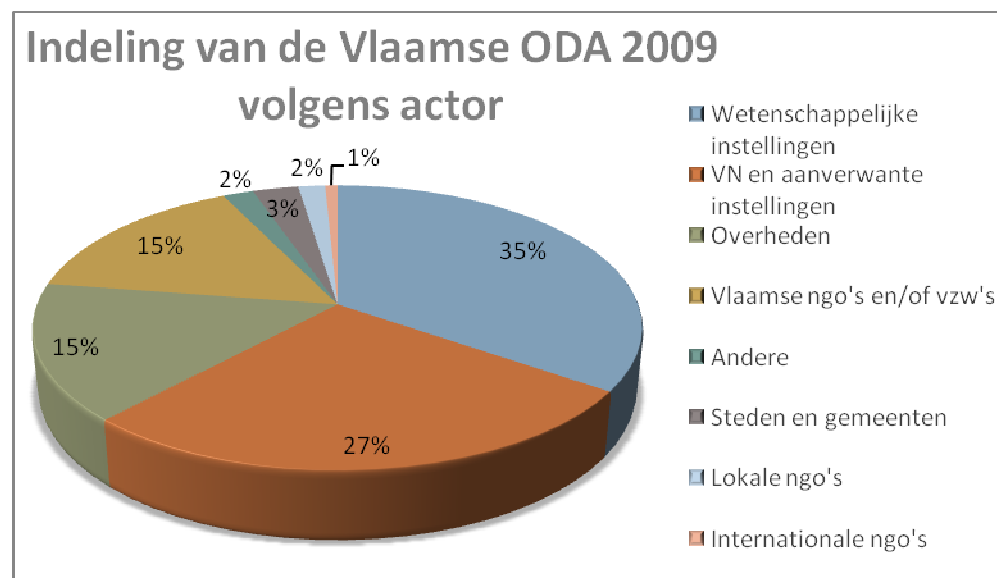
4.2.1. Begunstigden

35% van de Vlaamse ODA in 2009 werd aan wetenschappelijke instellingen en universiteiten uitbetaald. Het betreft niet enkel steun voor ontwikkelingsrelevant onderzoek. Wetenschappelijke instellingen zoals het Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen (ITG) en het Internationaal Centrum voor Reproductieve Gezondheid (ICRH/UGent) worden ook ingeschakeld in de bilaterale ontwikkelingssamenwerking in Mozambique.

De Verenigde Naties en aanverwante instellingen schrijven 27% van de Vlaamse ODA 2009 op hun conto. Het betreft niet enkel bijdragen in het kader van multilaterale samenwerking. De Landbouw- en Voedselorganisatie van de Verenigde Naties (FAO) treedt bijvoorbeeld ook op als actor in de bilaterale samenwerking met Malawi. Voorts ontvangen verschillende VN-organisaties financiering voor het verlenen van humanitaire bijstand.

In totaal werd 15% van de Vlaamse ODA rechtstreeks aan de overheden van Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi uitbetaald. Niet-gouvernementele organisaties (NGO's) ontvingen 18%. Dit percentage is de som van het aandeel Vlaamse en nationale NGO's (15%), internationale NGO's (1%), en lokale NGO's in het Zuiden (2%).

Ten slotte gaat 3% van de ODA naar Vlaamse steden en gemeenten. Deze subsidies zijn afkomstig uit de begroting ontwikkelingssamenwerking.

De meeste bijdragen zijn gericht op een hulpactie binnen een landengroep of één specifiek land. Hieronder wordt de totale ODA weergegeven van alle betalingsinterventies in 2009 voor de tien grootste ontvangers, dus ongeacht of het om bilaterale-, multilaterale- of indirecte hulp, dan wel om noodhulp gaat.

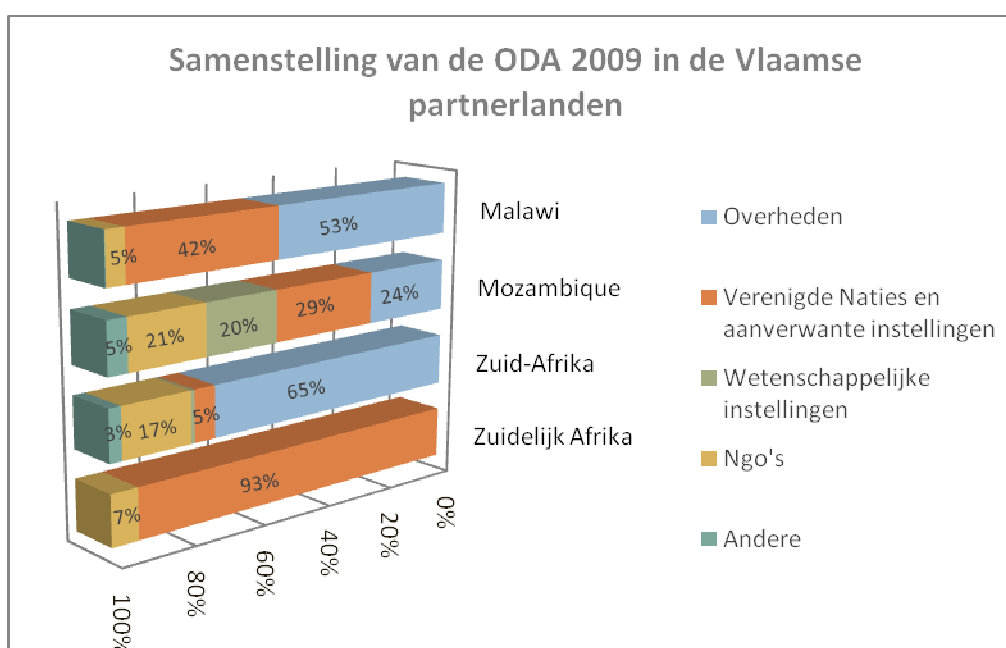
Top 10 ontvangende landen/regio's van Vlaamse ODA 2009	
Malawi	5.572.745
Mozambique	5.325.919
Zuid-Afrika	3.921.056
Zuidelijk Afrika (subregionaal)	3.320.913
India	1.421.053
Palestijnse Gebieden	530.188
Chili	507.451
Democratische Republiek Congo	347.876
Pakistan	270.000
Zimbabwe	206.630

De prioritaire partnerlanden of regio zijn de grootste ontvangers van ODA in 2009. Deze ODA kan volgens begunstigde actor worden ingedeeld. Voor de regio Zuidelijk Afrika is bilaterale hulp niet van toepassing. Er wordt dan ook strikt via internationale instellingen of ngo's gewerkt.

In Malawi verliep 53% van de betalingen van overheid tot overheid. Daarnaast werd 42% overgebracht via de VN Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO), het VN Kinderfonds (UNICEF) en het VN programma aangaande HIV/AIDS (UNAIDS). 5% van de betalingen verliep via ngo's.

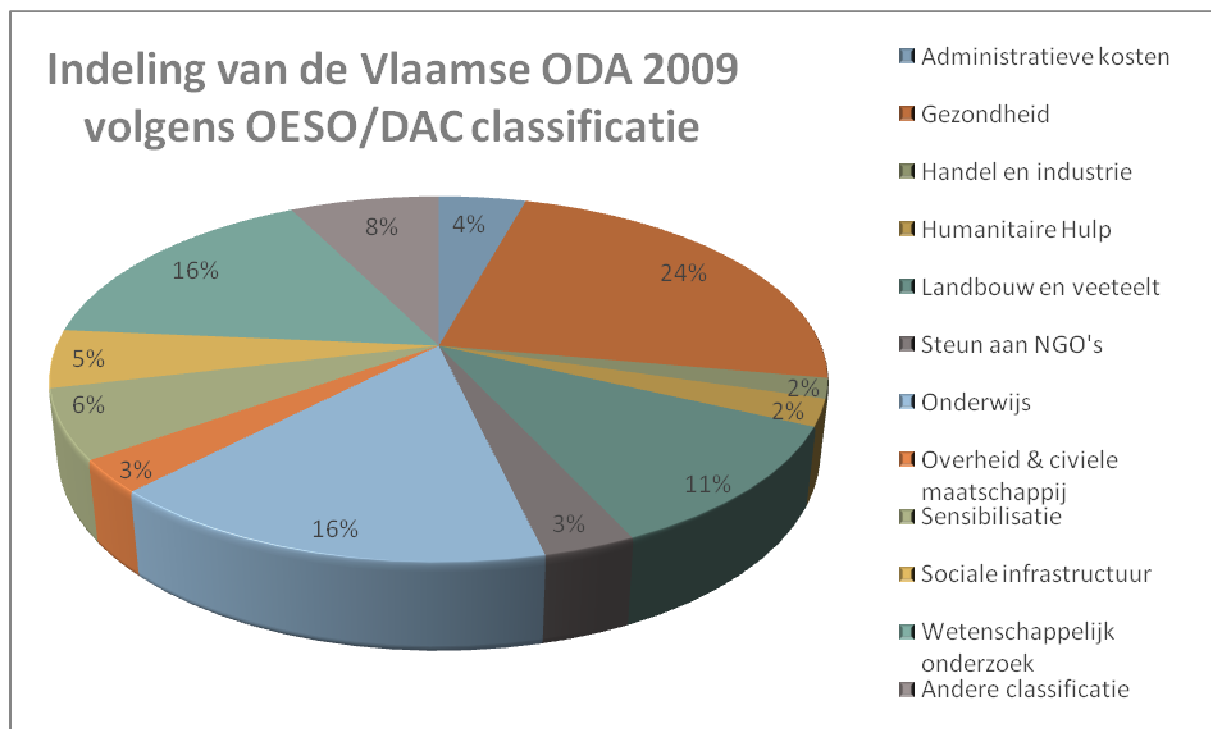
Uit de verdeling van bestedingskanalen blijkt dat in Mozambique gebruik wordt gemaakt van de portefeuillebenadering, met een evenwichtige verdeling tussen transfers via de overheid, multilaterale instellingen, wetenschappelijke instellingen en ngo's.

In Zuid-Afrika wordt 65% van de ODA rechtstreeks van overheid tot overheid uitbetaald. De overige bestedingen verlopen voornamelijk via ngo's.

4.2.2. Sectoren

Hieronder volgt de besteding van de Vlaamse ODA per sector. Het systeem voor de codering van de sectoren werd op punt gesteld door het Ontwikkelingscomité van de OESO en laat toe sectorinformatie van alle donoren te vergelijken. Een sector geeft een beschrijving van de economische of sociale structuur waarop de finaliteit van een interventie betrekking heeft.

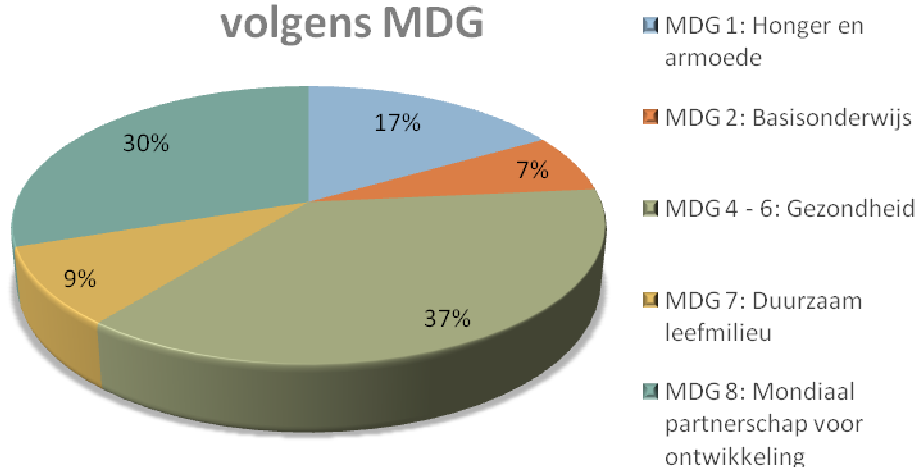
De Vlaamse ODA wordt geconcentreerd rond de sectoren gezondheid (24%, waarvan één derde is toe te wijzen aan de subsector reproductieve gezondheid), landbouw en veeteelt (11%) en onderwijs (16%). De steun aan wetenschappelijk onderzoek (16%), vormt ook steeds een voorname categorie. Voorts blijken ook ontwikkelingseducatie en -sensibilisatie (6%) en sociale infrastructuur (5%) relatief belangrijke sectoren in termen van ODA.

De restcategorie 'Andere classificatie' (8%) bevat kleinere uitgaven in de sectoren Transport en opslag, Watervoorziening, Bosbouw, Toerisme, Milieubescherming,...

4.2.3 Millennium-Ontwikkelingsdoelen

Op gelijkaardige wijze kan de Vlaamse ODA worden ingedeeld volgens bijdrage aan de realisatie van de Millennium-Ontwikkelingsdoelen (MDG's). Alle ODA uitgaven die niet specifiek gerelateerd zijn aan één van de MDG's worden ondergebracht bij MDG 1 of MDG 8. Aan deze systematiek ligt de gedachte ten grondslag dat in principe alle uitgaven die als ODA gekwalificeerd worden bijdragen aan armoedevermindering. Zoals grafisch wordt weergegeven, zet Vlaanderen vooral in op MDG 1 (17%), MDG's 4-6 (37%) en MDG 8 (30%).

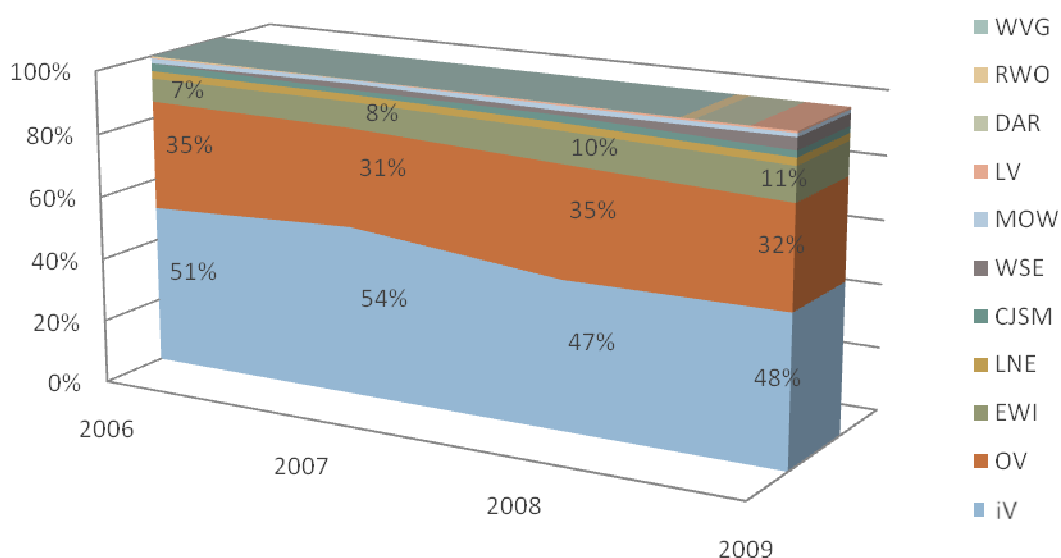
Indeling van de Vlaamse ODA 2009 volgens MDG

4.2.4 Herkomst Vlaamse ODA-bijdrage

In 2009 leverden 8 departementen een bijdrage tot de Vlaamse ODA – dat zijn 3 departementen minder dan in 2008. Sinds 2006 blijkt dat gemiddeld meer dan 90% van alle ODA afkomstig is van drie beleidsdomeinen: internationaal Vlaanderen (DiV), Onderwijs en Vorming (OV) en Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI).

Procentuele verdeling van de ODA volgens departement

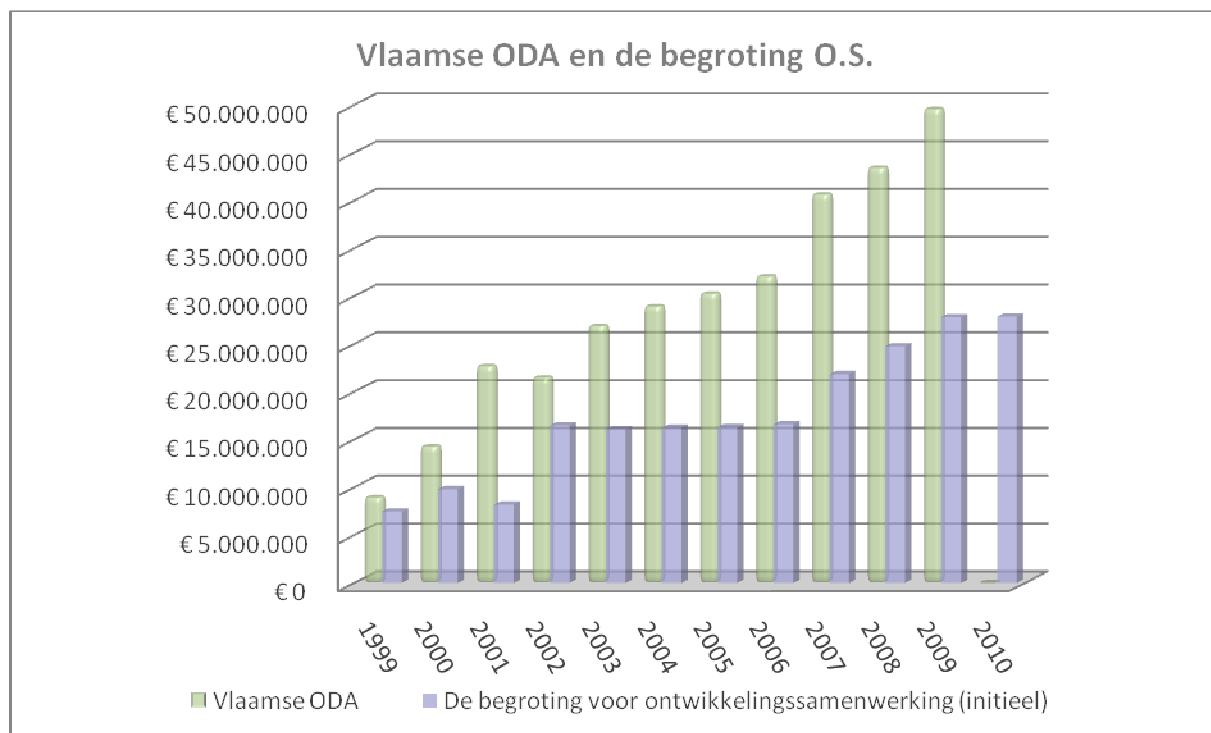

4.2.5 Geografische concentratie van de Vlaamse ODA 2009

Binnen de bilaterale en multilaterale hulp stellen we vast dat, daar waar het ontvangend land is gespecificeerd, de concentratie op de prioritaire landen of regio's (Zuid-Afrika, Mozambique, Malawi, Zuidelijk Afrika) gelijk is aan 89%. De bestedingen vanuit de begroting voor ontwikkelingssamenwerking in beide categorieën zijn 100% gefocust op de prioritaire partnerlanden.

4.3 Bestedingspatroon van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking

De ODA-cijfers en de begroting ontwikkelingssamenwerking mogen niet met elkaar worden verward. Zoals hierboven vermeld vormen de bestedingen van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking een deel van de totale Vlaamse ODA. De Vlaamse ODA bevat namelijk bestedingen uit meerdere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid – transfers die volgens de regels van de OESO/DAC ontwikkelingsrelevant zijn. Bovendien weerspiegelt de begroting de beschikbare kredieten voor vastleggingen, terwijl het ODA-cijfer enkel rekening houdt met reële betalingen. Het onderscheid tussen Vlaamse ODA en de begroting voor ontwikkelingssamenwerking wordt hieronder geïllustreerd.

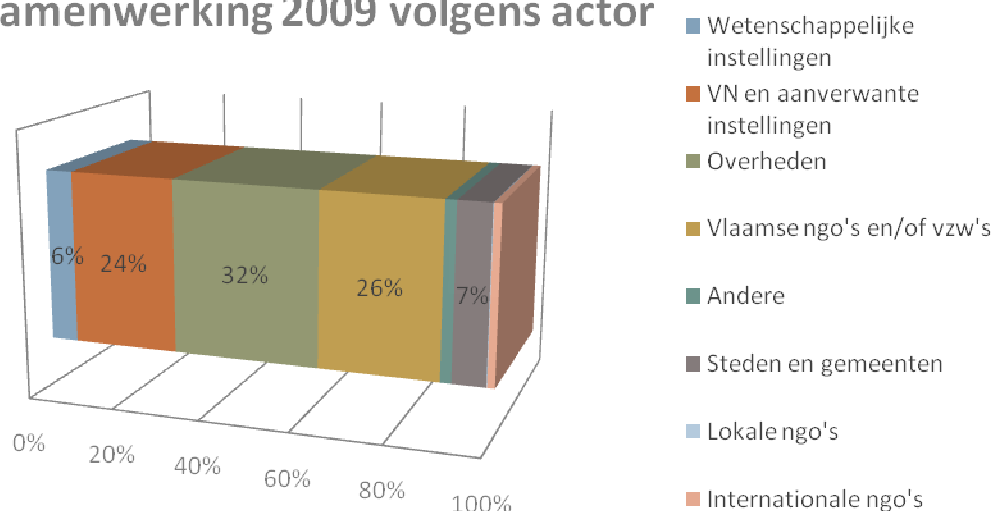

We stellen vast dat de begroting een groei kende van 15,7 miljoen euro in 2004 naar 27,9 miljoen euro in 2010. In dit onderdeel (4.3) gaan we dieper in op de effectieve betalingen uit die begroting.

4.3.1. Begunstigden

Overheden in Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi maken aanspraak op één derde van de bestedingen binnen de begroting ontwikkelingssamenwerking. Ngo's en VN instellingen nemen elk één vierde in van de totale besteding. Opvallend is de evolutie van de bijdrage aan het VN Kinderfonds (UNICEF), die verdriedubbelde (van 335.224 euro in 2008 naar 1.142.001 euro in 2009). Steden en gemeenten ontvangen 7% van de uitgaven op de begroting voor ontwikkelingssamenwerking. Het geringe aandeel voor wetenschappelijke instellingen (6%) contrasteert met het grote aandeel dat binnen de totale ODA werd opgemeten (35%). Instellingen die ontwikkelingsrelevant onderzoek verrichten worden dus vooral vanuit de vakdepartementen ondersteund.

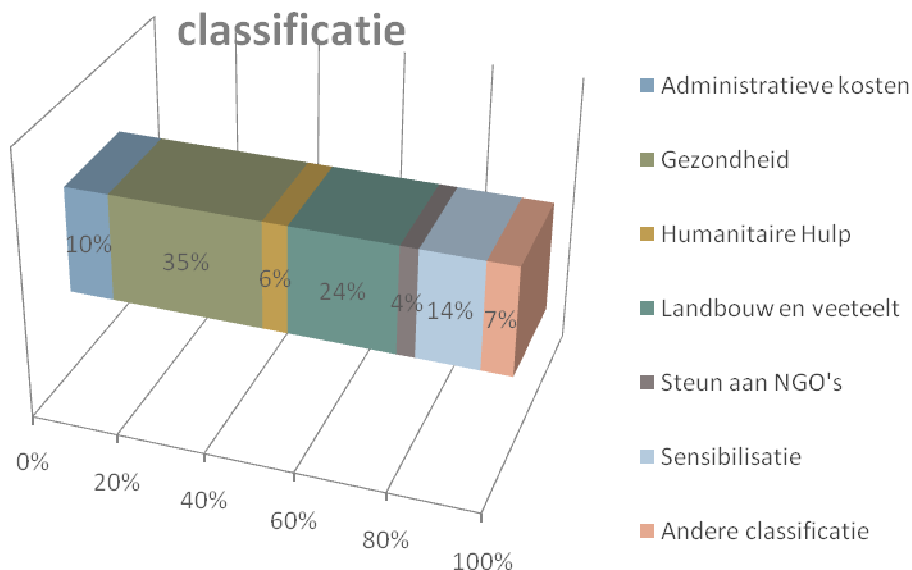
Indeling van de Vlaamse ontwikkelings-samenwerking 2009 volgens actor

4.3.2. Sectoren

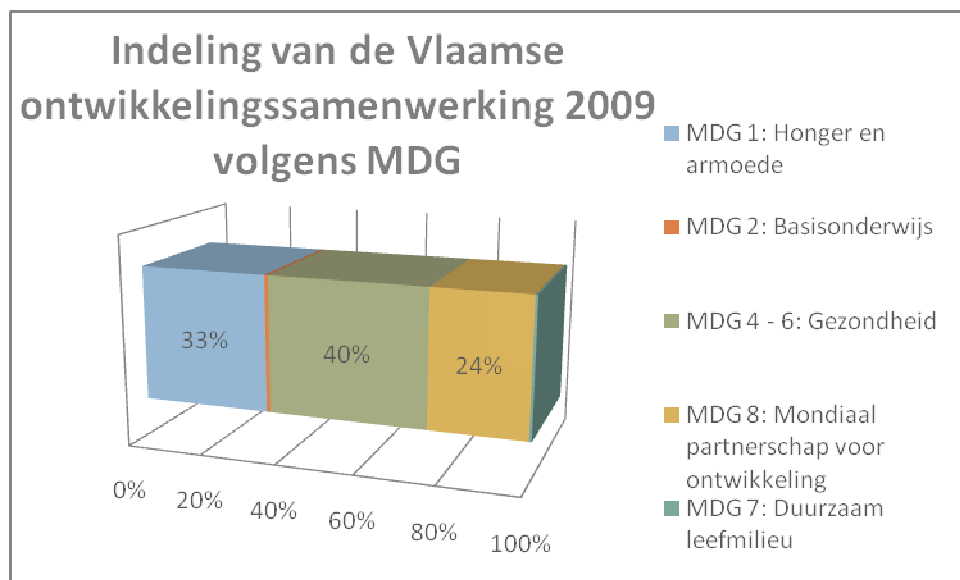
In vergelijking met de totale Vlaamse ODA meten we een sterker doorgedreven sectorale concentratie binnen de uitgaven vanuit de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. De focale sectoren gezondheid (35%, waarvan 43% is toe te wijzen aan de subsector reproductieve gezondheid) en landbouw & veeteelt (24%) zijn te koppelen aan de effectieve betalingen. Daarnaast vinden we een aantal kerntaken terug van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking, met name sensibilisatie (14%), de dossierbehandeling aangaande humanitaire hulpverlening (6%), ondersteuning van NGO's (4%) o.m. door middel van de subsidies voor loonkosten van de personeelsleden in gewezen dac-statuuat. De totale administratieve kosten vertegenwoordigen 10% van de bestedingen.

Indeling van de Vlaamse ontwikkelings-samenwerking 2009 volgens OESO/DAC classificatie

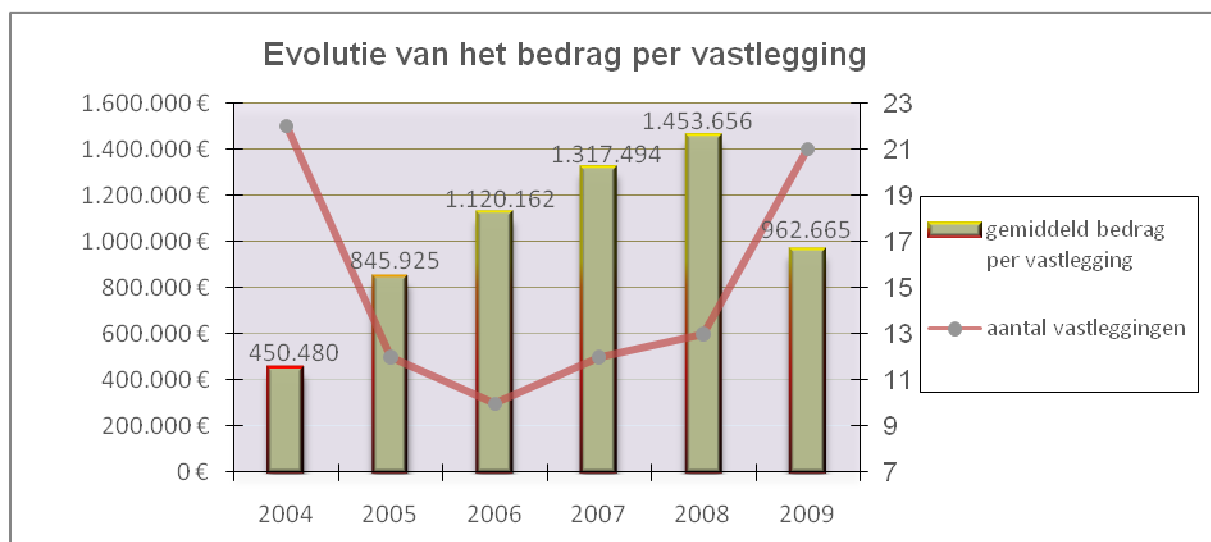
4.3.3. Millennium-Ontwikkelingsdoelen

De begroting ontwikkelingssamenwerking kent een grotere concentratie op MDG's dan de totale ODA. De bijdragen vallen te herleiden tot MDG 1 (34%), MDG's 4-6 (41%) en MDG 8 (25%)

4.3.4. Evolutie van de vastleggingskredieten op de basisallocatie voor zuidwerking

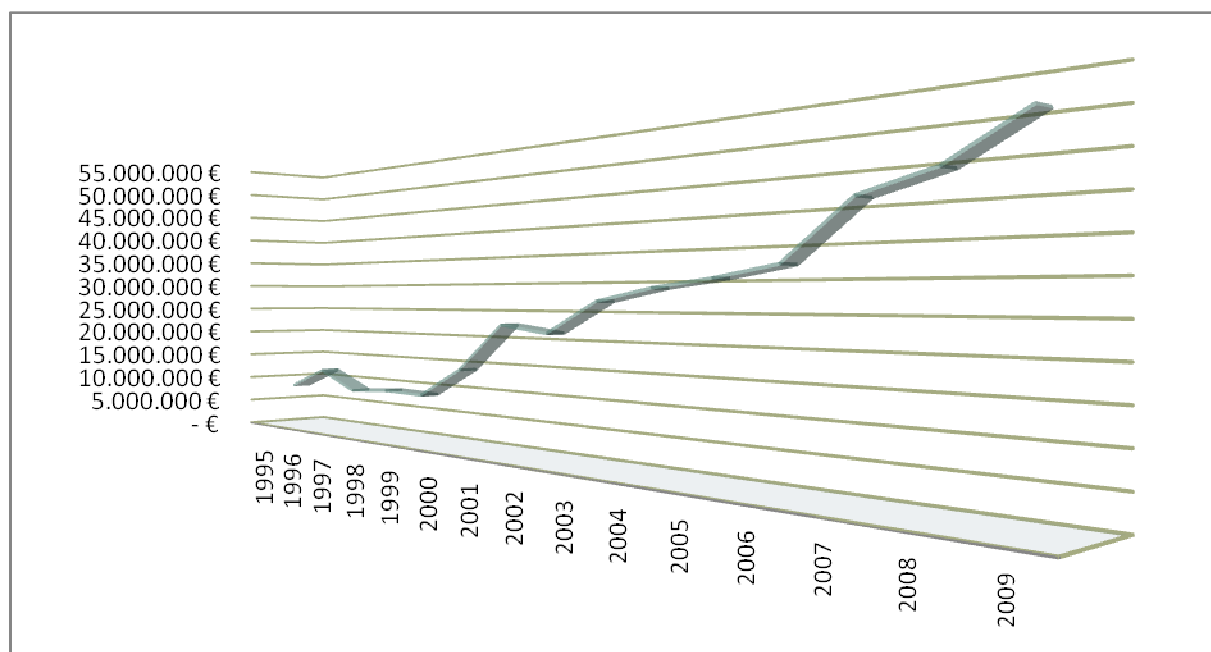
Uit de evolutie van de vastleggingen van de kredieten 2009 voor de Zuidwerking binnen de begroting voor ontwikkelingssamenwerking (BA 35.02), blijkt dat de gemiddelde budgettaire omvang van de gefinancierde interventies terug afneemt, na een periode van constante stijging sinds 2004. Op een totaal bedrag van 20.215.959 euro werden 21 vastleggingen genomen. Daarmee lijkt een einde te komen aan de evolutie die sinds 2005 werd ingezet om te opteren voor de ondersteuning van minder maar grotere programma's over langere termijn, en waarbij werd afgestapt van een meer projectmatige benadering van ontwikkelingshulp.

4.4 De Vlaamse ODA in perspectief

4.4.1. Historisch verloop van de Vlaamse ODA

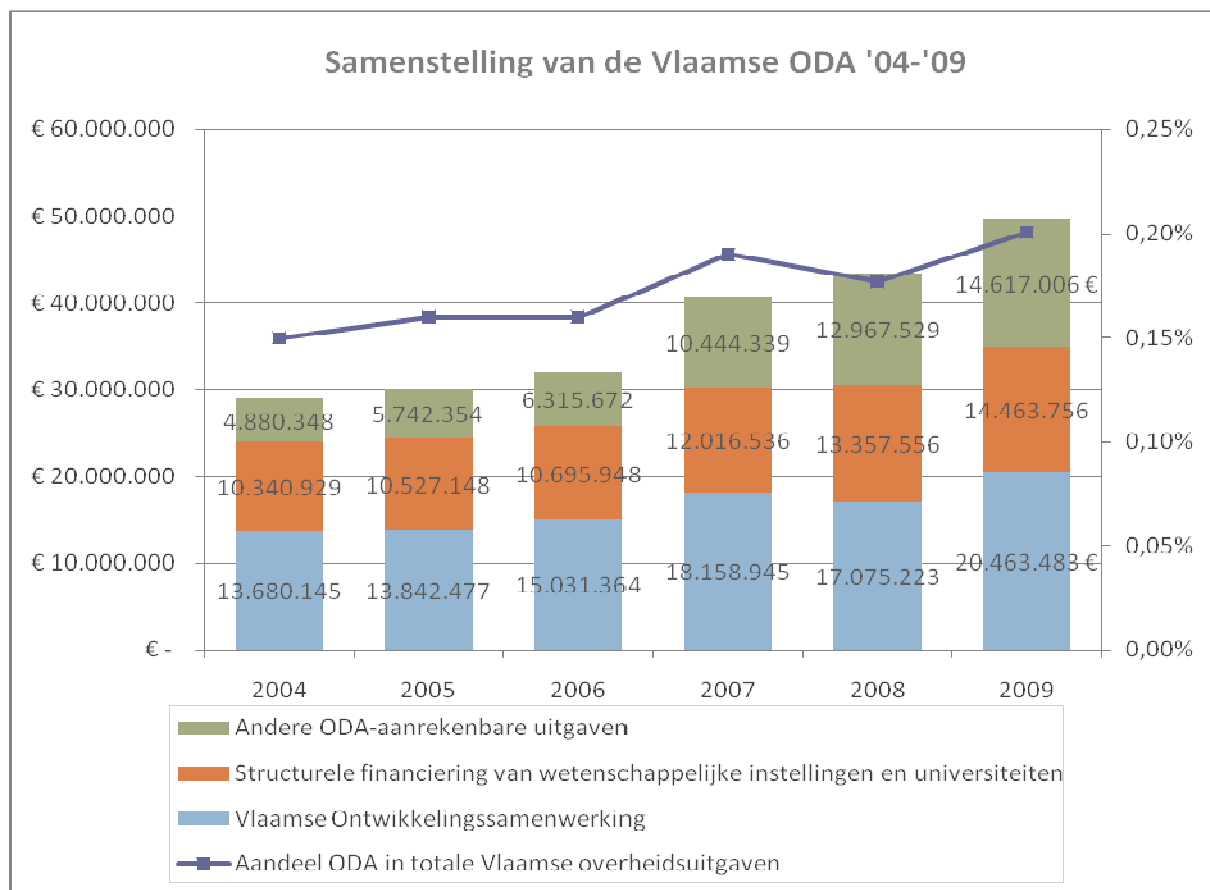
Binnen de Vlaamse overheid worden sinds 1995 statistieken bijgehouden over de officiële ontwikkelingshulp. De beginperiode tot 2000 kende een stagnatie onder de grens van 10 miljoen euro. We stellen een sterke stijging vast van de ODA tussen 1999 en 2001, van 8,9 naar 22,6 miljoen euro. Na een lichte daling in 2002, groeide de ODA opnieuw aan tot 32 miljoen euro in 2006. Tussen 2006 en 2007 volgde opnieuw een abrupte toename van de ODA tot 40,6 miljoen euro. Deze was deels aan een toename van de middelen en deels aan een verbeterde rapportering te wijten. In 2008 steeg de ODA met 6,85% tot 43,4 miljoen euro. Tenslotte werd in 2009 opnieuw een stijging opgemeten van 14,2% tot 49,5 miljoen euro. In 2009 was de Vlaamse ODA niet onderhevig aan de effecten van de financiële economische crisis, omdat het grootste deel van de betalingen uit 2009 afkomstig zijn van projecten die in de voorgaande jaren werden vastgelegd.

4.4.2. Verloop van de ODA in de legislatuur 2004-2009

De totale ODA kende de afgelopen legislatuur een stijgend verloop. Binnen de periode 2004-2009 steeg de ODA met 70%, respectievelijk van 28,9 naar 49,5 miljoen euro. In diezelfde periode tekenden we voor de bestedingen uit de begroting ontwikkelingssamenwerking een stijging op met 50% (van 13,7 naar 20,5 miljoen euro). De Vlaamse ODA in verhouding tot de totale Vlaamse overheidsuitgaven steeg in de periode 2004-2009 van 0,15% tot 0,20%.

4.4.3. Vlaanderen als donor in de internationale context

De bijdrage van de Vlaamse ODA kan binnen de partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelings-samenwerking worden vergeleken met die van andere donoren. Gezien de ODA van andere donoren voor 2009 op het moment van schrijven nog niet beschikbaar is, loopt de vergelijking tot 2008.

Vlaamse ODA in de partnerlanden					
	2004	2005	2006	2007	2008
Zuid-Afrika					
Vlaamse ODA	6.285.623	4.465.683	6.501.692	3.361.431	4.508.559
Plaats donorranging	13	16	14	16	16
% v/d totale ODA	1,37%	0,86%	1,26%	0,57%	0,55%
Mozambique					
Vlaamse ODA	1.285.573	4.787.008	2.821.004	5.572.563	6.996.654
Plaats donorranging	21	18	20	19	20
% v/d totale ODA	0,14%	0,51%	0,24%	0,43%	0,48%
Malawi					
Vlaamse ODA	-	45.000	750.000	1.640.000	710.510
Plaats donorranging	n.v.t.	16	17	13	16
% v/d totale ODA	0	0,11%	0,15%	0,30%	0,11%

In Zuid-Afrika bekleedt Vlaanderen de 16de plaats op de ranglijst van bilaterale donoren voor ontwikkelingshulp (ODA) in 2008, goed voor 0,55% van de totale ODA aan dit land (inclusief schuldkijscheldingsoperaties). Japan, Australië en Griekenland volgen op Vlaanderen.

Voor Mozambique gaat het om de 20ste plaats, goed voor 0,48% van de totale ODA aan dit land (inclusief schuldkijscheldingsoperaties). IJsland, Australië en Nieuw-Zeeland volgen op Vlaanderen.

In Malawi tenslotte, stond Vlaanderen op de 16de plaats op de ranglijst, goed voor 0,11% van de totale ODA aan dit land (inclusief schuldkijscheldingsoperaties). Frankrijk, Italië en Luxemburg volgen op Vlaanderen.

4.4.4. De Vlaamse ODA in vergelijking met nieuwe Europese donoren.

Onderstaande vergelijking leert dat Vlaanderen in nominale waarde de grootte van een gemiddelde nieuwe EU-lidstaat heeft.

	2005		2006		2007		2008	
	Miljoen €	% BNI	Miljoen €	% BNI	Miljoen €	% BNI	Miljoen €	% BNI
Roemenië	NA	NA	3	0	80	0,07	94	0,07
Hongarije	80	0,1	119	0,13	66	0,07	72	0,07
Slowakije	45	0,12	44	0,1	49	0,09	65	0,10
Slovenië	29	0,1	35	0,12	40	0,12	51	0,15
Vlaanderen	30		32		41		43	
Litouwen	12	0,06	18	0,06	30	0,11	41	0,13
Cyprus	12	0,09	21	0,15	18	0,12	27	0,17
Estland	8	0,07	12	0,09	17	0,12	14	0,09
Bulgarije	NA	NA	1	0	16	0,06	13	0,04
Letland	8	0,07	10	0,06	12	0,06	15	0,07
Malta	8	0,18	7	0,15	8	0,15	6	0,11

Statistieken over het Vlaamse BNI zijn, onder meer omwille van de federale belasting op inkomens, onmogelijk te berekenen. Dit belet dat een vergelijking kan worden gemaakt met het BNI van nieuwe EU-lidstaten. Er kan echter wel verwezen worden naar het aandeel van de Vlaamse ODA in de totale Vlaamse overheidsuitgaven (0,20% in 2009). Wetende dat ongeveer de helft van het BNI in België afkomstig is van de overheid, kan op die manier een vergelijkbare schatting worden gemaakt (ongeveer 0,10% in 2009). Hierbij moet worden opgemerkt dat elke Vlaamse inwoner al via de belastingen bijdraagt tot de financiering van het federaal ontwikkelingsbeleid. Bovenstaande cijfers over de Vlaamse ODA hebben dus louter betrekking op middelen die strikt additioneel zijn.

5. Bilaterale samenwerking

Het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking omschrijft bilaterale samenwerking als die vormen van samenwerking die door de Vlaamse Regering gefinancierd worden en die op een overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en een partnerland van de Vlaamse ontwikkelings-samenwerking gebaseerd zijn. Dit zijn landen uit het Zuiden, vertegenwoordigd door hun overheden, die voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking als prioritair worden beschouwd. Naast de centrale overheid van de partnerlanden kunnen eventueel, en voor zover dat door de wetgeving of door de centrale overheid van het partnerland wordt toegestaan, ook deelstaten en regionale overheden partners van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zijn.

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking heeft momenteel drie partnerlanden: Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi.

Zuid-Afrika

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking is in 1994 met Zuid-Afrika als eerste partnerland gestart. Op een decennium tijd is de samenwerking grondig gewijzigd: van louter steun aan ngo's actief in Zuid-Afrika tot rechtstreekse samenwerking met de Zuidafrikaanse overheden.

De ontwikkelingssamenwerking tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika ligt vast in een bilateraal akkoord, een *Memorandum of Understanding* (MOU) en een strategienota die de samenwerkingsprioriteiten over een periode van vijf jaar vastlegt. Momenteel is de strategienota 2005-2009 van kracht, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 22 april 2005. Op basis van de resultaten van de tussentijdse evaluatie bekrachtigden Vlaanderen en Zuid Afrika de verlenging van de lopende strategienota met twee jaar. Het rapport van de evaluatie werd conform het kaderdecreet aan het Vlaams Parlement ter beschikking gesteld.

Elk van de drie provincies heeft in de strategienota zijn prioritaire sectoren naar voren geschoven. In KwaZulu Natal is dat landbouw en voedselzekerheid; in Limpopo duurzame jobcreatie en agrotourisme en in Vrijstaat aidspreventie en duurzame jobcreatie in de sociale economie. Er wordt voor elk van de drie provincies jaarlijks een bedrag van 1,5 miljoen euro vrijgemaakt.

Mozambique

De ontwikkelingssamenwerking tussen Vlaanderen en Mozambique is in 2002 van start gegaan. In 2004 hebben Vlaanderen en Mozambique een *Memorandum of Understanding* (MOU) gesloten over gezondheid. Het MOU heeft tot doel de strijd tegen HIV/aids te versterken.

De strategienota (2006-2010) bevestigt dat de focus van de samenwerking op gezondheid blijft liggen. Op 18 juli 2008 keurde de Vlaamse Regering het *Memorandum of Understanding* met betrekking tot de sectorspecifieke budgetsteun aan Mozambique (PROSAUDE II) goed. Dit vervangt het *Memorandum* van 12 november 2003, waarbij een eengemaakt financieringsmechanisme voor hulp aan de gezondheidssector wordt gecreëerd. Jaarlijks wordt via het fonds 2 miljoen voor het Sociaal Economisch Plan Gezondheidszorg van de Mozambikaanse regering besteed. In totaal werd in 2009 1 miljoen euro in het gemeenschappelijk fonds gestort. In totaal ging 1.576.800 euro naar de gezondheidssector. Daarnaast ging 1.306.330 euro naar de hoofdsector bevolking & reproductieve gezondheid.

Sinds 2008 wordt ook op het vlak van het technisch en beroepsonderwijs samengewerkt. Het gaat om steun aan de verbetering van de opleidingskwaliteit en meer in het bijzonder aan de verbetering van de docentenopleidingen in enkele geselecteerde opleidingsinstellingen. In 2009 werden twee schijven ter waarde van in totaal 365.450 euro doorgestort.

Malawi

Op 28 april 2006 koos de Vlaamse Regering Malawi als derde partnerland van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. In januari 2007 werd vervolgens een *Memorandum of Understanding* ondertekend. Dit Memorandum biedt een kader om de ontwikkelingsplannen van de Malawische overheid te ondersteunen met als doel armoedebestrijding en economische groei te realiseren, zoals beschreven in de Malawi Growth & Development Strategy.

Uit de verkennende missies bleek duidelijk dat de prioriteiten van Malawi bij landbouw en voedselzekerheid liggen. Op vraag van de partner heeft Vlaanderen ervoor gekozen om in de landbouw- en gezondheidssector te gaan samenwerken. Op 7 november 2008 werd tevens een strategienota 2009-2013 opgesteld en goedgekeurd. Bij het uitwerken van nieuwe initiatieven zal Vlaanderen streven naar donorcoördinatie en aansluiting zoeken bij acties van andere donoren.

In 2008 werden twee pilootprojecten opgestart. Deze moeten op korte termijn het tekort aan veeartsen, landbouwspecialisten en landbouwadviseurs in de districten Kasungu en Mzimba door middel van volwaardige, kwaliteitsvolle veeartsenopleidingen aanpakken. Op basis van de resultaten van deze pilootprojecten werd samen met het Malawische ministerie van landbouw een programma geïdentificeerd om de landbouwadviesdiensten te versterken. Het betreft samenwerking met enkele landbouwcolleges, de overheidsdienst veeteelt en een Malawische ngo. In een periode van drie jaar zal 4,5 miljoen euro in het programma besteed worden. In 2009 werd anderhalf miljoen euro uitbetaald aan het programma.

Vlaanderen zal haar initiatieven op het Agricultural Development Programme (ADP) afstemmen. Dit biedt een kader aan alle donoren, overheidsinstanties en de civiele sector binnen de landbouw om dezelfde resultaten na te streven en tegelijk ook hun activiteiten op elkaar af te stemmen. In die vorm moet het als een opstap naar het instellen van een volwaardige SWAp worden gezien.

Andere landen

In 1995 ondertekenden Vlaanderen en Chili een samenwerkingsverdrag. Chili is voor het algemeen Vlaams buitenlandse beleid de enige partner in Latijns-Amerika waarmee op een structurele manier binnen verschillende domeinen wordt samengewerkt. Tijdens de vijfde Gemengde Vaste Commissie Vlaanderen – Chili te Brussel in juni 2007 werd een werkprogramma voor de jaren 2007-2009 vastgesteld.

5.1 Zuid-Afrika

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Empowerment for food security programme 2005-2009

Begunstigde	Department of Agriculture and environmental Affairs (DAEA)				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	1.500.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	1.500.000 €

Doel van dit project is het verbeteren van de levensomstandigheden van arme huishoudens door verhoging van de voedselzekerheid in vier districten van Kwazulu Natal en het verzekeren van de toegang tot een gevarieerd voedselaanbod op huishoudelijk niveau evenals een adequaat gebruik en assimilatie ervan. Verwachte resultaten:

1. Duurzame verbetering van landbouwproductie, -opslag en -bewaring;
2. Verhoging gewasdiversificatie en diversificatie van dierlijke productie;
3. Inkomen op huishoudelijk niveau neemt toe;
4. Verbetering van de voedseldistributie;
5. Verbetering van het voedselverbruik en de algemene gezondheidstoestand;
6. Opzetten organisatorische en institutionele structuren voor de uitvoering van het programma.

Traditional food promotion project - Agricultural Information Centres

Begunstigde	Department of Agriculture and Environmental Affairs (DAEA)				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	79.695 €	Vastleggingsjaar	2002	Betaling in 2009	23.905 €

Dit project is gericht op het voorzien van het levensonderhoud van opkomende commerciële en kleinschalige boeren in Kwazulu Natal. Hierbij wordt voorzien in een verbeterde toegang tot wetenschappelijke informatie aangaande landgebruik en het verhogen van een landbouwproductie die zowel economisch als ecologisch duurzaam is. Dit wordt bereikt aan de hand van het versterken en verbeteren van de capaciteit van extensiewerkers om wetenschappelijke informatie toegankelijk te maken voor boeren en om hen bij te staan in het verhogen van de landbouwopbrengsten. Dit leidt op zijn beurt naar een uitbreiding van het gebruik en de verspreiding van Agricultural Information Centres.

Voluntary counselling and testing project in the limpopo province

Begunstigde	Limpopo Department Of Health And Welfare				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	837.115 €	Vastleggingsjaar	2004	Betaling in 2009	273.706 €

Dit project beoogt HIV-AIDS tijdig op te sporen en te behandelen en om verdere verspreiding tegen te gaan

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Departement internationaal Vlaanderen

Capacity building in the Great Limpopo Transfrontier Park

Begunstigde	South African Department of Environmental Affairs and Tourism				
Land	Zuid-Afrika en Mozambique				
Subsidie	207.828 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	49.830 €

Drie kortlopende opleidingen worden onderricht aan het South African Wildlife College. Dit instituut is een gevestigde waarde voor alles wat beheer van natuurgebieden en opleidingen inzake natuurbeheer in Zuidelijk Afrika aangaat. In het kader van het masterplan 'The Great Limpopo Trans Frontier Conservation Area Capacity Building Programme' werden 109 'Field Rangers', 29 'General Workers' en 53 'Field Rangers' getraind.

De Zuid-Afrikaanse kandidaten die de opleidingen volgen, werden geselecteerd uit twee gemeenschappen die via juridische weg eigendom van stukken natuurgebied hebben herwonnen. Verder werd bij de selectie van de kandidaat- leerlingen rekening gehouden met gender – overwegingen.

Development and supporting Emerging Tourism Small Medium and Micro Enterprise

Begunstigde	South African Department of Environmental Affairs and Tourism				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	45.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	9.330 €

Dit grootschalige capaciteitsopbouwproject wenst gemeenschappen te bereiken binnen het beschermde transnationale park Great Limpopo met de bedoeling hen nauwer te betrekken in dit grensoverschrijdende natuurgebied. De opleidingen hebben betrekking op gastvrijheid, milieubeheer, opleiding tot gids en het bijbrengen van vaardigheden en kennis met betrekking tot het oprichten van nieuwe kleine en middelgrote ondernemingen. Vlaanderen heeft laatstgenoemde opleidingen 'Development and supporting Emerging Tourism SMME' gefinancierd. Het project kadert in het grootschalige *Capacity Building Master Plan for the Great Limpopo Trans-Frontier*, een initiatief van DEAT, het Zuid-Afrikaanse *Department of Environmental Affairs and Tourism*, en het *Southern African Wildlife College* (SAWC). Er werden 22 'Field Rangers' en 21 'General Workers' getraind.

South Africa Provincial Legislatures Support Programme

Begunstigde	Vrije Universiteit Brussel				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	100.000 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	80.000 €
	300.000 €		2008		140.000 €

Het South Africa Provincial Legislatures (SAPL) Programme is een capaciteitsversterkend programma voor negen provinciale besturen aangaande hun legislatieve taken de overheidsstructuur en hun functie als vertegenwoordigers van het volk. De focus ligt op het bijstaan van het provinciaal bestuur om Hiv-aidsbeleid te ontwikkelen, versterken van de samenwerking tussen lokale en provinciale overheden, het trainen van Provincial Legislature Members, Chief Whips en staff aangaande wetgeving en financieel management, het provinciaal bestuur bijstaan in het institutionaliseren van een genderagenda.

Beleidsdomein	Onderwijs en Vorming
Entiteit	Departement Onderwijs en Vorming

Early Childhood Development in the Free State

Begunstigde	Free State Department of Education				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	407.993	Vastleggingsjaar	2003	Betaling in 2009	40.799 €

Het doel van dit project is het verbeteren van basisonderwijs en gezondheidsomstandigheden voor jonge leerlingen uit de provincie Vrijstaat. Specifieke doelstelling is het verbeteren van de opleidingskwaliteit (zowel voor graad R als pre-graad R) en gezondheidsontwikkeling (inclusief voorbereiding op omgaan met HIV/aids geïnfecteerde en getroffen leerlingen) bij 100 gemeenschapsscholen in de Vrijstaat.

Begunstigde	Free State Department of Education				
Subsidie	425.947 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	127.784 €

Dit project is een vervolgproject dit in de eerste fase (2004-2009) voornamelijk gefinancierd werd door het beleidsdomein voor ontwikkelingssamenwerking. De tweede fase houdt de implementatiefase in met inhoudelijke en wetenschappelijke verdieping van enkele thema's.

Begunstigde	K.U. Leuven				
Subsidie	120.000 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	36.000 €

Het centrum voor ervaringsgericht onderwijs (K.U.Leuven) begeleidt het project Early Childhood Development op inhoudelijk-wetenschappelijk vlak.

Support for Free State Foundation Phase Educators to manage the First Additional Language and the Language of Learning and Teaching effectively

Begunstigde	The Culture of Learning Association				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	326.695 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	32.669 €

Het project beoogt kwaliteitsvol onderwijs in een meertalige context (waarbij de onderwijstaal meestal verschilt van de moedertaal van leerlingen en leerkrachten). Via een diepgaande en coherente interventie wil men een maximale en duurzame impact bereiken. Leerkrachten van de *Foundation Phase* vormen de primaire doelgroep. Daarnaast zijn ook andere onderwijsactoren betrokken, zoals provinciale onderwijsspecialisten, lerencoaches (experts in een bepaald onderwijsniveau die binnen een district leerkrachten ondersteunen), en *Cluster Coordinating Teachers* (leerkrachten met een coördinatiefunctie binnen een cluster of 'scholengemeenschap'). Via netwerken van leerkrachten en ambtenaren (binnen scholen, clusters en districten) biedt men ondersteuning aan individuele leerkrachten.

Support for FS Foundation Phase learners with barriers to Language Learning

Begunstigde	The Culture of Learning Association				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	138.834 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	41.650 €

Dit project sluit aan bij het bovenstaande Language-of-Learning-and-Teaching-project. Het legt evenwel eerder de nadruk op het effectief onderwijzen van talen voor kinderen met leermoeilijkheden en biedt hiervoor een gespecialiseerd ondersteuningsprogramma aan.

Support for Educator Development Programmes in Language, Mathematics and Science in the Othukela District in KwaZulu-Natal

Begunstigde	The Culture of Learning Association				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	418.130 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	23.000 €

Het project beoogt de verbetering van de kennis (vakinhoud) en vaardigheden van leerkrachten wiskunde, wetenschappen en taal. Voor de leerkrachten die lesgeven in de eerste jaren van de lagere school ligt de focus op het verhogen van de geletterdheid en gecijferdheid bij de leerlingen, voor de leerkrachten hoger secundair onderwijs ligt het accent voornamelijk op vaktechnische inhoud en onderwijsmethodes. In beide groepen komt ook het omgaan met de concrete klaspraktijk en schoolmanagement aan bod. Men werkt voornamelijk via het opzetten van Professional Working Groups (vakgroepen).

Beleidsdomein	Economie, Wetenschappen en Innovatie
Entiteit	Agentschap Economie

Total waste costs and waste minimisation in SMEs

Begunstigde	Department of Agriculture and Environmental Affairs (DAEA), Arcadis Ecolas NV				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	193.657 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	38.731 €

De belangrijkste doelstelling van dit project is om capaciteit op te bouwen met betrekking tot afvalvermindering en de economische voordelen ervan bij de Zuid-Afrikaanse partnerorganisaties. Kleine ondernemingen zullen aangemoedigd worden om hun afvalbeleid te optimaliseren door hen inzicht te geven in de totale kost van de productie van afval. Door bedrijven bewust te maken van de werkelijke afvalkost, worden ze aangemoedigd om afvalreducerende maatregelen te nemen die financiële voordelen opleveren. De competitiviteit van bedrijven zal toenemen door (1) de financiële voordelen, (2) toegenomen bewustzijn van de productiviteit van de middelen en (3) overeenstemming met de milieuwetgeving. Het project zal focussen op de voedselsector en de metaalverwerkende sector in KwaZulu-Natal. Capaciteitsopbouw zal zich richten tot de ministeries van Landbouw en Milieu, Handel en Industrie van KwaZulu-Natal, de Zuid-Afrikaanse Metaalverwerkende Associatie en de Zuid-Afrikaanse partners. Om de projectresultaten te vermeerderen, zal de verworven kennis verspreid worden via workshops waaraan een brede groep bedrijven kan deelnemen. De MAMBO methode en instrumenten zullen overhandigd worden aan de Zuid-Afrikaanse partners, die in staat zullen zijn om ze autonoom toe te passen.

Ntataise project - hand holding of smme's in South Africa

Begunstigde	Small Enterprise Development Agency (SEDA), Unizo Internationaal vzw				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	238.517 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	95.407 €

Dit project behelst de transfer van know-how van UNIZO naar het SEDA netwerk door introductie, implementatie en disseminatie van de Vlaamse expertise met volgende doelstelling: 1/ Capaciteitsopbouw van het SEDA netwerk zodat deze kunnen rekenen op gekwalificeerde uitvoerders en een technische staff die in staat is een antwoord te bieden op de economische ontwikkelingen (specifiek toegespitst op kleine ondernemingen). 2/ Promotie van de ondernemingsgeest in Zuid-Afrika, door de implementatie van pilootprojecten ten voordele van de creatie van bedrijfsgerichte ondersteunende diensten voor KMO's. 3/ Creatie van bilaterale contacten aangaande KM(M)O steun.

Plato South-Africa

Begunstigde	Bloemfontein Chamber of Commerce and Industry, VOKA Antwerpen Waasland				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	222.500 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	44.500 €

PLATO is een intensief begeleidings- en ondersteuningsproject voor KMO-bedrijfsleiders, gebaseerd op het peterschapsprincipe. Grote ondernemingen worden peter over kleinere bedrijven, dragen kennis over en bieden ondersteuning in alle aspecten van bedrijfsmanagement. Tegelijk wordt er gewerkt aan ervaringsuitwisseling en netwerkvorming tussen KMO's onderling, de kaderleden van de peterbedrijven en gastsprekers. Dit programma maakt deel uit van het samenwerkingsprogramma tussen Zuid-Afrika en Vlaanderen (2007, 2009 en 2009). Het doel van Plato South-Afrika is de transfer van Voka-kamer van koophandel naar de Zuid-Afrikaanse partners. De projectpartners, alsook regionale en nationale autoriteiten, menen dat de uitbouw van een duurzaam Plato-netwerk een antwoord biedt op de noden van kleine en middelgrote bedrijven in Zuid-Afrika. Het project is in lijn met het Zuid-Afrikaans economisch beleid.

SAPLATO: Sharing SMME Development Experience

Begunstigde	SEDA Small Enterprise Development Agency, VOKA Antwerpen Waasland				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	237.130 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	28.215 €

Doel is een duurzame economische capaciteitsopbouw en ontwikkeling van de Zuid-Afrikaanse KMO's. Via de uitwisseling van de ervaring in Vlaanderen in de ontwikkeling van KMO's en het PLATO lidmaatschap concept wordt een versterking van het ondernemerschap. Dit project sluit aan op de Zuid-Afrikaanse economische noden zoals vastgesteld in nationale en regionale beleidsdocumenten. Het programma maakt deel uit van het samenwerkingsprogramma tussen Zuid-Afrika en Vlaanderen (2007, 2008 en 2009)

Entrepreneurship training for prospective entrepreneurs in Kwazulu-Natal

Begunstigde	Departement Onderwijs van de provincie KwaZulu-Natal, Umgungundlovu FET college en KZN FET College, Syntra Midden-Vlaanderen Vzw				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	105.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	42.000 €

Het doel van dit project is het Vlaams model voor ondernemerstraining te vertalen naar de Zuid-Afrikaanse situatie. Het wordt georganiseerd door Syntra Midden-Vlaanderen vzw en het Departement Onderwijs van de provincie KwaZulu-Natal, Umgungundlovu FET college en KZN FET College. Institutioneel en structureel: Het project ontwikkelt een structuur waarin hedendaagse training worden georganiseerd binnen de bestaande instellingen van het onderwijsdepartement van KwaZulu-Natal. Er worden educatieve programma's en syllabussen voorzien voor twee types trainingen: de train-the-trainer cursus en de ondernemersschapstraining. Het project schept de educatieve omgeving en biedt mogelijkheden aan om toekomstige ondernemers in Kwazulu Natal te trainen. Door de integratie binnen de bestaande institutionele kaders zullen de resultaten langdurig aanwezig zijn.

Beleidsdomein	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
Entiteit	Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Fostering Community Centers 2007-2009				
Begunstigde	Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid vzw (Buurtsport)			
Subsidie	40.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	40.000 €		2009	
				8.000 €
				32.000 €
<p>BuurtSport is een Vlaamse campagne onder de vleugels van het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid en valt onder de bevoegdheid van de Vlaamse Minister van Cultuur, Jeugd en Sport. Buurtsport heeft een project uitgewerkt waarbij de promotie van bewegen en sport centraal staan. Er worden een aantal mogelijke initiatieven voorgesteld, die in samenwerking met de gemeenschapscentra en inspelend op de lokale behoeften verder zullen uitgewerkt worden. Het doel is een programma opzetten waarbij uiteindelijk de lokale bevolking zelfstandig sportprogramma's kan opzetten vanuit een lokaal vast gegeven van de sportmaterialen uitleendienst. Deze dienst kan gekoppeld worden aan een al bestaand initiatief.</p>				
Begunstigde	Dunia Globe vzw			
Subsidie	40.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	40.000 €		2009	
				8.000 €
				32.000 €
<p>Onder deze vzw ressorteert de band 'Internationals'. Zij wilden door de ervaringen en contacten op hun succesvolle tournee door Zuid-Afrika een nieuw hoofdstuk inslaan. Zij zetten nu een project op rond de <i>murga</i>, een soort fanfare met als peilers muziek, dans en woord. Op die manier willen ze het positieve 'wijkgevoel' stimuleren.</p>				
Begunstigde	Poppunt			
Subsidie	40.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	40.000 €		2009	
				8.000 €
				32.000 €
<p>Dit project focust op de intermediären van het Zuid-Afrikaanse muziekveld. Via een vorm van laagdrempelige 'train the trainer' cursussen en het verspreiden van een publicatie in de gemeenschapscentra wil men de capaciteit van lokale muzikanten verhogen. Daarnaast wil men de muziekopname faciliteiten verbeteren en zal men workshops voor DJ's en andere muzikanten organiseren.</p>				
Begunstigde	Danspunt			
Subsidie	40.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	40.000 €		2009	
				8.000 €
				32.000 €
<p>Naar analogie met hun interculturele werking voor amateur-dansers willen ze in Zuid-Afrika lokale dansers gaan begeleiden. Daarbij zetten danspunt vooral in op 'urban dance'. Bovendien willen ze ook uitwisselingsmomenten met Vlaamse dansers en gezelschappen voorzien en toewerken naar een toonmoment.</p>				
Begunstigde	Vlaamse Amateurmuziekorganisatie			
Subsidie	27.750 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	40.000 €		2009	
				5.550 €
				32.000 €
<p>VLAMO werkt samen met de National Field Band Foundation aan het opzetten van lokale Field Bands voor jongeren. VLAMO levert vooral expertise aan de trainers. Via de Field Bands wordt aan de ontwikkeling van 'life skills' gedaan en worden thema's zoals aids besproken.</p>				
Begunstigde	FARO			
Subsidie	40.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	40.000 €		2009	
				8.000 €
				32.000 €
<p>Het FARO wil een interactief spel met immaterieel erfgoed ontwikkelen, gebaseerd op de resultaten van de UNESCO conventie. Het spel wil niet alleen mondelinge geschiedenis rond apartheid vastleggen maar ook capaciteitsontwikkeling in de sector bevorderen en intergenerationele contacten stimuleren. De uitkomst van de workshops zal dan de basis moeten vormen voor een participatieve theatervoorstelling.</p>				

Fostering Community Centers 2007-2009

Begunstigde	Archidee vzw			
Subsidie	65.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	65.000 €		2009	13.000 €
				52.000 €
Deze organisatie heeft al een lange geschiedenis in Zuid-Afrika en heeft een nauwe kruisbestuiving met één van de geselecteerde gemeenschapscentra. Binnen het project willen zij vooral in de gemeenschapscentra lokaal geëngageerd danstheater ontwikkelen.				
Begunstigde	Crossroads vzw			
Subsidie	40.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	40.000 €		2009	8.000 €
				32.000 €
Deze organisatie ondersteunt de werking van het Vlaams – Zuid-Afrikaans muziekproject 'Zuiderwind'. In de gemeenschapscentra wil men meer logistieke ondersteuning bieden om lokaal zangtalent mogelijkheden te bieden. Er zijn ook zangstages voorzien en men wil vooral meisjes, die nu in ZA tot de groep 'positief gediscrimineerden' behoren, technisch opleiden om muziek optredens meer professioneel te kunnen begeleiden.				
Begunstigde	National Youth Commission			
Subsidie	139.695 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	114.000 €		2009	32.979 €
				91.200 €
De Vlaamse Minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Media zal op jaarlijkse basis een toelage voorzien voor de NYC voor het managen van de samenwerking, de jaarlijkse werking van de vier centra en de cursussen voor capaciteitsontwikkeling. Voor deze taken zal door de NYC een Vlaamse Project Coördinator aangeworven worden.				
De NYC bouwde haar strategie rond de ASGISA/JIPSA-ontwikkelingsplannen van de regering. Deze plannen zijn bedoeld om de economische ontwikkeling van jongeren in de gemeenschappen te promoten. Zij zullen zich daarom focussen op het aanspreken van tekort aan vaardigheden, de hoge werkloosheid en de armoede die de jongeren in het land treffen. Ze focussen zich op het ontwikkelen van 'life skills' bij jongeren (tot 35 jaar) en zullen dit ook in het programma van de gemeenschapscentra inschrijven.				
Begunstigde	4 Zuid-Afrikaans gemeenschapscentra			
Subsidie	440.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	440.000 €		2009	242.000 €
				198.000 €
De Vlaamse Regering wil via de 'adoptie' van vier lokale gemeenschapscentra het lokale cultuurbeleid ontwikkelen. Doelpubliek is de jeugd waaraan de prioritaire velden rond kunsten, erfgoed, socio-culturele werking en sport opgehangen worden.				
De kern van het project bestaat erin dat de lokale gemeenschapscentra de nodige capaciteiten ontwikkelen voor het realiseren van hun werking. Het is de bedoeling dat de vier geselecteerde centra op het einde van het project voorbeelden worden van geïntegreerde en succesvolle gemeenschapscentra. Bovendien kunnen de opgeleiden als het ware fungeren als multiplicatoren die capaciteitsontwikkeling promoten bij de actoren die bij de gemeenschapscentra betrokken worden. Via de activiteiten in de gemeenschapscentra en de cursus voor capaciteitsontwikkeling kunnen namelijk actoren die betrokken zijn bij lokaal jeugdbeleid geïnformeerd en gesensibiliseerd worden. De geselecteerde centra moeten ook een schakelfunctie krijgen in het lokale cultuur- en jeugdbeleid, op die manier kunnen de competenties en betrokkenheid van de lokale actoren verhoogd worden.				

Beleidsdomein	Werk en Sociale Economie
Subsidiërende entiteit:	Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie
Besteding en monitoring:	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (IV)

Versterking van de sociale economie in Kwazulu Natal (Zuid-Afrika)

Begunstigde	Departement Onderwijs van de provincie Kwazulu Natal				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	126.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	100.800 €

In twee gemeenten in de provincie KwaZulu Natal wordt de economische ontwikkeling gelokaliseerd door middel van het schoolvoedingsprogramma en dit op een duurzame en sociaal aanvaardbare manier. Ten minste 60 (=2X30) mensen uit de twee deelnemende gemeenten verwerven een eigen inkomen en het project biedt goede praktijkvoorbeelden en succesvolle modellen met betrekking tot lokale economie. Deze mensen worden opgeleid in 30 scholen die betrokken zijn met het Food Security Program. Deze zijn de aanspreekpunten voor de gemeenschappen rond de scholen. De opleiding is gericht op vakkundig telen van de gewassen, evenwichtige samenstelling van de maaltijden, bereiding en bewaring.

Beleidsdomeinen	Leefmilieu, Natuur en Energie
Entiteit	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Voorschotten op het project 'Sustainable Natural Resource Management'

Begunstigde	Department of Agriculture and environmental Affairs (DAEA)				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	17.532 €	Vastleggingsjaar	2003	Betaling in 2009	11.000 €

Dit omvat een terugbetaling van een voorschot aan het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking in het kader van het bilateraal project 'Sustainable Natural Resource Management'. Dit bedrag werd reeds uitbetaald aan de Zuid-Afrikaanse autoriteiten - vandaar dat zorgvuldig werd nagezien of dit bedrag nog niet eerder werd geregistreerd.

5.2 Mozambique

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Construcao das oficinas de mecanica e electricidade do isdb

Begunstigde	Sociedade Salesiana Mocambique				
Land	Mozambique				
Subsidie	1.851.195 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	281.450 €

Doelstellingen:

- * De voorwaarden bewerkstellingen voor de praktische component van de opleidingen elektriciteit en mechanica
- * Een bijdrage leveren tot de kwaliteitsverbetering van het technisch en beroepsonderwijs en een gekwalificeerde mankracht verzekeren
- * De pedagogische kwaliteit van leraren in opleiding verbeteren op het vlak van technisch-praktische kennis in het domein van mechanica en elektriciteit
- * De nodige competenties verwerven inzake de opvolging van de bouwwerken en het onderhoud van de gebouwen

Bijdrage aan het Fondo Comun de Apoio ao Sector da Saude Prosaude

Begunstigde	Ministério da Saúde (MISAU)				
Land	Mozambique				
Subsidie	3.000.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	1.000.000 €

Bijdrage aan het gemeenschappelijk fonds voor steun aan de gezondheidssector, in het kader van de Sector Wide Approach (SWAp) voor de uitvoering van het Sociaal-Economisch Plan, Sector Gezondheid, 2009 van de Mozambikaanse Regering. Hierin worden zes prioriteiten voor de gezondheidssector vastgelegd : omgevingsfactoren, lokale participatie, capaciteitsopbouw management en infrastructurele steun

Bijdrage aan FUNDEC (fundo de desenvolvimento de competencias)

Begunstigde	fundo de desenvolvimento de competencias				
Land	Mozambique				
Subsidie	150.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	75.000 €

Bijdrage aan het competitieve Fonds voor de Ontwikkeling van Professionele Vaardigheden (FUNDEC). FUNDEC ontwikkelt binnen PIREP initiatieven om de instellingen die niet deelnemen aan het proefprogramma te financieren. Zo bereikt het ook jongeren die niet (meer) naar school gaan, en plattelandsbewoners. FUNDEC wil in elke provincie vijftien tot twintig projecten financieren, voor een totaal bedrag van twee miljoen dollar per provincie. FUNDEC keerde al ongeveer 1,3 miljoen dollar uit, goed voor ongeveer vijf projecten per provincie. Met de Vlaamse bijdrage wil het vooral projecten financieren in de provincies Tete en Manica, waar er te weinig geschoolde arbeidskrachten zijn. Het platteland kampt bovendien met een structureel tekort aan buitenschoolse opleidingen. Toch leeft er bij veel dorpsbewoners een latente vraag naar dit soort vormingen. FUNDEC wil met financiële bijstand dit euvel verhelpen. Tegelijk steunt het project de Mozambikaanse regering in haar ambitie om de armoede in de landelijke gebieden te verminderen.

Human Resources for Health

Begunstigde	Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen (ITG)				
Subsidie	499.200 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	162.450 €
Begunstigde	Ministerio Da Saude (MISAU)				
Subsidie	564.400 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	214.350 €

Doel: de situatie van het gezondheidspersoneel in Mozambique verbeteren, met als doel de verstrekking van gezondheidszorgen en dringende gezondheidsproblemen zoals de hiv/aids epidemie aan te pakken. De werksituatie van het gezondheidspersoneel in Tete wordt verbeterd en gevaloriseerd. Er wordt een geschikte omgeving voor hen gecreëerd om te werken in de context van een ernstige hiv/aids epidemie.

Basisgezondheidszorg en capaciteitsopbouw in Tete, Mozambique

Begunstigde	Rode Kruis Vlaanderen				
Land	Mozambique				
Subsidie	740.086 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	200.000 €

Doelstelling: 1. het verbeteren van de gezondheidstoestand van de doelgemeenschappen in de districten Chiuta, Chifunde, Changara, Mutarara en Moatize in de provincie Tete; Doelstelling 2. het versterken van de capaciteit van de Rode Kruisafdeling op provinciaal en districts niveau.

Geïntegreerd netwerk voor de bestrijding van HIV/aids/soa in de provincie Tete

Begunstigde	Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen (ITG)				
Subsidie	1.353.551 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	233.961 €
Begunstigde	Artsen Zonder grenzen (MSF)				
Subsidie	1.575.000 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	593.094 €
Begunstigde	Internationaal Centrum voor Reproductieve Gezondheid (ICRH/UGent)				
Subsidie	1.356.600 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	479.275 €

Het project heeft als algemeen doel de capaciteit van de Provinciale Gezondheidsdiensten van de provincie Tete (DPS Tete) te verbeteren inzake een kwaliteitsvolle behandeling van HIV/aids/soa. Het model van het "geïntegreerd netwerk" voor de dienstverlening inzake HIV/aids, dat in het strategisch plan HIV/aids/soa (2004-2009) voor de gezondheidssector beschreven wordt, blijft toepasselijk, maar krijgt een andere invulling. De klemtoon ligt nu meer op de integratie van HIV/aids-diensten in de algemene gezondheidsdiensten. In december 2006 is de provincie Tete begonnen met de decentralisatie naar alle districten van de diensten voor de behandeling met antiretrovirale therapie.

Tijdens de eerste fase van het project werd er eerder gekozen voor steun aan HIV/aids diensten die verleend werden door de gezondheidsdiensten en minder voor directe steun aan activiteiten op de bevolking gericht. Andere steun en organisaties werkten complementair. Tijdens de tweede fase wordt ervoor gekozen om deze strategie verder te zetten, zij het dat er nu ook aandacht gaat naar de decentralisatie van de verleende steun, naar een geïntegreerde opleiding in het gezondheidsopleidingscentrum en naar capaciteitsopbouw bij de provinciale en districtsgesondheidsdiensten op het vlak van coördinatie, monitoring en supervisie van de diensten. Het is de bedoeling van het project om op het einde van het eerste jaar de diensten voor HIV/aids/soa volledig over te dragen aan het provinciaal hospitaal van Tete. De activiteiten betreffende de preventie van verticale transmissie zullen versterkt en gedecentraliseerd worden zodat ze heel de provincie bereiken. Het provinciaal hospitaal blijft een referentiehospitaal.

Het project wordt gecoördineerd door de Provinciale Gezondheidsdiensten van de provincie Tete (DPS Tete) en uitgevoerd door MSF, ITG en ICRH/UG. Het project heeft een looptijd van drie jaren.

Mine action plan Mozambique gaza province 2009-2010

Begunstigde	Apopo Vzw				
Land	Mozambique				
Subsidie	1.199.858 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	282.779 €

Het "Mine Action Plan Mozambique Gaza Province" loopt van 2009 tot 2013. De Vlaamse overheid verleent 1,2 miljoen euro steun aan de vzw Apopo voor de ontminningstaken in de provincie Gaza. Het Nationaal Ontmijningsinstituut (IND) heeft APOPO verzocht om de verantwoordelijkheid voor de ontminning van de Gaza provincie op zich te nemen. APOPO heeft een programma uitgeschreven om tegen 2013 de mijnen te ruimen in deze provincie. Er zal district per district gewerkt worden. Elk district zal een 'Mine Free District Evaluation' ondergaan alvorens het veilig wordt verklaard. Het gaat om een totale oppervlakte van bijna 3,8 miljoen m². APOPO zal dit doen aan een kostprijs (1,3 USD per vierkante meter) die beduidend lager ligt dan de internationaal aanvaarde norm van 2 USD per vierkante meter. Naast het opsporen en ruimen van mijnen, zal APOPO ook de principes van land release toepassen. Het doel van land release is het gebruik van dure ontmijningsinstrumenten te vermijden op plaatsen waar heel waarschijnlijk geen mijnen liggen.

5.3 Malawi

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Hiv-preventieprogramma's "Kinderen getroffen door hiv/aids" en "Capaciteitsontwikkeling voor de aanpak van de kwetsbaarheid van vrouwen en meisjes ten aanzien van hiv/aids"

Begunstigde	Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (UNAIDS)				
Land	Malawi				
Subsidie	2.000.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	250.000 €

Het project ontwikkelt en realiseert een nationaal actieplan voor vrouwen en jongvolwassenen. Malawi werkt hiervoor samen met de Nationale Aidscommissie, het Ministerie van Gender, Kinderwelzijn en Sociale ontwikkeling, en enkele niet-gouvernementele organisaties. Het project helpt de instanties bij de zelfstandige uitvoering van het nationale actieplan. Het leert de risico's en gevaarlijke praktijken waaraan vrouwen en meisjes blootstaan, herkennen en bestrijden. Dat moet deze doelgroep minder kwetsbaar maken voor besmetting, en haar een vlottere toegang geven tot de gezondheidsdiensten, de sociaal-economische bijstand en het rechtssysteem. Er wordt ingezet op het versterken van de capaciteit op nationaal en gemeenschapsniveau om de implementatie van het Nationaal Actieplan te bewerkstelligen.

Support to agricultural extension training and services

Begunstigde	Small Scale Livestock Promotion Programme				
Subsidie	694.906 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	208.000 €
Begunstigde	Bunda College Of Agriculture				
Subsidie	1.359.143 €	Vastleggingsjaar	2008	Subsidie	638.000 €
Begunstigde	Natural Resources College				
Subsidie	695.700 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	208.710 €
Begunstigde	Department Of Animal Health And Livestock Development				
Subsidie	989.200 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	296.760 €
Begunstigde	Department Of Agricultural Extension Services				
Subsidie	752.990 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	225.897 €

De algemene doelstelling is de extensiediensten te ondersteunen die boeren geleverd krijgen zodat hun activiteiten verbeterd worden, zowel het boeren zelf als de kleinschalige economische activiteiten die ze uitvoeren. De competenties van de extensiewerkers worden daarom verbeterd. Daarvoor zal in eerste instantie de capaciteit van de 3 landbouwscholen, de 2 betrokken departementen, namelijk Departement van Extensie en het Departement of Animal Health and Livestock (Gezondheid van dieren en vee) en een ngo die reeds goede ervaring op dit terrein heeft, verhoogd worden. Bovendien zal ook het trainingmateriaal voor de extensiewerkers in de scholen en bij de trainingsinstituten voor de boeren geupgrade worden. Dan zullen deze instellingen in staat zijn een meer holistisch pakket van extensiediensten aan te bieden aan de boeren. Leidersfiguren bij de boeren zullen voorzien worden van het nodige materiaal alsook boerentechnici, zodanig dat zij instaan voor de kennisoverdracht naar de boeren binnen een bepaalde gemeenschap. Die zullen dankzij de overgedragen kennis een hogere voedselproductie kunnen bereiken en hun levensomstandigheden verbeteren. Elke actor zal zijn specifieke bijdrage leveren tot het welslagen van het programma.

Support to agricultural extension training and services [pilotproject]

Begunstigde	Bunda College Of Agriculture				
Subsidie	90.111 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	18.022 €

Het doel van dit pilotproject is het aantal extensiewerkers en veeartsen en hun capaciteit op korte termijn te verhogen. Na een studie over de noden, zullen twee groepen van extensiewerkers en veeartsen opgeleid worden in Kasungu en Mzimba, waarbij de training gefocust zal zijn op technieken om samen te werken met extensiewerkers op gemeenschapsniveau, die direct toegang hebben tot de boeren. Een totaal van 60 terreinwerkers zal worden opgeleid waarbij elke extensiewerker 5 community-groepen onder zich zal hebben. Elke groep telt zo'n 20 actieve leden wat het totaal aantal bereikte boeren op 6000 zal brengen.

Rehabilitation and management of irrigation schemes in the presidential greenbelt initiative

Begunstigde	Ministry Of Agriculture And Food Security				
Land	Malawi				
Subsidie	300.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	300.000 €

In het kader van deze interventie worden drie doelstellingen beoogd : institutionele ontwikkeling, herstel en heropbouw van irrigatieschema 's en de uitbouw van milieuzorgsystemen. De Green Belt-zone strekt uit van Karonga in het noorden tot Nsanje in het zuiden. Dit voorstel wil een aantal van de oude en/of ondergewaardeerde irrigatieschema's nieuw leven inblazen. Het voorstel wil bijdragen aan de heropbouw van 3 irrigatieschema's in Nkhotakota en maakt deel uit van een groter project van het Ministerie van Landbouw en Voedselzekerheid.

Bijdrage voor een verbeterde voedselzekerheid- en voedingssituatie in Malawi

Begunstigde	Food And Agricultural Organization Of The United Nations				
Land	Malawi				
Subsidie	4.100.000 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	1.450.000 €

Vlaanderen zet samen met de Malawische overheid en de Landbouw- en Voedselorganisatie van de Verenigde Naties (FAO) een geïntegreerd programma op ter bevordering van de voedsel- en voedingszekerheid. Kleine boeren staan centraal. Hun noden en behoeften vormen de kern van het programma. Er worden micro-projecten opgezet met als doel het verbeteren van de voedselzekerheid door diversificatie van de teelten. Nu zijn de meeste Malawiërs erg afhankelijk van maïsproductie, wat voor een deel de hoge graad van ondervoeding verklaart. Kleine boeren dienen daarom minder afhankelijk te worden van de overlevingslandbouw. De geïntegreerde aanpak focust niet alleen op de productie van teelten maar ook op het commercialiseringsproces: het bewerken, bewaren en zoeken naar markten voor de landbouwproductie. Ook minder voor de hand liggende aspecten die de algemene voedselsituatie in huis verbeteren, komen aan bod: drinkbaar water, sanitair, voedingslessen, en sociale verzorging. Ten slotte zal de overheids capaciteit worden opgebouwd om een sterk voedsel- en voedingszekerheidsbeleid te ontwikkelen en uit te voeren.

Ondersteuning van hiv/aids diagnostiek in de dream centra in Malawi

Begunstigde	Viva Africa Vzw				
Land	Malawi				
Subsidie	146.775 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	102.745 €

Verbetering van de diagnostiek voor follow-up van de HIV/AIDS-infectie. Concreet worden 7500 analyses naar virale lading verricht.

Bijdrage aan het gemeenschappelijk fonds voor steun aan de gezondheidssector in Malawi

Begunstigde	Ministry Of Health Malawi				
Land	Malawi				
Subsidie	2.000.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	1.000.000 €

Aan alle inwoners van Malawi zal een minimum aan diensten m.b.t. basisgezondheidszorg worden geboden. Sinds 2004 wordt het Programme of Work op nationaal niveau en districts niveau uitgevoerd samen met donoren. Dat houdt een minimum aan diensten in die gratis aan de ganse bevolking wordt aangeboden. Sinds 2004 wordt het Programme of Work op nationaal niveau en districts niveau uitgevoerd samen met donoren.

Het PoW omvat pijlers:

- Ontwikkeling van menselijk kapitaal binnen de sector
- Geneesmiddelen en medische benodigdheden
- Essentiele/basisgezondheidsvoorzieningen
- Infrastructuur
- Routinewerkzaamheden op dienstverleningsniveau
- Centrale werkzaamheden waaronder beleids- en systeemontwikkeling

Beleidsdomein Landbouw & Visserij

Entiteit Departement Landbouw & Visserij

Ondersteuning van de rundveesector in Malawi: investering in artificiële inseminatie

Begunstigde	Department of Animal Health and Livestock Development of Malawi				
Land	Malawi				
Subsidie	75.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	67.500 €

Het project beoogt het verbeteren van de productiviteit en productie van melkrundvee om de consumptie van melk en zuivelproducten te verhogen en dit door de dienstverlening voor artificiële inseminatie te verbeteren. Concreet worden volgende acties ondernomen:

- renovatie van de bestaande installatie voor vloeibare stikstof
- de constructie van een koude kamer
- investering in microscopen, vulapparaat, snelvriezer, spermabank, AI kits,...

5.4 Andere landen

Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Entiteit Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

CROW (Croatian Concept of Reporting on Water)

Begunstigde	Croatian Environment Agency				
Land	Kroatië				
Subsidie	90.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	19.849 €

Integratie van watergerelateerde instrumenten en concepten in een Kroatische rapporteringsstructuur van de National Environment Information System. In het project werd een aantal vergaderingen (in België en Kroatië) en workshops (in Kroatië) voorzien; tijdens de laatste vergadering in België heeft een Kroatische partner een week lang stage gevolgd bij de VMM. De vergaderingen, de workshops en de stage hadden tot doel de integratie van de CROW-instrumenten in hun werkwijze en IT-toepassingen te bevorderen.

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Departement internationaal Vlaanderen

Formación de capital humano para la actividad exportadora de los pequeños medianos agricultores de Chile fase II

Begunstigde	Instituto de Promoción Agraria				
Land	Chili				
Subsidie	98.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	23.000 €

Het uitgangspunt is dat de inheemse leiders beter opgeleid dienen te worden om hogere en betere niveau's van vertegenwoordiging, participatie en organisatie van de inheemse vertegenwoordiging af te kunnen dwingen. Deze capaciteitsopbouw zal hen in staat stellen hun leiderschap efficiënter uit te voeren en dit op alle niveau's tot en met de uitoefening van politieke ambten. Maar dit initiële uitgangspunt wordt nu aangevuld met een opleiding in de productieve, economische sector die de armste inheemse gemeenschappen zullen toelaten om zelf primaire en ambachtsproducten te produceren en te commercialiseren.

vijf specifieke objectieven tracht men te bereiken:

1° Het verwerven van conceptuele en praktische inzichten m.b.t. de efficiënte en effectieve uitoefening van de rol als leider en het ontwikkelen van de nodige persoonlijke vaardigheden om deze rol te kunnen uitoefenen.

2° Zich op de hoogte stellen van de essentiële elementen van wat burgerzin is, die tegelijkertijd de deelnemers in staat stellen het politieke systeem en het functioneren van de democratie in Chili te begrijpen.

3° Het opbouwen van een netwerk van inheemse personen en organisaties uit de geselecteerde regio's die een permanente uitwisseling hebben over de ervaringen en processen van capaciteitsopbouw.

4° Informatie bieden aangaande het aanbod (zowel privé als vanuit de overheid) i.v.m. diverse initiatieven ten behoeve van de ontwikkeling van de inheemse volkeren.

5° Het implementeren van capaciteitsopbouw en opleiding op het gebied van economische en productieve activiteiten als praktische instrumenten die de armste inheemse gemeenschappen zullen toelaten om zelf primaire en ambachtsproducten te produceren en te commercialiseren.

Mesa de Dialogo Social Región de la Araucanía. Hacia una Región Sostenible y Socialmente Responsable

Begunstigde	Corporación de Justicia y Democracia				
Land	Chili				
Subsidie	50.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	50.000 €

- De bedoeling van dit project is met alle sectoren van de 9de Regio (sociaal, economisch, politiek) te overleggen aan welke prioriteiten voorrang moet gegeven worden op beleidsvlak. Dit met het doel om van de 9de Regio een sociaal en economisch duurzame regio te maken.

- De conclusies en resultaten van de tien verschillende werkgroepen zullen de basis vormen van en uitmonden in een strategisch regionaal ontwikkelingsplan, "Plan de Desarrollo Regional (EDR) 2010-2020" maar eveneens in concrete aanbevelingen en maatregelen om de lage sociale en economische indicatoren van de 9de Regio positief om te buigen.

- Aan dit overleg wordt deelgenomen door alle politieke verantwoordelijken van de 9de Regio: Intendent, directeurs en raadgevers van alle overheidsagentschappen uit de 9de Regio, kamerleden en senatoren verkozen in de 9de regio, burgemeesters, gouverneurs. Ook de belangenorganisaties en NGO's nemen deel aan dit overleg.

Rüpü Pewen - El sendero de las Araucarias

Begunstigde	Universidad de la Frontera (UFRO)				
Land	Chili				
Subsidie	145.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	75.000 €

De ontwikkeling van ruraal ecotoerisme met een maximale participatie van de gemeenschappen, zowel Mapuche als niet-Mapuche in de gemeenten Lonquimay en Curacautín en met respect voor de Pewenche-cultuur is het uitgangspunt van dit project. Binnen de ontwikkeling van het rurale toerisme in de 9de Regio is er tot nog toe nauwelijks rekening gehouden met de culturele eigenheid van de Pewenches. Het project “Rüpü Pewen – El sendero de las Araucarias” (de route van de Araucaria-bomen) vertrekt juist van deze culturele eigenheid van de Pewenches. Doelstellingen:

1. De uitbouw van een ontwikkelingsmodel van cultureel en “gemeenschaps-” toerisme door Pewenche ondernemers in de Andeszone van de Araucanía-regio.
2. Een economisch complementair alternatief aanbieden en uitbouwen dat de productiviteit van de urbane en rurale gemeenschappen reactiveert en de levenskwaliteit bevordert.
3. De derde grote doelstelling is om een homologeerbaar model op te zetten voor andere gebieden met de mogelijkheid om tot integratie te komen op middellange en lange termijn.

Development of an innovative environmental monitoring network for the Sustainable Development of the Chilean fjords

Begunstigde	Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)				
Land	Chili				
Subsidie	50.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	43.000 €

Het project behelst het duurzame beheer van de zuidelijke wateren in de Chileense archipel. Het betreft hier de fjordzone die bijna 2.000 kilometer lang is, die loopt van Puerto Montt (10de Regio) tot Vuurland (13de Regio). Deze regio in het zuiden van Chili kent de laatste jaren een explosieve groei in aquacultuur en toerisme. Met andere woorden de menselijke activiteiten in deze zone zijn aanzienlijk toegenomen. Dit menselijk ingrijpen geschiedt echter zonder de noodzakelijke wetenschappelijke onderbouwing met betrekking tot de ecologische draagkracht van deze zone en er is momenteel ook geen langetermijnvisie aanwezig.

Het project legt de basis van een wetenschappelijk onderbouwde aanpak op lange termijn door de hele zone op regelmatige tijdstippen te monitoren. Dit monitoring-netwerk zal opgestart worden in samenwerking met 6 schepen die dit gebied permanent bevaren. Dit moet leiden tot:

- de permanente beschikbaarheid van (bijna onmiddellijke – near real time) hoge resolutie observatiebeelden van een aantal leefmilieuparameters die direct consulteerbaar zijn op het internet.
- een early warning systeem om alle betrokken partijen te waarschuwen voor gevaarlijke omstandigheden m.b.t. zuurstofgebrek en bloei van toxische (of schadelijke) algen
- de beschikbaarheid van webpublicaties en “best estimate” kaarten van de huidige omstandigheden
- de creatie, promotie en verspreiding van kwaliteitsgecontroleerde multigevervarieerde datasets gebaseerd op observaties

6. Multilaterale samenwerking

Het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking omschrijft multilaterale samenwerking als vormen van samenwerking waarbij de Vlaamse Regering zorgt voor de financiering of medefinanciering van activiteiten in het kader van het ontwikkelingsbeleid van een multilaterale organisatie. Dit zijn intergouvernementele organisaties, met inbegrip van de Europese instellingen en van internationale organisaties voor regionale samenwerking van landen in het Zuiden.

Vlaanderen heeft structurele relaties ontwikkeld met een aantal internationale organisaties, bijvoorbeeld de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO), de Voedsel en Landbouworganisatie (FAO), en het Gemeenschappelijke Programma van de VN voor de Strijd tegen HIV/aids (UNAIDS). De bijdragen aan deze VN-instellingen zijn grotendeels geoormerkt voor Zuidelijk Afrika, met name de lidstaten van de Zuidelijk Afrikaanse Ontwikkelingsgemeenschap (SADC) of de partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

Internationale Arbeidsorganisatie (IAO)

In oktober 1997 sloot de Vlaamse overheid een algemeen samenwerkingsakkoord met de IAO en in 2001 werd een fonds voor technische samenwerking opgericht. Dit trustfonds kan voor de financiering van projecten van de IAO en het IAO-opleidingcentrum in Turijn worden aangewend. Een commissie bestaande uit vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en de IAO formuleert jaarlijks aanbevelingen betreffende de te financieren activiteiten. Op basis hiervan neemt de Vlaamse Regering een beslissing. Als thematische prioriteiten gelden:

- de bevordering van werkgelegenheid voor jongeren en kwetsbare groepen;
- de bevordering van sociale dialoog en tripartiet overleg, de versterking van de organisaties van de sociale partners;
- veiligheid en gezondheid op de werkvloer (o.a. in de maritieme sector en de havensector);
- de bevordering van gelijkheid tussen mannen en vrouwen in de wereld van het werk.

De in 2009 ondersteunde projecten hebben betrekking op werkgelegenheidscreatie voor de jeugd en sociale dialoog in Zuid-Afrika.

Wereldgezondheidsorganisatie (WGO)

De Vlaamse Overheid is op verschillende wijzen bij de activiteiten van de WGO betrokken. Afgevaardigden nemen jaarlijks deel aan de institutionele vergaderingen van de organisatie. De Vlaamse gezondheidsdoelstellingen zijn gebaseerd op de WGO-strategie "Gezondheid voor allen".

De Vlaamse overheid steunt sinds 2001 de technische samenwerking van de WGO. Om de samenwerking een structureel beleidskader te voorzien werd op 9 april 2008 een samenwerkingsakkoord met de organisatie ondertekend. Deze trad op 1 augustus 2008 in voege.

UNAIDS

De mondiale strijd tegen HIV/aids is sinds 2002 een horizontale prioriteit voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. In 2006 heeft Vlaanderen met UNAIDS een samenwerkingsakkoord gesloten dat een beleidskader biedt voor de huidige structurele samenwerking tussen Vlaanderen en UNAIDS. Daarin ligt de geografische focus op zuidelijk Afrika, meer bepaald de SADC-regio (Southern African Development Community). Vlaanderen levert een bijdrage van 3 miljoen euro. Die steun loopt tot 30 september 2010. Momenteel wordt op basis van een externe en interne evaluatie bekeken of deze structurele samenwerking verder zal gezet worden en zo ja onder welke vorm.

1. resultaatgebied 6: preventieprogramma's voor hiv (focus op SADC-landen);
2. resultaatgebied 8: kinderen getroffen door hiv en aids (focus op SADC -landen);
3. resultaatgebied 7: vrouwen en jongvolwassen meisjes (Malawi en Mozambique).

UNESCO

Op 6 maart 1998 ondertekenden de Vlaamse Regering en de UNESCO een samenwerkingsakkoord dat de basis vormt van de Vlaamse financiële steun aan onderzoeksprojecten. Deze projecten kaderen in de publiek bepaalde onderzoeksstrategie van de UNESCO. Vlaanderen kan hierbij eigen (internationale) expertise inbrengen. In 1999 werd ter uitvoering van dit akkoord het Vlaams UNESCO-Trustfonds Wetenschappen (kortweg "FUST") opgericht, ter bevordering van de wetenschappelijke activiteiten van de UNESCO. Daarnaast wordt ook het algemeen Vlaams UNESCO Trustfonds gesteund. De besteding van de bijdragen uit dit fonds gebeurt in overleg met de Vlaamse overheid. De Vlaamse Regering financiert eveneens de huisvesting en ondersteuning van het International Oceanographic Data and Information Exchange (IODE) Project Office van de Intergouvernementele Oceanografische Commissie (IOC) van de UNESCO.

Het International Trade Centre UNCTAD/WTO

Het International Trade Centre (ITC), opgericht in 1964, is het technische samenwerkingsagentschap van de United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) en de World Trade Organization (WTO) voor operationele ondernemingsgerichte aspecten van handel. Het ITC steunt ontwikkelings- en transitie-economieën, en meer bepaald hun ondernemingen, in hun streven naar volledige ontwikkeling van hun export en verbetering van de import. De organisatie is actief in domeinen zoals handelsbevordering, opbouw van productiecapaciteit en institutionele versterking van de private sector. De achterliggende idee is de duurzame economische ontwikkeling van deze landen te bevorderen door hun exportpositie te verbeteren. Op 18 juli 2008 bevestigde de Vlaamse Regering de Kaderovereenkomst met het oog op het structureren van de steun tussen het ITC en Vlaanderen.

UNICEF

De samenwerking tussen UNICEF als internationale organisatie en Vlaanderen is in hoofdzaak gericht op de financiële ondersteuning van projecten. Naast de noodhulp die via UNICEF geleverd wordt kan ook de steun van het Departement onderwijs vermeld worden. Eind 2007 ondertekenden UNICEF België en minister van Onderwijs Vandenbroucke een intentieverklaring over een structurele samenwerking voor de periode 2008-2011. Hierin kadert een subsidie van de Vlaamse minister van Onderwijs aan drie onderwijsprojecten in Malawi, Mozambique en India voor ongeveer 2,5 miljoen euro per jaar.

De projecten hebben tot doel alle basisscholen in de beoogde regio's om te vormen tot 'kindvriendelijke scholen'. Deze 'kindvriendelijke scholen' moeten het resultaat zijn van een kwaliteitsimpuls op verschillende niveaus: de overheid, de schoolomgeving (materiaal en infrastructuur) en de leerkrachten. Een kindvriendelijke school wil een gezonde, fysiek en emotioneel veilige en psychologisch stimulerende omgeving creëren voor elk kind, met een focus op meisjes en kwetsbare kinderen. De kinderen krijgen expliciet een stem in de uitvoering van de projecten: participatie van kinderen – ook de jongste – is een belangrijk element in de strategie van UNICEF.

Andere

In 2009 waren er eveneens kleinere uitbetalingen aan de OESO en core-bijdragen aan internationale verdragen en instellingen zoals bijvoorbeeld de International Seed Testing Organisation (ISTA) en het Protocol van Montreal.

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Who initiative for healthy pregnancy: introducing the who antenatal care model in Southern Africa

Begunstigde	World Health Organisation				
Land	Zuidelijk Afrika (subregionaal)				
Subsidie	1.000.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	900.000 €

Het voorliggende programma gaat specifiek in op de door Vlaanderen geformuleerde prioriteiten in deze drie landen, nl. :

- De verbetering van moeder-en-kindzorg;
- De strijd tegen AIDS/HIV, malaria en andere levensbedreigende ziekten;
- De capaciteitsopbouw van lokale gezondheidssystemen, inbegrepen de opleiding van gezondheidswerkers en de verhoogde toegang tot gezondheidsdiensten;

Het eindresultaat is een verminderde sterfte onder zwangere vrouwen en jonge kinderen, voor, tijdens en na de geboorte door een betere zorgverstrekking en specifieke aandacht voor zwangerschapsbegeleiding.

Bijdrage in de strijd tegen hiv/aids in de sadc-landen: vrouwen, jongeren en kinderen

Begunstigde	The United Nations Joint Programme on HIV/AIDS (UNAIDS)				
Land	Zuidelijk Afrika (subregionaal)				
Subsidie	1000.000 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	1.000.000 €

Het programma wil bijdragen tot de realisatie van nationale actieplannen voor vrouwen en meisjes m.b.t. hiv-AIDS en besmetting voorkomen door het mobiliseren van voldoende middelen en een verhoging van de capaciteit om een preventief beleid te stimuleren.

Water, sanitair en hygiëne als wapen in de strijd voor overleving van kinderen

Begunstigde	Unicef (via Belgisch comité)				
Land	Zuidelijk Afrika (subregionaal)				
Subsidie	632.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	632.000 €

Doel is het verbeteren van de condities inzake water en sanitatie in Mozambique met als doel de kindersterfte terug te dringen. Om haar campagne kracht bij te zetten zal de Vlaamse Overheid UNICEF België ondersteunen om:

1. de campagne naar het grote publiek via persacties, publicaties en studies te realiseren;
2. structurele acties inzake water, sanitair en hygiëne op te zetten, o.a. in Malawi en Mozambique, partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

child maltreatment prevention project 2009-2010

Begunstigde	World Health Organisation				
Land	Zuidelijk Afrika (subregionaal)				
Subsidie	149.700 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	134.700 €

De doelstelling van het voorliggende projectvoorstel rond kindermishandeling is verder bouwen op het eerdere project dat door Vlaanderen gesteund werd aangaande preventie van kindermishandeling. Dat project ging over het opstellen van landenrapporten om de situatie wat betreft kindermishandeling in Malawi, Mozambique en Zuid-Afrika in kaart te brengen. Huidig project wil de aanbevelingen uit de landenrapporten van Malawi en Zuid-Afrika in de praktijk omzetten zodanig dat in beide landen de capaciteit ontwikkeld wordt voor een goede preventiestrategie rond kindermishandeling. De WGO sensibiliseert regeringen en elites in het Zuiden om meer beleidsaandacht op te brengen voor kindermishandeling. Ook trainingen van overheids personeel en de verdere uitbouw van een ondersteuningsnetwerk in verschillende SADC-landen wordt ondersteund.

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Departement internationaal Vlaanderen

HPV Vaccines Project: Study of Effective Delivery Strategies for Adolescents

Begunstigde	World Health Organisation				
Land	Meerdere ontwikkelingslanden				
Subsidie	67.000 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	7.000 €

De WGO ontwikkelt een onderzoek aangaande HPV vaccinatie (tegen baarmoederhalskanker) in ontwikkelingslanden. Hierin wordt onderzocht wat de impact is op de voorziening van een totaal gezondheidspakket voor adolescenten in combinatie met HPV vaccinatie. De externe partners zijn Sensoa en de universiteiten Gent en Antwerpen.

LEEP Training Workshop

Begunstigde	World Health Organisation				
Land	Tanzania, Malawi, Oeganda, Nigeria, Zambia, Madagascar				
Subsidie	78.567 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	78.567 €

Dit project zet in op lokale capaciteitsversterking ten voordelen van de (preventieve) behandeling van baarmoederhalskanker, volgens een "see and treat" benadering. Het project sluit aan op een eerder uitgevoerd pilootproject aangaande baarmoederhalskankerpreventie in 6 Afrikaanse landen.

Uit een studie blijkt dat het gebrek aan kennis en human resources onder gezondheidspersoneel een belangrijke hindernis vormt voor het verbeteren van de behandeling en preventie van baarmoederhalskankerpreventie. Daarom is er een grote behoefte aan een train-the-trainer programma om gezondheidspersoneel op te leiden en de lokale capaciteit te versterken.

Chirurgen van de 6 participerende WHO projectlanden (Tanzania, Malawi, Oeganda, Nigeria, Zambia, Madagascar) en 2 chirurgen van het PATH vaccin en het START UP project in Oeganda hebben deelgenomen aan de training. De workshop stelt voor iedere deelnemer training en materiaal ter beschikking om lokale trainingen te starten in het land van herkomst.

Investment Compact Programme van de OESO

Begunstigde	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)				
Land	Meerdere				
Subsidie	100.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	90.000 €
	100.000 €		2007		10.000 €

Het Investment Compact Programme heeft als visie dat het herstel van de vrede, stabiliteit en welvaart in Zuid-Oost-Europa slechts haalbaar is als de economische, institutionele en administratieve organisatie van de staten het algemene vertrouwen wekken dat beslissingen in overeenstemming met de regelgeving worden genomen en dat de besluitvorming raadpleegbaar en controleerbaar is. De doelstelling van het ICP is een stevige fundering leggen voor duurzame groei en ontwikkeling in die regio. Het ICP is gebaseerd op het begrip dat buitenlandse en nationale investeringen aan de basis liggen van een succesvolle herstel- en groeipolitiek. Dat betekent dat de landen investeringen moeten aantrekken door een gediversifieerde aanpak op economisch gebied. (Niet enkel de zuiver economische aspecten komen aan bod maar ook bijvoorbeeld wetsmatiging, *skill gaps* tussen onderwijs en industrie, ...)

Organisatorische steun en capaciteitsversterking van de waterbeheersstrategie CAZALAC

Begunstigde	Universiteit Gent				
Land	diverse landen van Latijns-Amerika en de Caraïben				
Subsidie	328.100 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	155.618 €

Dit project kadert in het Internationaal Hydrologisch Programma van de UNESCO. Met de steun wordt bijgedragen tot het oprichten van een watercentrum voor aride en semi-aride regio's van Latijns-Amerika en het kustgebied in La Serena, Chili.

Budgetsteun aan het VN agentschap voor Palestijnse vluchtelingen

Begunstigde	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees (UNRWA)				
Land	Palestijnse Gebieden				
Subsidie	300.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	250.000 €

UNRWA is een VN-Agentschap dat zich specifiek richt op de verlening van humanitaire bijstand aan de Palestijnse vluchtelingen in het Midden-Oosten, en staat in voor de distributie van o.a. voedsel, onderdak en kleding, en de voorziening van onderwijs, gezondheidszorgen, tewerkstelling, en andere diensten.

De Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)

De Vlaamse overheid ondersteunt tweejaarlijks het Trustfonds van de IAO. De toekenning van de projecten gebeurt in overleg met de Vlaamse overheid.

Een commissie bestaande uit vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en de IAO formuleert jaarlijks aanbevelingen betreffende de te financieren activiteiten, op basis waarvan de Vlaamse Regering een beslissing neemt. Als thematische prioriteiten gelden:

- de bevordering van werkgelegenheid voor jongeren en kwetsbare groepen;
- de bevordering van sociale dialoog en tripartiet overleg, de versterking van de organisaties van de sociale partners;
- veiligheid en gezondheid op de werkvloer (o.a. in de maritieme sector en de havensector);
- de bevordering van gelijkheid tussen mannen en vrouwen in de wereld van het werk.

Social Entrepreneurship Targeting Youth in South Africa (SETYSA)

	Land	Zuid-Afrika	Bedrag	200.000 €
De IAO stelt voor om kleine ondernemingen met een sociale doelstelling te stimuleren als instrument voor jobcreatie in de townships. Het voorstel sluit aan op het lopende project "SAY-JUMP!", dat in drie achtergestelde districten de oprichting van coöperatieven bevordert als middel tot jobcreatie voor jongeren. Het uitgangspunt van het nieuwe programma is dat het concept 'sociale economie' nog onvoldoende getest is in Zuid-Afrika en dat de bevordering van sociale ondernemingen tegemoet zou kunnen komen aan verschillende maatschappelijke noden: aanvullende jobcreatie voor jongeren en de ontwikkeling van welzijnsdiensten voor de lokale gemeenschap.				
Het uitgewerkte projectvoorstel dient in overeenstemming te zijn met het op tripartiete basis ontwikkelde Zuid-Afrikaanse Landenprogramma voor Waardig Werk (South African Decent Work Country Programme), met jobcreatie voor jongeren als één van de topprioriteiten. Aan de VDAB is voorgesteld om een coördinerende rol op te nemen. De VDAB kan andere Vlaamse actoren bij de uitvoering betrekken (SYNTRA, de sociale partners...). Het HIVA zal betrokken worden bij de monitoring, analyse, stocktaking en ruimere bekendmaking van het programma.				

Algemeen Vlaams UNESCO Trustfonds

Volgens de Trustfondsovereenkomst (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 5 oktober 2007) is voorzien dat de Vlaamse overheid tweejaarlijks een bijdrage doet in het Algemeen Vlaams UNESCO Trustfonds. De eerste periode voor de toekenning van de bijdrage is de periode 2007-2009. De toekenning van de projecten gebeurt in overleg met de Vlaamse overheid. De registratie van deze projecten gebeurt op basis van de bestedingscijfers die ons door UNESCO wordt aangeleverd. De omzetting van dollar naar euro gebeurt volgens de dagkoers van de uitbetaling.

Artikel 2§7 van de Trustfondsovereenkomst bepaalt dat de voorkeur gegeven wordt aan activiteiten binnen de volgende sectoren:

- onderwijs voor allen en de implementatie van het Dakar-raamwerk;
- onderwijs over en culturele aanpak van preventie en verzorging van aids/hiv;
- culturele diversiteit en de interculturele dialoog;
- bescherming en instandhouding van cultureel erfgoed;
- communicatie en media.

Network for the Dissemination of indigenous Cinema: Cameras for Diversity

Landen	Latijns-Amerika	Bedrag	156.043 €
--------	-----------------	--------	-----------

Dit regionaal project werd opgesteld om de belangrijkste en heersende aspecten van immaterieel erfgoed van de Latijns Amerikaanse inheemse traditie te beschermen en te bevorderen door de promotie van kennis over deze tradities en de toegang tot communicatie en technologische middelen. Het gebruik van ICT heeft tot doel om bij te dragen tot de herleving van de identiteit van de inheemse bevolking en de herwinning van hun waardigheid.

Een van de doelstellingen van dit project is om plannen en strategieën te integreren om dit erfgoed te bewaren door ruimte te openen voor inheemse filmmakers voor de verspreiding en promotie van audiovisueel werk over inheemse onderwerpen. Tegelijkertijd wil dit project de inheemse culturen een toegang geven tot de media. Een ander belangrijk aspect van dit project is de versterking van de banden tussen de inheemse organisaties, filmproducenten, ... die geïnteresseerd zijn in de inheemse onderwerpen in Latijns-Amerika en de Caraïben.

A series of pilot projects in community-based intangible heritage inventorying on a grassroots-level in six selected SADC countries: Angola, Lesotho, Madagascar, Malawi, Mozambique, and Zambia

Land	(zie titel)	Bedrag	195.225 €
------	-------------	--------	-----------

Met dit project wil UNESCO een serie van piloot inventarisatieoefeningen verwezenlijken op 'grassroots level' (basisniveau van de maatschappij) in zes landen van Zuidelijk Afrika. Zes pilootgemeenschappen (één in elk land) zullen op een vraaggestuurde manier geselecteerd worden. Het project zelf bestaat uit vier fases. Een initiële opleidingsworkshop wordt gevolgd door enkele maanden van veldwerk. Deze inventarisatie gebeurt door de gemeenschappen en culturele ambtenaren. Opvolgingssessies worden georganiseerd om de kwaliteit van de oefening te evalueren en de methodologie te verbeteren.

UNESCO verwacht dat nationale autoriteiten samen met de gemeenschappen door dit project in staat zijn om rendabele middelen en methodologieën op te lijsten voor de inventarisatie van het immaterieel cultureel erfgoed. Het pilootproject kan vervolgens dienen als model voor een nationale inventarisatieoefening voor het immaterieel cultureel erfgoed. Het project zal de begunstigde landen dan ook bijstaan om het immaterieel cultureel erfgoed te

beschermen zoals in de conventie omschreven is.				
Preserving Natural World Heritage and Cultural Landscapes in South-Eastern Europe: capacity building in tourism planning and management				
	Landen	Zuidoost-Europa	Bedrag	113.131 €
<p>Het project heeft drie objectieven;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een verhoging van de capaciteit van het management van Werelderfgoedsites om toerisme te plannen en te managen; - Het verzamelen en de ontwikkeling van regionaal opleidingsmateriaal faciliteren; - Een actieplan ontwikkelen voor een regionaal leerplatform voor Zuidoost-Europa en de geleerde lessen te delen binnen de regio en met andere werelderfgoedsites. 				
Health Education through training in photo romance books (Photo novels)				
	Landen	SADC	Bedrag	155.432 €
<p>In het kader van dit project zullen acteurs, scriptschrijvers, fotografen en uitgevers van SADC landen bij elkaar gebracht worden. Het project heeft tot doel om via het aanbod van een professionele opleiding de creatie van nieuwe HIV/AIDS gevoelige en kwaliteitsvolle verhalencollecties op de Afrikaanse markt te faciliteren. De begunstigde uitgevers zullen geselecteerd worden in overleg met de nationale uitgeversassociaties. Enkel uitgevers die actief zijn op het gebied van 'edutainment' en geïllustreerde publicaties komen in aanmerking.</p> <p>De verhalen, die geschreven zijn in goede lokale talen, zullen cultureel aangepast zijn, gegrond zijn op gendergelijkheid en mensenrechten, wetenschappelijk op punt staan en pedagogisch correct en onderhoudend zijn. Als de uitgevers in staat zijn om hun eigen HIV/AIDS gevoelige foto verhalencollectie te produceren, zullen deze uitgevers in de positie verkeren om onderwijsprojecten voor te stellen die een antwoord kunnen bieden op HIV en AIDS.</p>				

Beleidsdomein	Landbouw en Visserij
Entiteit	Agentschap voor Landbouw en Visserij

Corebijdragen aan internationale organisaties		Betaling in 2009
	International Seed Testing Organisation (ISTA)	4.187 €

Beleidsdomein	Leefmilieu, Natuur en Energie
Entiteit	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Corebijdragen aan internationale organisaties		Betaling in 2009
UNEP	African-Eurasian Waterbird Agreement	9.596 €
UNEP	Verdrag van Wenen ter bescherming van de ozonlaag	2.247 €
UNEP	Protocol van Montreal	15.423 €
UNEP	Conventie Biologische diversiteit	46.779 €
UNEP	Cartagena protocol	10.030 €
UNEP	Bazel conventie grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijk afval	18.962 €
UNEP	Verdrag van Stockholm - POP's	20.771 €
UNFCCC	Raamverdrag Klimaat	54.692 €
UNFCCC	Kyoto protocol	41.077 €
UNFCCC	Trust Fund for Supplementary Activities (TFSA) en Trust Fund for Facilitation Participation of Parties (TFP)	23.915 €

Beleidsdomein	Onderwijs en Vorming
Entiteit	Departement Onderwijs en Vorming

Towards child friendly schools in Koraput District (State of Orissa, India)

Begunstigde	UNICEF				
Land	India				
Subsidie	250.560 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	25.056 €

Dit onderwijsproject richt zich tot kinderen, voornamelijk meisjes, uit de achtergestelde kasten en stammen in de Indische staat Orissa. Deze kasten en stammen (Scheduled Tribes en Scheduled Castes) vormen de armste en meest achtergestelde groepen in de Indische samenleving. De meeste kinderen uit deze groepen gaan dan ook niet naar school of haken vroegtijdig af. Via gerichte interventies naar scholen, de lokale gemeenschap en ouders wil dit project enerzijds de kwaliteit van onderwijs verbeteren en anderzijds ervoor zorgen dat meer kinderen participeren aan het onderwijs. Het project wordt uitgevoerd in de Pottangi en Dasmantpur Blocks in het Koraput district.

Review on Higher Education in Regional and City Development (Free State) - Programme on Institutional Management in Higher Education (IMHE)

Begunstigde	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)				
Land	Zuid-Afrika				
Subsidie	90.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	75.000 €

De bedoeling van de studie is te analyseren hoe het hoger onderwijssysteem een impact heeft of kan hebben op regionale ontwikkelingen en hoe deze ontwikkelingen kunnen versneld worden. Hoger onderwijs levert een bijdrage aan menselijk kapitaal, de ontwikkeling van vaardigheden, technologie transfer en innovatie in ondernemerschap, maar ook aan sociale, culturele en milieu-ontwikkelingen. Door de samenwerking in het kader van deze studie, worden hoger onderwijsinstellingen, publieke en private actoren samengebracht en worden er partnerschappen gevormd.

Quality Elementary Education through social inclusion in Orissa (India)

Begunstigde	UNICEF				
Land	India				
Subsidie	1.470.127 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	1.323.114 €
	629.188 €		2008		62.919 €

Dit project sluit aan bij het kleinere project in Koraput, maar het is veel breder opgezet. De activiteiten in het kader van dit project zijn gericht op 3 dimensies: bewustmaking van de gemeenschap rond het belang van onderwijs voor inheemse meisjes, sociale inclusie (een betere toegankelijkheid tot kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen), capaciteitsopbouw bij deelstaat en districten op het vlak van de planning en opvolging van initiatieven die ondernomen worden rond onderwijs voor meisjes.

Child Friendly Schools in Malawi

Begunstigde	UNICEF				
Land	Malawi				
Subsidie	629.188 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	111.259 €
	629.188€		2009		511.230 €

De vele onderwijsneden in Malawi zullen gelenigd worden door tussenkomsten in de districten Mwanza, Neno, Blantyre Rural, Dedza, Kasungu, Nsanje en Thyolo. Hier zal men de capaciteit van 150 scholen versterken zodat kinderen, en in het bijzonder meisjes, zich inschrijven en hun basisschool afmaken. In 20 scholen zal een kindvriendelijke leeromgeving gecreëerd worden door te voorzien in educatief materiaal voor leerlingen en leerkrachten, klaslokalen, schoolbanken, latrines en waterputten. Het "Child Friendly Schools"-model wordt geïnstitutionaliseerd in alle basisscholen.

Child friendly schools for Africa (Mozambique)

Begunstigde	UNICEF				
Land	Mozambique				
Subsidie	1.112.592 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	62.263 €
	1.112.592 €		2009		481.226 €

De bedoeling van het project is om van alle basisscholen in Changara (ongeveer 100) "Child Friendly Schools" te maken. Alle scholen moeten voldoende basisinfrastructuur hebben om kwaliteitsvol onderwijs te kunnen geven aan alle kinderen uit het district (ongeveer 45.000 kinderen), ook weeskinderen en andere kwetsbare kinderen. Hiertoe zullen scholen een "minimumkwaliteitspakket" krijgen, met als componenten onder andere een vorming in kindgeoriënteerd lesgeven, het herstellen van beschadigde klaslokalen, de uitbouw van gescheiden sanitaire voorzieningen voor jongens en meisjes, een focus op het aanleren van levensvaardigheden, sociale mobilisatie om onderwijs voor meisjes en HIV-preventie te promoten en de gezondheidsscreening van kinderen op school. De gemeenschappen in Changara worden actief betrokken bij het beheer van scholen.

Beleidsdomein   Werk en Sociale Economie

Subsidiërende entiteit: Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie

Besteding en monitoring: Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (IV)

Decent work country programme support project - improving social dialogue in Mozambique

Begunstigde	Internationale Arbeidsorganisatie (IAO)				
Land	Mozambique				
Subsidie	778.394 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	600.000 €
	991.325 €		2007		420.000 €

Het Improving Social Dialogue (ISD)-project heeft als doel werknemers en werkgeversorganisaties in staat te stellen de belangen van hun leden adequaat te vertegenwoordigen en sterker te wegen op agenda bepalende fora en activiteiten. Daartoe beoogt men werknemers- en werkgeversorganisaties te versterken en ze meer toegankelijk, transparant en representatief te maken. De focus ligt op capaciteitsopbouw van de werknemers- en werkgeversorganisaties om de belangen effectief van hun leden te vertegenwoordigen met specifieke aandacht voor vrouwelijke werknemers.

Beleidsdomein   Mobiliteit en Openbare Werken

Entiteit   Departement Mobiliteit en Openbare Werken

Building capacity in road traffic safety

Begunstigde	World Health Organisation				
Land	Zuidelijk Afrika (subregionaal)				
Subsidie	150.000 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	65.000 €

Verkeersongevallen vormen in Afrika een belangrijke oorzaak van het overlijden van jongeren en adolescenten en zijn eveneens de hoofdreden van medische verzorging aan jongeren. De meeste ontwikkelingslanden ontbreekt het echter aan een voldoende planningscapaciteit om preventief te werken, zowel op het niveau van fysieke maatregelen (vb. snelheidsbeperkende maatregelen in de buurt van scholen), als op gedragsfactoren (dragen van een valhelm, zichtbaarheid in het verkeer, ...). De WGO onderneemt stappen om het groeiende probleem van jonge verkeersslachtoffers aan te pakken met de oprichting van een speciale eenheid, nl. het "Department of Injuries and Violence Prevention". Samen met het "World report for road traffic injury prevention" is dit plan een kader waarbinnen specifieke programma's en projecten worden opgestart in functie van verkeersongevallen en kinderen in het verkeer.

Beleidsdomein	Economie, Wetenschap en innovatie
Entiteit	Departement Economie, Wetenschap en innovatie

UNESCO-IODE Project Office

Subsidie	600.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	597.000 €
----------	-----------	------------------	------	------------------	-----------

Subsidie aan het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) voor de huisvesting en ondersteuning van het International Oceanographic Data and Information Exchange (IODE) Project Office van de Intergouvernementele Oceanografische Commissie (IOC) van de UNESCO. De IOC, opgericht in 1960, is het belangrijkste orgaan binnen de Verenigde Naties dat zich toelegt op de studie van de zeeën en de oceanen. Momenteel maken 130 landen, waaronder België, deel uit van de IOC. De IOC heeft tot doel om internationale samenwerking te promoten en programma's te coördineren op het gebied van ocean- en zeewetenschappelijk onderzoek. Via haar activiteiten wenst de IOC de kennis van het mariene systeem te vergroten en aan te wenden voor de verbetering van het beheer, de duurzame ontwikkeling en de bescherming van het mariene milieu.

Eén van de belangrijke programma's van de IOC is het International Ocean Data and Information Exchange programma (IODE). Het IODE werd in 1961 opgericht en kent een nog steeds groeiende belangstelling. Het IODE heeft als doel om op een gestandaardiseerde wijze oceanografische gegevens en informatie wereldwijd beschikbaar te stellen en uit te wisselen, en zo bij te dragen tot het stimuleren van het zeewetenschappelijk onderzoek. Verschillende Vlaamse instellingen werken actief mee binnen de IOC structuren. Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) en de Beheerseenheid voor het Mathematisch Model van de Noordzee (BMM) zijn respectievelijk regionaal en nationaal datacentrum binnen het IODE-programma. Het VLIZ werkt bovendien actief mee aan het ontwikkelen van nieuwe software rond het verwerven, het beheer en het beschikbaar maken van oceanografische data binnen verschillende IOC werkgroepen. En vrijwel alle Vlaamse universiteiten (VUB, LUC, UA, RUG en KUL) zijn betrokken bij het 'coachen' van activiteiten en specifieke training programma's binnen de IOC.

United Nations University - Comparative Regional Integration Studies (UNU-CRIS)

Subsidie	1.039.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	1.039.000 €
----------	-------------	------------------	------	------------------	-------------

De Universiteit van de Verenigde Naties werd opgericht in 1972, na een aanbeveling van de Verenigde Naties dat een nieuw type universiteit nodig was om internationale academische samenwerking te bevorderen, probleemgericht multidisciplinair onderzoek over dringende mondiale problemen te ondernemen en om onderzoek en training in de landen in het Zuiden te bevorderen. De UNU onderzoekt de mondiale problemen die binnen de belangstelling van de Verenigde Naties vallen: vrede en bestuur, ontwikkeling, milieu, wetenschap en technologie. De UNU-hoofdzetel is in Tokio. Onderzoeks- en trainingsfaciliteiten werden opgericht door de UNU in verschillende delen van de wereld om zich toe te leggen op welbepaalde problemen en links te maken met bestaande universiteiten, nationale onderzoekscentra, etc.

Sinds het werkingsjaar 2001 ontvangt de Universiteit van de Verenigde Naties (United Nations University – UNU) van de Vlaamse Gemeenschap een jaarlijkse subsidie voor de uitvoering van het opleidings- en onderzoeksprogramma "Vergelijkende Regionale Integratiestudies" (Comparative Regional Integration Studies – CRIS). De modaliteiten voor het toekennen van deze subsidie gedurende de werkingsperiode 2005 – 2009 zitten vervat in het vierde "Memorandum of Understanding" van 6 juli 2005 tussen de Vlaamse Regering, de Universiteit van de Verenigde Naties en het Europacollege.

Flanders UNESCO Science Trust Fund (FUST)

Subsidie	1.481.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	1.481.000 €
----------	-------------	------------------	------	------------------	-------------

Binnen fase I van het FUST (2000 – 2004) werden vijf (watergerelateerde) projecten gefinancierd. Op 3 april 2003 werd het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Regering en de UNESCO verlengd voor een nieuwe periode van vijf jaar. De Vlaamse Regering hechtte op 30 april 2004 haar goedkeuring aan een eerste reeks van zes projecten die binnen fase II van het FUST (2004 – 2009) worden gefinancierd, en keurde vervolgens op 28 april 2006 een tweede reeks van nog eens vijf projecten goed. De website <http://www.iode.org/fust/> biedt een overzicht van de activiteiten uitgevoerd in het kader van het FUST.

Overeenkomstig artikel 2 §6 van het samenwerkingsakkoord 2004 – 2009 tussen de Vlaamse Regering en de UNESCO vallen al deze projecten binnen de actieradius van het specifieke programma *Sciences, Environment and Sustainable Development* van de UNESCO. De Vlaamse Regering hechtte haar goedkeuring aan de betoelaging van het FUST a rato van 1.421.000 euro, een bedrag dat voor de volgende werkingsjaren die vallen binnen de huidige samenwerkingsovereenkomst, jaarlijks met de vigerende gezondheidsindex wordt verhoogd.

7. Indirecte samenwerking

Het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking omschrijft indirecte samenwerking als vormen van samenwerking waarbij de Vlaamse Regering zorgt voor de financiering of medefinanciering van activiteiten in het kader van het ontwikkelingsbeleid van een indirecte actor, met uitzondering van noodhulp en humanitaire bijstand. Dit zijn instellingen en organisaties zoals niet-gouvernementele organisaties, universiteiten en wetenschappelijke instellingen, vakbonden, private instellingen en gemeente- en provinciebesturen. Volgende categorieën worden onder de indirecte samenwerking ondergebracht.

Gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking

De Vlaamse convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking werden opgestart in 2001 als een drie jaar durend pilootproject. Via jaarlijkse overeenkomsten werden lokale besturen aangemoedigd een eigen beleid ontwikkelingssamenwerking uit te bouwen. In 2004 werd dit beleid decretaal verankerd. Sindsdien kunnen steden en gemeenten convenanten met een looptijd van 3 jaar afsluiten. Er bestaan twee types: enerzijds de algemene convenant, die het lokaal beleid ontwikkelingssamenwerking centraal stelt, en anderzijds de convenant directe samenwerking, die de stedenband met een gemeente in het Zuiden ondersteunt. In 2008 maakte het Hoger Instituut van de Arbeid (HIVA) in opdracht van het VAIS een eerste evaluatie van het decreet betreffende het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking.

Sensibilisering en ontwikkelingseducatie

De Vlaamse Regering wil bijdragen tot de creatie van een draagvlak voor internationale samenwerking en de ontwikkeling van een houding van internationale solidariteit in het perspectief van een duurzame mondiale samenleving. In 2004 werd het beleid inzake ontwikkelingseducatie decretaal verankerd. Ontwikkelingseducatie wordt in het decreet opgevat als een activiteit die zich richt op het ontwikkelen van inzichten, houdingen en gedragingen van mensen opdat zij zouden meewerken aan de uitbouw van een meer solidaire en duurzame mondiale samenleving. Dat houdt zowel individuele als collectieve acties in. Jaarlijks lanceert het VAIS een oproep voor het indienen van ontwikkelingseducatieprojecten.

Daarnaast stimuleert het VAIS aandacht voor het Zuiden in de media door structurele ondersteuning van IPS en Mo* Magazine en de jaarlijkse Noord-Zuid persprijs. In 2008 sloot de Vlaamse Regering met Wereldmediahuis vzw (VU Mo*magazine) en Inter Press Service (IPS) een beheersovereenkomst af. Omdat een groot deel van de doelstellingen gemeenschappelijk zijn voor beide organisaties, werd voor de realisatie van 3 subsidies gekozen voor een gezamenlijke beheersovereenkomst.

Handel en ontwikkeling

Vlaanderen subsidieert de vzw Ex-Change, een uitzendplatform voor bedrijfsleiders en andere deskundigen die vrijwillig en tijdelijk naar het Zuiden gaan om consultancydiensten te leveren. Daar bevorderen ze via kadervorming en trajectbegeleiding een vruchtbaar ondernemersklimaat. Vlaanderen verleent een subsidie aan de vzw, onder voorwaarde dat 30% van wat Ex-Change onderneemt zich binnen de drie partnerlanden bevindt.

Het Vlaams Waarborgfonds, dat in 2005 werd opgericht, steunt Vlaamse ontwikkelingsfondsen die geld lenen aan microfinancieringsinstellingen in het Zuiden. Dankzij kleinschalige leningen krijgen lokale boeren, marktvrouwen en jongvolwassenen de kans om een handel of eenmanszaak op te richten. Microfinanciering is dan ook een krachtig middel om *pro-poor* groei te realiseren. In 2009

werd 248.000 euro aan het fonds overgemaakt, maar waren er geen transfers vanuit het fonds naar naar het Zuiden, waardoor deze bijdrage niet geregistreerd kan worden volgens de OESO.

Verder ondersteunt de Helpdesk Import Vlaanderen bedrijven in onze partnerlanden bij de export van hun producten. De aandacht gaat vooral naar lokale KMO's, omdat die voor stabiele werkgelegenheid en welvaart kunnen zorgen. De Regering heeft beslist het project *Go North* in 2008 te verlengen, waarbij in tussentijd een lange termijnvisie dient te worden uitgewerkt. Ten slotte zet de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking ook in op duurzame handel, in het bijzonder Fair Trade en de *Common Code for the Coffee Community* (4C).

Vlaams Fonds Tropisch Bos

In 2002 richtte de Vlaamse Regering een Vlaams fonds voor het behoud van het Tropisch Bos op. Het Fonds is een voorbeeld van hoe Vlaanderen verschillende van zijn internationale engagementen rond biodiversiteit en duurzaam bosbeheer omzet in concrete daden. Het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse VZW Groenhart beheren het Fonds.

Intussen is de werking van het Vlaams Fonds Tropisch Bos geëvalueerd. De evaluatie gaf goede punten voor het opzet, de doelstellingen en de resultaten van het Vlaams Fonds Tropisch Bos. Wel viel aan te merken dat de voorbereiding van de selectie van de projecten efficiënter kan worden aangepakt. Daarom zal in de toekomst niet meer gewerkt worden met een open projectoproep, maar zal een actieve prospectie naar interessante projecten gebeuren op basis van het ondertussen goed uitgebouwde netwerk. Ook zal de werking van het Vlaams Fonds Tropisch Bos in de toekomst beter aansluiten bij de uitdaging van klimaatverandering. Het Fonds wil meer inzetten op bebossings- en herbebossingsprojecten in de context van het Kyoto protocol, en tegelijk er nog meer naar streven dat dergelijke projecten een wezenlijke bijdrage leveren voor biodiversiteitsbehoud en de sociale ontwikkeling van de betrokken bevolkingsgroepen.

Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling

Het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling is een op Wereldwaterdag 2004 gelanceerd samenwerkingsverband tussen een aantal Vlaamse NGO's, bedrijven, (onderwijs)instellingen en de Vlaamse overheid. Vlaanderen engageerde zich om tegen 2015 het aantal mensen dat geen toegang heeft tot zuiver water met de helft te helpen verminderen. Dit engagement vloeit voort uit de Millenniumontwikkelingsdoelstellingen (New York, 2000) en de afspraken van de Wereldtop Duurzame Ontwikkeling (Johannesburg, 2002). Als concreet en duidelijk doel houdt het Partnerschap voor ogen om tegen 2015 evenveel mensen in derdewereldlanden aan water en/of sanitatie te helpen, als er inwoners zijn in Vlaanderen. Jaarlijks lanceert de Vlaamse minister van Leefmilieu en Natuur een oproep voor water- en sanitatieprojectvoorstellen in het Zuiden.

Wetenschappelijke instellingen

Wetenschap en innovatie spelen een belangrijke rol bij de capaciteitsopbouw in landen in ontwikkeling. De Vlaamse overheid heeft bij de ondersteuning van wetenschappelijke samenwerking met ontwikkelingslanden steeds de voorkeur gegeven aan initiatieven die gekoppeld zijn aan activiteiten van multilaterale instellingen zoals UNESCO, UNIDO of WHO. Op deze wijze kan met een relatief beperkt budget een maximale impact worden verkregen.

Naast het Vlaams UNESCO-Trustfond Wetenschappen heeft de Vlaamse overheid in het recente verleden ook kortetermijnfinanciering toegekend aan het Instituut voor Plantenbiotechnologie voor Ontwikkelingslanden (IPBO) en het Internationaal Centrum voor Reproductieve Gezondheid (ICRH). Op 6 juli 2007 keurde de Vlaamse Regering de beheersovereenkomsten 2007-2011 met het IPBO en het ICRH goed. Vanuit het beleidsdomein Onderwijs en Vorming wordt structurele financiering voorzien

voor de werking van het Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen en het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer.

Studiebeurzen

De Vlaamse overheid kent jaarlijks verschillende beurzen toe aan studenten uit ontwikkelingslanden om seminars, opleidingen en programma's in Vlaanderen te volgen. Onder meer het Antwerp/Flanders Port Training Center (APEC) en het Institute of Transport and Maritime Management Antwerp (ITMMA) spelen een belangrijke rol in de overdracht van haven- en transportgerelateerde kennis vanuit Vlaanderen naar het Zuiden. Beursstudenten die de opleiding in Vlaanderen volgen, beschikken over een visum voor de duur van de opleiding. Dit is een garantie opdat de opgedane knowhow terug wordt ingezet in het ontwikkelingsland van herkomst.

Verder financiert Vlaanderen WES vzw voor de organisatie van de opleiding "Sustainable Tourism Destination Management" die zich richt op professionals uit Zuidelijk Afrika.

Vredesbevorderende initiatieven

Op de begroting algemeen buitenlands beleid wordt jaarlijks een bedrag vrijgemaakt voor de ondersteuning van vredesbevorderende initiatieven. Wegens de bescheiden omvang van de middelen worden ze geconcentreerd op projecten in de Palestijnse Gebieden. In 2009 werd o.a. een bijdrage van 300.000 euro geleverd aan de VN hulporganisatie voor Palestijnse vluchtelingen (UNWRA).

Steun aan Ngo's en Vzw's

De Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB) ontvangt structurele financiering van de Vlaamse overheid ter ondersteuning van de maatschappelijke zetel. Ook verschillende andere Vlaamse NGO's ontvangen loonsubsidies in het kader van het Vlaams Intersectoraal Akkoord Social Profit of DAC & Gesco tewerkstellingsprogramma's.

7.1 Gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Gemeente/Stad	Stedenband	Vastlegging	Betaling in 2009
Aalst	-	70.500 €	18.930 €
Bierbeek	San Felipe de Oña (Ecuador)	141.000 €	39.231 €
Bornem	Nquthu (Zuid-Afrika)	110.150 €	18.233 €
Brasschaat	Tarija (Bolivië)	141.000 €	41.268 €
Brussel	Kinshasa (DR Congo)	141.000 €	40.445 €
Dilbeek	Stellenbosch (Zuid-Afrika)	153.300 €	49.445 €
Edegem	San Jeronimo (Peru)	118.500 €	34.784 €
Essen	Witzenberg (Zuid-Afrika)	111.500 €	38.432 €
Etterbeek	Essaouira (Marokko)	141.000 €	25.327 €
Evergem	Guaranda (Ecuador)	140.800 €	45.547 €
Geel	-	70.500 €	15.578 €
Genk	Francistown (Botswana)	153.000 €	56.570 €
Gent	Mangaung (Zuid-Afrika)	156.000 €	45.879 €
Harelbeke	-	83.281 €	32.528 €
Hasselt	Outat-Ouad-El-Hadj (Marokko)	141.000 €	44.202 €
Herent	Regio Sahakok (Guatemala)	141.000 €	41.541 €
Hoogstraten	-	70.500 €	22.113 €
Ieper	Wa (Ghana)	141.000 €	42.858 €
Koksijde	Albina (Suriname)	116.800 €	30.590 €
Kortrijk	Cebu City (Filippijnen)	141.000 €	46.659 €
Leuven	-	125.000 €	19.570 €
Lommel	Ongwediva (Namibië), Ciudad Dario (Nicaragua)	133.500 €	36.005 €
Maaseik	-	59.250 €	18.494 €
Maasmechelen	-	120.000 €	27.103 €
Mechelen	Sucre (Bolivië)	141.000 €	38.000 €
Mol	Santo Tomás (Nicaragua)	117.000 €	41.840 €
Olen	Ixcán (Guatemala)	141.000 €	26.408 €
Oostende	Banjul (Gambia)	138.000 €	45.000 €
Roeselare	-	59.250 €	12.710 €
Sint-Niklaas	Tambacounda (Senegal)	48.615 €	15.000 €
Sint-Truiden	Nueva Guinea (Nicaragua)	114.750 €	28.500 €
Turnhout	Hanzhong (China)	113.796 €	29.473 €
Waregem	Ngarama (Rwanda)	111.500 €	33.830 €
Westerlo	-	70.500 €	17.521 €
Zemst	Sonkone (Senegal)	84.558 €	29.624 €
Zoersel	-	63.000 €	21.500 €

Ondersteuning, vormings- en begeleidingsprogramma van het gemeentelijk Convenantbeleid inzake ontwikkelingssamenwerking

Begunstigde	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)			
Subsidie	28.333 €	Vastleggingsjaar	2008	26.010 €
	173.748 €		2009	130.311 €

Beleidsdomein	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
Entiteit	Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Stad	Samenwerking met	Vastlegging	Betaling in 2009
Mechelen	Nador (Marokko)	20.000	20.000

7.2 Sensibilisering & educatie

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Postgraduaat programma noord-zuid					
Begunstigde	Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen				
Subsidie	(contract)	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	17.000 €
Uitwerken van een geïllustreerd boek dat de 15 jaar samenwerking tussen Vlaanderen en Zuid-afrika in woord en beeld weer					
Begunstigde	Annemie Struyf				
Subsidie	(contract)	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	72.600 €
2015: de Milleniumdoelstellingen. De tijd loopt!					
Begunstigde	11.11.11 Vzw				
Subsidie	175.220 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	35.044 €
Mag het iets meer zijn!					
Begunstigde	De vieze gasten, werkgroep voor vormingstheater				
Subsidie	112.125 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	22.425 €
Respect voor mensenrechten en milieu, dat verdient een bloemetje.					
Begunstigde	Netwerk Bewust Verbruiken Vzw				
Subsidie	124.960 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	24.992 €
Geef ons een minuut					
Begunstigde	Plan België vzw				
Subsidie	128.200 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	25.640 €
Achter de spiegelbeelden					
Begunstigde	Wereldcentrum Steunpunt mondiale vorming in Oost-Vlaanderen vzw				
Subsidie	104.352 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	20.870 €
FAQTOR 4					
Begunstigde	Globelink vzw				
Subsidie	60.450 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	12.090 €
Diversiviteitstraining met het oog op tewerkstelling in een poly-etnische samenleving					
Begunstigde	Kwasa Kwasa Vzw				
Subsidie	80.103 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	16.020 €
Jongeren tegen onaanvaardbare kinderarbeid					
Begunstigde	Kinderrechtenhuis Vzw				
Subsidie	182.495 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	36.499 €
Context Zuidelijk Afrika - Toerisme als hefboom voor ontwikkeling in Zuid-Afrika en Mozambique					
Begunstigde	Wegwijzer Vzw				
Subsidie	122.500 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	46.500 €

Klop eens een dagje voor het Zuiden					
Begunstigde	Zuiddag vzw				
Subsidie	137.111 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	27.422 €
Als de wapens zwijgen					
Begunstigde	Handicap International				
Subsidie	68.860 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	27.544 €
Bespiegelingen					
Begunstigde	Djapo Vzw				
Subsidie	165.151 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	66.060 €
My netlog, your netlog, our rights!					
Begunstigde	Vormen Vzw				
Subsidie	180.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	72.000 €
Seksuele gezondheid en jongeren: een verhaal van alles of niets?					
Begunstigde	Sensoa Vzw				
Subsidie	149.995 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	59.998 €
Jongerenforum over de klimaatverandering					
Begunstigde	Globelink Vzw				
Subsidie	46.925 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	32.848 €
Jongerenbewegingen en ontwikkelingssamenwerking: een educatief aanbod o.b.v. reportageprojecten					
Begunstigde	Trias Vzw				
Subsidie	25.500 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	10.200 €
"geef ons een doel" ("give us a goal")					
Begunstigde	Plan Belgie Vzw				
Subsidie	138.874 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	55.550 €
Noord-zuid persprijs: de globalisering in uw winkelkar					
Begunstigde	Nico Schoofs				
Subsidie	5.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	5.000 €

Helpdesk Vierde Pijler					
Begunstigde	11.11.11. vzw				
Subsidie	330.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	110.000 €
De 4de pijler is een verzamelnaam voor alle initiatieven in ontwikkelingssamenwerking die niet uitgaan van de overheid (1ste pijler), internationale organisaties (2de pijler) en niet-gouvernementele organisaties (3de pijler). De koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging, 11.11.11 werkt op vraag van de sector aan een ondersteuningsbeleid voor 4depijlerorganisaties. Met deze subsidie zal 11.11.11. het ondersteuningsbeleid voor de helpdesk realiseren.					
Realisatie van een website voor de vierde pijler van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking					
Begunstigde	DUO NV				
Subsidie	(contract)	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	5.475 €

Het programma 'Scholenbanden'					
Begunstigde	Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand				
Subsidie	379.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	118.000 €
Door de toenemende globalisering groeide de interesse voor samenwerking tussen scholen in het Noorden (de materieel welvarende landen) en scholen in het Zuiden (de landen met een lagere materiële welvaart). Als ontwikkelingsorganisatie gespecialiseerd in onderwijs wil VVOB scholen helpen hun internationale samenwerking op een kwaliteitsvolle manier vorm te geven. Het initiatief en de manier waarop de internationale samenwerking precies vorm krijgt blijft bij de scholen.					

Tegemoetkoming in de kosten voor redactionele ondersteuning van Mo* Magazine

Begunstigde	Wereldmediahuis vzw			
Subsidie	141.831 €	Vastleggingsjaar	2009	113.465 €
	20.000 €		2008	20.000 €

Tegemoetkoming in de werkingskosten voor de nieuwsdienst en de kosten voor de productie en verdeling van het e-zine

Begunstigde	IPS Vlaanderen			
Subsidie	141.831 €	Vastleggingsjaar	2009	113.465 €
	20.000 €		2008	20.000 €

Tegemoetkoming in de kosten voor redactionele ondersteuning van www.mo.be

Begunstigde	IPS Vlaanderen				
Subsidie	88.992 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	71.194 €

Beleidsdomein Onderwijs en vorming**Entiteit** Departement Onderwijs en Vorming**Schoolpartnerschappen tussen Vlaamse en Marokkaanse scholen**

Begunstigde	Verschillende Vlaamse en Marokkaanse scholen			
Land	Marokko			
Subsidie	112.000 €	Vastleggingsjaar	2008	7.113 €
	126.000 €		2009	113.400 €

De bedoeling van het project is te komen tot een interculturele uitwisseling tussen de Vlaamse en de Marokkaanse scholen, op basis van vakoverschrijdend werken, waarbij de identiteit- en verdraagzaamheidsontwikkeling centraal staat en moet bijdragen tot het creëren van een kritisch maatschappelijk bewustzijn dat gestoeld is op respect, gelijkwaardigheid en diversiteit. Iedere deelnemende school ontvangt 7000 euro subsidie voor de uitvoering van het project.

7.3 Handel en ontwikkeling

Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen**Entiteit** Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking**Ex-Change, Vlaams uitzendplatform voor experts**

Begunstigde	Ex-Change vzw			
Subsidie	329.441 €	Vastleggingsjaar	2008	89.848 €
	24.269 €		2009	24.269 €
	370.036 €		2009	269.117 €

Ex-Change ondersteunt KMO's in meer dan 20 ontwikkelingslanden. De dienstverlening bevindt zich in een zevental sectoren gaande van toerisme en landbouw tot energie en waterbeheer. Ex-Change heeft als lokale organisatie dan ook een belangrijk netwerk binnen de Vlaamse KMO-wereld. Deze werd in het recente verleden geconcretiseerd d.m.v. samenwerkingsakkoorden met o.a. de Boerenbond, VKW, VOKA en Unizo. Kwaliteitszorg staat centraal om de markttoegang van ontwikkelingslanden te verbeteren, evenals een goede kennis van marketing en de verscheidene uitvoermogelijkheden naar bepaalde landen en regio's. Het is dan ook niet verwonderlijk dat een groot deel van de aanvragen door KMO's in het Zuiden zich dan ook richten tot de kwaliteitsverbetering van hun producten en interne werking. Minimaal 30% van de missies worden uitgevoerd in Malawi, Mozambique of Zuid-Afrika.

Go North - Helpdesk import Vlaanderen

Begunstigde	Unizo Internationaal vzw			
Land	Partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking			
Subsidie	16.273 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009
	300.000 €		2009	
				16.273 €
				225.000 €

Unizo Internationaal werd geselecteerd om de Helpdesk Import Vlaanderen vorm te geven. Unizo zal in de drie Vlaamse partnerlanden Zuid-Afrika, Malawi en Mozambique een netwerk van contactpunten opzetten. Per land en in Zuid-Afrika per provincie wordt een team van specialisten samengesteld en opgeleid. Op hun beurt moeten ze in trainingssessies voor lokale KMO's hun kennis en kunde verder verspreiden. Ook zullen ze de ondernemingen effectief bijstaan in hun exportactiviteiten.

Fair-trade gemeenten 2004-2007

Begunstigde	Max Havelaar			
Subsidie	70.630 €	Vastleggingsjaar	2004	Betaling in 2009
				21.190 €

Fair Trade Gemeenten 2009-2010

Begunstigde	Max Havelaar			
Subsidie	92.779 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009
				64.946 €

Diverse lokale actoren (burgers, overheid, organisaties, bedrijven, scholen,...) kiezen voor eerlijke handel nav de FTGcampagne

7.4 Vredesbevorderende initiatieven

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Departement internationaal Vlaanderen

De juiste golflengte voor vrede

Begunstigde	Pax Christi Vlaanderen			
Land	Palestijnse Gebieden			
Subsidie	117.200 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009
				42.696 €

Via het project wil Pax Christi op een originele wijze publieke bekendheid en uitstraling geven aan Vlaamse vredesbevorderende initiatieven voor jongeren. Meer specifiek wil de organisatie een grote uitwisseling opzetten tussen Vlaamse jongeren en adolescenten uit verschillende conflictgebieden. Het is bedoeling dat verschillende cultuurgemeenschappen elkaar leren kennen in een sfeer van openheid en positieve verstandhouding. Hiervoor worden voorbereidende weekends georganiseerd. In augustus 2007 wordt een tiendaagse uitwisseling gepland. Reflecties over deze uitwisseling worden vastgelegd in een brochure, een katern in de Vredesweekkrant. Het project wordt geëvalueerd i.s.m. een academisch vredesonderzoeker.

Strawberry Fields for Peace

Begunstigde	The Peres Centre for Peace			
Land	Palestijnse Gebieden			
Subsidie	150.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009
				120.000 €

De doelstelling is om de levensstandaard van de burger in de Palestijnse gebieden te verbeteren door de introductie van lucratieve aardbeienteelt in de regio. Door middel van het delen van onderzoek, kennis en kunde aangaande de teelt - die werd ontwikkeld in Israël - wordt grensoverschrijdende communicatie gefaciliteerd. Dit komt zowel de Palestijnen als de Israëli's ten goede.

One Message, on two channels to two societies

Begunstigde	All for Peace Radio				
Land	Palestijnse Gebieden				
Subsidie	200.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	50.000 €

De projectindieners stellen vast dat de reguliere media in de regio vooral aandacht hebben voor het geweld en de aanvallen van de ander. Met het programma hoopt de zender vooral mensen objectief te informeren over het conflict in het Midden-Oosten met aandacht voor de behoeften en eisen van de “andere partij”. Specifieke doelstellingen zijn:

- het aantal regelmatige luisteraars verhogen tot 70.000 per dag;
- een forum bieden aan doelgroepen die nu nauwelijks aan bod komen in programma's georiënteerd op dialoog;
- de verdere professionalisering van de radio en zijn medewerkers;
- het aantrekken van sponsors voor de verdere financiering van de radiowerking

Vredesopbouw door middel van uitwisseling van jongeren in conflictsituaties wereldwijd

Begunstigde	Pax Christi Vlaanderen				
Land	Palestijnse Gebieden				
Subsidie	70.330 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	50.000 €

Algemene doelstelling van het project is het duurzaam versterken van jongeren en hun vredesinitiatieven in Vlaanderen, Tsjetsjenië/Russisch Federatie en Israël. De focus ligt op kunst- en cultuurmethodieken als bron voor sociale verandering. De uitwisseling van jongeren in de conflictgebieden zal de lokale capaciteit voor vrede verstevigen. Hiervoor worden drie trainingen in leiderschap georganiseerd. Het project is een vervolgproject op het vredebevorderende project “Vredesopbouw door middel van uitwisseling van jongeren in conflictsituaties wereldwijd”, uitgevoerd in 2006-2007 en op het project “De juiste golflengte voor vrede”, nog in uitvoering.

The European Role in the Israeli-Palestinian Conflict: Perceptions and Future Possibilities

Begunstigde	Dialogue Lab				
Land	Palestijnse Gebieden				
Subsidie	60.000 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	1.493 €

Het doel van het project is de rol van jonge leiders in het vredesproces versterken. Er wordt gewerkt aan een oplossing voor het Israëlisch-Palestijns conflict met het accent op de rol die Europa hierin kan spelen. De doelgroep zijn jongeren tussen de 21 en 35 jaar, studenten en werkenden. Om de complexiteit van het conflict aan te tonen maken zowel jonge Joodse kolonisten als sympathisanten van Hamas deel uit van de groep. Het volledige project bestaat uit drie fasen:

1. een “nationale” voorbereidende vergadering;
2. een weekdurende trilaterale conferentie in Brussel;
3. een vervolgbijeenkomst in de Palestijnse Gebieden.

Beleidsdomein	Cultuur, Sport, Jeugd, Media
Entiteit	Departement Cultuur, Sport, Jeugd, Media

Summer Camps

Begunstigde	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees (UNRWA)				
Land	Palestijnse Gebieden				
Subsidie	20.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	16.000 €

Ondersteuning aan het UNRWA (VN-agentschap) voor de organisatie van jeugdkampen in de Gazastrook (o.m. aankoop van sportief didactisch materiaal)

7.5 Vlaams Fonds Tropisch Bos

Beleidsdomein	Leefmilieu, Natuur en Energie
Entiteit	Agentschap voor Natuur en Bos

Duurzaam bosbeheer en groepscertificering van natuurlijk bos, Zuid-Chili

Begunstigde	Comité Nacional Pro Defensa de la Fauna y Flora (CODEFF)				
Land	Chili				
Subsidie	66.728 €	Vastleggingsjaar	2004	Betaling in 2009	13.346 €

Dit VFTB-project wordt uitgevoerd door de ngo CODEFF, een organisatie met zeer veel ervaring in bosbeheer. Het project kadert binnen een breder programma van CODEFF dat onder meer door DED (de Duitse vrijwilligersorganisatie) wordt meegefinancierd. Het projectgebied betreft een 10 000 hectare groot natuurlijk bos van Nothofagus en Araucaria waarvoor beheersplannen worden opgesteld (inclusief inventarissen, overleg bosbouwdiensten, kapplannen, enz...), en waarvoor inspanningen zullen geleverd worden ter certificering van een deel van het bos. De bossen liggen in Zuid-Chili, en zijn eigendom van verschillende eigenaars; groepscertificering is dus aangewezen. In het project worden ook de marketingaspecten van het gecertificeerde hout behandeld.

Strategische verbindingsherbebossing tussen 2 beschermde gebieden en eco-toerisme

Begunstigde	Mindo Cloud Forest Foundation				
Land	Ecuador				
Subsidie	23.489 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	4.698 €

De herbebossing zal natuurlijk niet alleen de verbinding tussen de 2 belangrijke beschermde zones tot stand brengen en zo migratie van bedreigde en endemische soorten mogelijk maken, maar heeft eveneens een belangrijk potentieel voor de lokale bevolking en het milieu in bredere context. Teneinde deze bijkomende voordelen te maximaliseren, wordt het project ontwikkeld naar de CCB standaarden (www.climate-standards.org). De ontwikkeling van het project volgens de ENCOFOR modules (www.joanneum.at/encofor/) voorziet in een participatief proces.

Duurzaam bosbeheer in 3 inheemse gemeenschappen in het Amazonewoud

Begunstigde	Aider				
Land	Peru				
Subsidie	55.540 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	16.662 €

Het project van AIDER beoogt de versteviging van het duurzaam bosbeheer door 3 inheemse shipibo konibo gemeenschappen in de regio Ucayali om ontbossing en bosdegradatie te vermijden en de basis te leggen voor de formulering van een REDD project. REDD (Reduced Emissions from Deforestation and Forest Degradation) projecten zijn erop gericht om de ontbossing en degradatie van bossen tegen te gaan via een mechanisme van betaling voor 'milieudiensten'. De bescherming van het bos voorkomt de uitstoot van broeikasgassen (de milieudienst) en zo de klimaatsverandering.

Participatieve uitwerking en uitvoering van een groene buffer voor Cubilán te Biblian

Begunstigde	Ecohomode				
Land	Ecuador				
Subsidie	78.398 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	31.359 €

Het project wil bijdragen aan de bescherming van de overblijvende andiene vegetatie van de waterbekkens van twee lokale rivieren. Dit zal gebeuren door het uitwerken van een groene gordel voor het kanton Biblián in samenwerking met de lokale bevolking. De groene gordel zal het beschermingsbos Cubilán verbinden met het beschermingsbos Machangará Tomebamba. Het project voorziet in een landgebruikplanning en zonering, verbetering van graasweiden door o.a. het toepassen van sylvopastorale systemen (begrazing en bomen), en de samenwerking tussen de verschillende boerenorganisaties, gemeenschappen en de lokale overheid.

Herbebossing en herstel van belangrijke watercapatatatiegebieden in de bufferzone van het Sanctuarium Tabaconas Namballe, Noord-Peru, Fase II

Begunstigde	WWF-Peru				
Land	Peru				
Subsidie	70.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	14.000 €

Het Nationaal Sanctuarium Tabaconas Namballe (NSTN) is gelegen in het uiterste zuiden van het Noord Andes Ecoregio Complex, een complex dat zich uitstrekt over de rug van de Andes van Venezuela tot Noord Peru en dat gekenmerkt wordt door een uitzonderlijke biodiversiteit, maar ook sterk bedreigd is. Het WWF project wil een bijdrage leveren aan het herstellen van het boslandschap in twee prioritaire hydrografische bekkens in en rond het NSTN en aan de consolidatie en uitbreiding van reeds in een eerste fase aangebrachte herbebossingen. Er wordt gestreefd naar een integrale aanpak waarbij zowel armoedebestrijding, ecologisch herstel, onderhoud van kritieke functies van de hydrografische bekkens, biodiversiteitsbehoud als duurzame exploitatie van hout en bosproducten aan bod moeten komen en waar naast de lokale gemeenschappen ook het personeel van het NSTN, privé-bedrijven en de lokale administratie bij betrokken worden.

Concreet zal er voornamelijk gewerkt worden rond: (1) Promotie van de diversifiëring van het rurale levensonderhoud door ondersteuning van herbebossings- en agroforestry-plots, zoals biologische koffie- en fruitproductie met groot marktpotentieel in de bufferzones van het NSTN; en (2) het herstel van de natuurbeschermingswaarden van het NSTN door herstel van natuurlijk bos op gedegradeerde gronden in het sanctuarium.

Duurzaam beheer van de natuurlijke grondstoffen in de invloedszones van het Nationaal Park Anmi Madidi en het Biosfeer-reservaat Pilon Lajas, Beni-La Paz

Begunstigde	Fundación Centro Técnico Forestal (CETEFOR), Prisa				
Land	Bolivië				
Subsidie	69.995 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	9.392 €

De Tropische zone van de departementen Beni en La Paz in Bolivië, is een regio waar sinds de jaren '70 zeer veel kolonisten, afkomstig uit de hoger gelegen interandiene valleien en de altiplano, zich komen vestigen. Deze kolonisatietendens werd bovendien de laatste 20 jaar nog versterkt door de intensificatie van de armoede en de verslechtering van mijn- en landbouwcondities hoger in de Andes met een enorme druk op de tropische wouden in deze zone als gevolg. Het gebruik van traditionele landbouwmethodes waarbij bossen worden gekapt en afgebrand om er nadien monoculturen van gewassen als rijst, maïs, maniok en bananen te planten heeft geleid tot de ontbossing van gigantische oppervlakten en zelfs de invasie van beschermde gebieden. Het project spitst zich toe op het verspreiden en de educatie van duurzame (agro)forestry-praktijken bij zowel kolonisten als inheemse bevolkingsgroepen in een gebied tussen twee natuurreservaten. Duurzaam beheer van de natuurlijke grondstoffen moet op deze manier een halt toe roepen aan het oprukkende ontbossingsfront in de richting van deze beschermde reservaten.

Beheersplan voor natuurlijk bos, noorden van Mato Grosso

Begunstigde	Fundacao Ecologica Cristalino (FEC)				
Land	Brazilië				
Subsidie	30.460 €	Vastleggingsjaar	2004	Betaling in 2009	5.789 €

FEC voert met de VFTB-steun een aantal toegepaste ecologische studies uit, die kaderen in de opmaak van een beheersplan voor 6 476 hectare tropisch bos in Noord Mato Grosso (Amazonegebied). De studies zorgen o.m. voor accuraat kaartmateriaal en op basis hiervan wordt een voorstel voor het indelen van het gebied in beheerszones uitgewerkt. Het einddoel van het project is de ontwikkeling van een beheersplan, dat wordt opgesteld en goedgekeurd in een workshop, en dat dit beheersplan nadien ter goedkeuring wordt voorgelegd aan IBAMA (Bosbouwdienst), met het oog op de transformatie van het gebied in een RPPN (Privaat natuurreservaat) als officieel natuurreservaat.

Duurzaam oogsten en commercialiseren van de Brazilnoot afkomstig uit de bossen Nationaal Reservaat Tambopata en Nationaal Park Bahuaja Sonene, Madre de Dios

Begunstigde	Asociación para la Conservación de la Cuenca Amazónica (ACCA)				
Land	Peru				
Subsidie	60.775 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	24.310 €

De Brazilnootbossen zijn natuurlijke bossen met niet-houtige opbrengsten die zich enkel uitstrekken over specifieke delen van de Peruaanse (Madre de Dios), Braziliaanse en Boliviaanse Amazone. De noten die deze bomen voortbrengen hebben een zeer hoge nutritionele waarde en kennen bovendien een stabiele internationale markt. De Brazilnootbossen bedekken een totale oppervlakte van ongeveer 2,5 miljoen hectare, zijn het habitat van vele endemische soorten maar worden bovendien ook sterk bedreigd.

Met het duurzame beheer van deze bossen in het Nationaal Reservaat Tambopata en het Nationaal Park Bahuaja Sonene wil het project bijdragen tot de bescherming van deze bossen en zijn grote biodiversiteit. Activiteiten die moeten leiden tot verbeterde opbrengstsystemen worden ingepast en 27 vrouwen zullen worden opgeleid voor de productie van gecertificeerde gepelde noten, waar deze vroeger ongepeld werden verkocht. Door de certificering van hun hele vermarktingsketen zullen competitievere producten verkregen worden voor zowel de lokale als internationale markt. Een verbetering die niet alleen een direct effect heeft op het behoud van de bossen en de biodiversiteit maar bovendien ook een duidelijk voorbeeld kan zijn van hoe een goed beheer van natuurlijke rijkdommen kan leiden tot verbeterde economische opbrengsten.

Studie potentieel van duurzame exploitatie epifyten in NP Cotapata, La Paz

Begunstigde	Universidad MSA				
Land	Bolivië				
Subsidie	69.833 €	Vastleggingsjaar	2004	Betaling in 2009	10.410 €

Het project van UMSA is een pilootproject, waarbij lokale gemeenschappen, wonend in het Natuurgebied van Integraal Beheer Cotapata, (PN-ANMI), training krijgen in het duurzaam exploiteren van epifyten (orchideeën, bromeliaceae en araceae). Het gebied maakt dan ook deel uit van de meest biodiverse regio ter wereld op vlak van epifyten. Er zal een "epifitarium" gebouwd worden, alsook wandelpaden die een beeld moeten geven van de belangrijkste epifyten in het gebied. Door in vitro cultuur wil men commerciële soorten verder propageren, die dan in een volgende fase gecommmercialiseerd kunnen worden. Belangrijkste activiteiten zijn de inventarisatie van de aanwezige epifytensoorten (met collectie van info over ecologie, biologie en economisch potentieel); ontwikkeling vegetatieve en in vitro propagatietechnieken voor interessantste soorten; ontwikkeling van ecotoerisme-infrastructuur (epifitarium en epifytenpad, training van lokale mensen als gids en beheerder epifitarium); marktstudie voor commercialisatie van de epifyten. Doelgroep van dit pilootproject is één lokale gemeenschap;

Integraal beheer voor de bescherming van het Shuar territorium Arutam te Macas

Begunstigde	Fundación Natura				
Land	Ecuador				
Subsidie	98.277 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	39.311 €

Het project beoogt de uitvoering van een geïntegreerd systeem van goed beheer en herstel van het bos, aanplantingen, geïntegreerd bos- en weidebeheer en land- en bosbouwsystemen, en de waardering en recuperatie van traditionele duurzame landbouwpraktijken in een viertal gemeenschappen van het territorium Cordillera del Cóndor: Tiwintza, San Juan Bosco, Limón en Gualaquiza. Concreet zullen volgende resultaten nagestreefd worden: het terugdringen van de ontbossingsgraad met 1/6, het beheer van 80 ha onder traditionele aja systemen (200 families) in combinatie met boomsoorten voor houtgebruik, de uitvoering van 40 ha agroforestry (80 families) en 50 ha sylvopastorale systemen en de aanplanting van 80 ha kleine percelen met boomsoorten voor houtgebruik.

Milieu-educatief centrum en bosbehoud in Sui

Begunstigde	Vrije Universiteit Brussel (VUB)				
Land	Ghana				
Subsidie	70.000 €	Vastleggingsjaar	2005	Betaling in 2009	14.000 €

Uit de jarenlange samenwerking tussen de faculteit Menselijke Ecologie van de VUB en de Ghanese NGO ICED is dit project gegroeid. De projectregio situeert zich in het district Sefwi Wiaswo, een vrij sterk ontboste streek in Ghana. De bevolking heeft er al jarenlang een specifieke relatie met “bos” en omgeving, enerzijds door de houtkap van industriële bedrijven, anderzijds door de zwerflandbouw en andere activiteiten. Het project concentreert zich op armoedebestrijding, bosbeheer en agroforestry.

Men wil aan de boeren, vrouwen en leraren vorming geven over het belang van bos en haar functies, alternatief landgebruik, ‘Non Timber Forest Products’, enz. Verder wil men graag een milieueducatief centrum oprichten. Daarin voorziet men onder andere een permanente tentoonstelling waarin de thema’s bos, milieu en de interactie tussen mens en bos zullen worden uitgewerkt. Als tweede onderdeel van de ekotoeristische infrastructuur wil men 2 educatieve wandelpaden zullen worden uitgewerkt in een stuk gekapt bos. Verder zullen nog tal van andere workshops georganiseerd worden voor de lokale bevolking rond ekotoerisme en bosbescherming. Op die manier zullen de inkomsten van de lokale bevolking op lange termijn verhogen.

Herbebossing en beheer van primair bos ter herstel van gedegradeerde gronden te Chiloë, Chili

Begunstigde	PROLIM				
Land	Chili				
Subsidie	70.195 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	35.098 €

Het voorgestelde project is gelegen in de sector Coipomó, gemeenschap Ancud op het eiland Chiloë. Houtkap voor brandhout en houtskool voorziet in meer dan 80% van de inkomsten van de lokale boerenfamilies, een ander deel van de inkomsten is afkomstig uit veeteelt (melk/vlees). Deze houtkap brengt het aanwezige natuurlijke bos in gevaar en het grote aandeel van deze activiteit in het totale inkomen van de families maakt hen zeer kwetsbaar.

Het project wil een impuls geven aan de economische en sociale ontwikkeling van 20 arme boerenfamilies en tegelijkertijd de biodiversiteit beschermen. Hiervoor zullen kleine brandhoutaanplantingen met Eucalyptus opgezet worden, een duurzaam beheer van het natuurlijke bos nagestreefd worden en graasweiden verbeterd. Algemeen wordt het bestaand bos van 20x 10ha duurzaam beheerd, 20 x 2 ha per familie aangeplant en 20x 4 ha graasweiden verbeterd. Het project speelt de rol van pilootproject voor kleine boseigenaars om nationale plannen rond herbebossing binnen de CDM mee vorm te geven. (Capaciteitsopbouw voor CDM is ODA-aanrekenbaar, maar de projecten zelf die uitstootrechten opleveren niet)

Duurzaam beheer van de natuurlijke bosgrondstoffen onder REDD schema in de Shuar gemeenschap Shaime, Bosque protector Alto Nangaritza, Zamora Chichipe, Ecuador

Begunstigde	PROFAFOR				
Land	Ecuador				
Subsidie	74.500 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	29.800 €

De integriteit van het Bosque Protector Nangaritza, gelegen in het Zuiden van Ecuador (gebergte- en voorgebergtebos), in de bufferzone van het Nationaal Park Podocarpus wordt door allerlei bedreigingen (infrastructuur, illegale houtkap, mijnbouw en sociale landrechtenconflicten) aangetast. De doelstelling van het project is een piloot REDD project op te zetten voor de vrijwillige koolstofmarkt volgens de ENCOFOR procedures, onder het Voluntary Carbon Standard schema en naar de CCB standaarden voor duurzaam projectontwerp. Het project incorporeert activiteiten van duurzaam bosbeheer, strijd tegen illegale houtkap en verbetering van agroforestry praktijken in het terroorium van de Shuar gemeenschap Shaime (7.600 ha).

Alternatieve bosproductiesystemen en landbestemmingsplanning ter reductie van de ontbossing van het bos Tumbesino

Begunstigde	NCI				
Land	Ecuador				
Subsidie	36.913 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	18.457 €

De prijsverhoging van vele voedselgewassen omwille van de stijgende vraag naar biobrandstoffen veroorzaakt wereldwijd allerlei problemen van ecologische en socio-economische aard. In Latijns Amerika heeft de prijsstijging van maïs ervoor gezorgd dat vele koffieboeren hun schaduwkoffieplantages en andere bossen gekapt hebben voor deze lucratieve onduurzame praktijken. In het Zuiden van Ecuador heeft de maïs door klimatologische omstandigheden echter niet opgebracht wat ervan verwacht werd. Het gevolg is dus ontbossing, maar geen bijkomende inkomsten en verderzetting van niet duurzame praktijken. Het project wil werken aan een alternatief beheer voor het microbekken Papalongo (2.100 ha), alwaar de boerengemeenschappen en de gemeente werken om hun watervoorziening te vrijwaren. Er zijn twee onderdelen in dit project:

- 1) De zonificatie en participatieve landbestemmingsplanning van het microbekken om de verschillende overblijvende natuurlijke bossen te identificeren en zo bij te dragen aan het vermijden van hun ontbossing; en
- 2) De herbebossing met inheemse soorten, waaronder Tara (*Caesalpinia spinosa*), agroforestrysystemen met koffie en fruitbomen om zo de inkomsten van de lokale gemeenschappen te verhogen en te diversifiëren. De voorgestelde alternatieven kunnen concurreren met maïs.

De voorgestelde alternatieven zullen bijdragen tot vastlegging van koolstof, vermijden van ontbossing en bescherming van de watervoorziening.

Ecologisch herstel en bescherming van 3 microbekkens van de rivier Guallupe

Begunstigde	Mindo Cloud Forest Foundation				
Land	Ecuador (Mirabekken)				
Subsidie	34.840 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	27.872 €

Met de uitgewerkte PDD die in het project ontwikkeld wordt, zal het mogelijk worden gedegradeerde terreinen te herstellen door het aanplanten van bossen. De aanplanting gebeurt op privéterreinen en zal bijdragen aan de bescherming van microbekkens in het subtropische gedeelte van de provincie Imbabura. Tegelijkertijd zorgen de aanplantingen voor een interconnectiviteit tussen 4 belangrijke gebieden voor de bescherming van vogels in de bioregio Chocó Andino. De zone waar deze gebieden zich bevinden onderging een sterke ontbossing van de jaren '60 tot '80. Vandaag de dag zijn ze gekarakteriseerd door onproductieve graasweiden die de grond nog meer uitputten en de bevolking weinig inkomsten leveren. De financiering die kan gevonden worden via een kwaliteitsvolle PDD zal de betrokken families alternatieve inkomsten leveren, vruchtbare bodems, een verzekerde watervoorziening en op langere termijn hout.

Agroforestry ter voorkoming van de ontbossing van tropisch regenwoud in de regio Ixiamas, La Paz

Begunstigde	Fun Ecología de la Tierra				
Land	Bolivië				
Subsidie	46.977 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	23.488 €

In het noorden van het departement La Paz, in de provincie Abel Iturralde wordt migratielandbouw bedreven. Na een eerste ontbossing en enkele jaren gewassenteelt, worden de gronden bij gebrek aan vruchtbaarheid terug aan hun lot overgelaten en nieuwe gronden opgezocht om hetzelfde systeem toe te passen. Het project wil op een 600-tal ha, samengesteld uit kleine percelen van lokale boeren jaarlijks 20 ha agroforestrysystemen opzetten en aantonen hoe, naast de verbetering van de levensomstandigheden van deze lokale gemeenschappen, deze systemen kunnen bijdragen tot een vermindering van de ontbossing en duurzame ontwikkelingsprocessen genereren.

Het projectvoorstel combineert REDD en A/R in 1 project en het aangevraagde budget staat in voor de ontwikkeling van een PDD voor dit project en de aanplanting van de eerste 20 ha.

Kleine rurale landeigenaars voor de mitigatie van de klimaatsverandering, Región de la Araucanía

Begunstigde	CODEFF Chili				
Land	Chili				
Subsidie	75.889 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	37.945 €

Door de ontwikkeling van een PDD voor kleinschalige aforestation/reforestation activiteiten in het kader van de CDM zal het mogelijk worden om met kleine rurale landeigenaars (300 families, voor de overgrote meerderheid van Mapuche origine) in de regio de la Araucanía de rivieroeveren van het bekken van de rivier Toltén te herstellen door het aanplanten van inheemse soorten over een totale lengte van 150 km langs de gedegradeerde oevers. Daarnaast wil men ook werk maken van dendro-energetische aanplantingen (grenen, Eucalyptus en andere inheemse soorten als Nothofagus). Al de aanplantingen worden uitgevoerd op de terreinen van de kleine landeigenaars. De inkomsten die via koolstofkredieten gegenereerd kunnen worden, kunnen dan instaan voor het nodige beheer van de aanplantingen. Tegelijkertijd kunnen de aanplantingen op middellange termijn brandhout leveren en op lange termijn constructiehout. Er is geen gevaar voor niet-permanentie dankzij de wettelijke context (Ley 701). Deze verplicht eigenaars gekapte delen te herplanten, bovendien worden deze nog gesubsidieerd.

Instellen van sociaalecologische maatregelen voor het duurzaam beheer van de natuurlijke grondstoffen en water in Pastaza

Begunstigde	CODEAMA				
Land	Ecuador				
Subsidie	60.480 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	30.240 €

Het voorgestelde project wil in de Ecuadoraanse Amazone, in het gebied van 5.000 ha dat gelegen is tussen 2 National Parken (PN Sangay en PN Llangates), in de regio rond Puyo bijdragen aan de bescherming en het duurzaam beheer van de nog aanwezige primaire en secundaire bossen. De activiteiten die moeten bijdragen tot een duurzamer gebruik van de natuurlijke grondstoffen zijn: een participatieve landgebruiksplanning, capaciteitsopbouw in alternatieve productiesystemen en sensibilisatie rond watervoorziening in de steden, theoretische en praktische capaciteitsopbouw rond bosbeheer, bosexploitatie, boswetgeving en herbebossing. Concreet zullen met de opgedane kennis en capaciteiten eveneens gedegradeerde terreinen (50 ha) en kritische zones voor de watervoorziening (21 ha) hersteld worden, en 18 kleinschalige voorbeeld agroforestry systemen opgezet. Daarnaast zal er aan een rollend incentive-fonds gewerkt worden en een toekomstig systeem voor payment for environmental services.

Herbebossing en herstel van de gedegradeerde bufferzone van het nationaal reservaat Villarica

Begunstigde	Corporación Mapuche Lonko Kilapang				
Land	Chili				
Subsidie	69.975 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	27.990 €

Het objectief van dit project is om een proces van duurzame herbebossing, recuperatie en bescherming van ontboste en ondertussen gedegradeerde gronden in de bufferzone van het Nationaal Reservaat Villarica te ontwikkelen met behulp van de tussenkomst van het VFTB en de beschikbare subsidies voor bosrecuperatie van de Chileense Overheid. De projectactiviteiten bestaan vooral uit de opstart en opstellen van contracten, capaciteitsopbouw, bevoorrading van plantmateriaal, installeren van afsluitingen, bemesten, beschermen van opervlaktestromen en de monitoring van de overlevingskansen van de aangebrachte planten. De doelgroep van het project zijn kleine landeigenaars "Mapuches" van de gemeenschap Curarrehue, één van de armste gemeenschappen in Chili waarvan de helft van de populatie onder de armoedegrens leeft.

7.6 Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling

Beleidsdomein	Leefmilieu, Natuur en Energie
Entiteit	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

“Ma belle campagne”: Water en onderwijs voor iedereen. Drinkwatervoorziening en sanitatie in Talha-Marokko

Begunstigde	Green Belgium				
Land	Marokko				
Subsidie	25.000 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	10.000 €

Dit project van GREEN Belgium heeft als doel het verbeteren van de toegang tot drinkbaar water en sanitatie voor de 4.000 mensen in het plattelandsdorp Talha (Marokko). Het project voorziet het dorp van individuele aansluitingen op het publieke drinkwaterleidingnet en een verbetering van de sanitaire voorzieningen. Daarnaast zal de lokale vereniging gesteund en begeleid worden bij het opzetten van processen van participatie, educatie en sensibilisatie.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan de positie van de vrouwen die actief betrokken worden bij het uitwerken van een lokale Agenda 21. Tevens wordt gepoogd alle gezinnen én de school toegang tot drinkbaar water te laten krijgen en zo de 'waterarbeid' bij kinderen te stoppen. Talha zal het eerste plattelandsdorp zijn in deze regio dat individuele aansluitingen en sanitaire voorzieningen krijgt en heeft daardoor een belangrijke voorbeeldfunctie voor de hele regio.

Dit project is analoog aan het project in Zaouit waarvoor GREEN in 2006 een subsidie kreeg van de Vlaamse overheid. GREEN zal de ervaring van andere douars (o.a. Zaouit) benutten bij de uitvoering van dit project. De partners zijn ook grotendeels dezelfde: de Marokkaanse publieke watermaatschappij ONEP, lokale besturen, GREEN Maroc, Rotary en de scholengroep KOGEKA. Vanuit de provincie West-Vlaanderen, de Koning Boudewijnstichting en het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid wordt co-financiering voorzien. Het project zal 24 maanden duren en bereikt 4.000 mensen voor watervoorziening en sanitatie.

Ondersteuning van lokale initiatieven rond integraal waterbeheer in Benin

Begunstigde	PROTOS				
Land	Benin				
Subsidie	45.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	18.000 €

Dit project beoogt het versterken van de lokale beheersstructuren omtrent water- en sanitatievoorzieningen, gekaderd in een visie van integraal waterbeheer (IWB), in 22 gemeenten in Benin. 75% ervan wordt door de Europese Commissie gefinancierd

Waterdragers in Marokko. Duurzaam, participatief, democratisch en solidair waterbeheer in Zaouit.

Begunstigde	Green Belgium				
Land	Marokko				
Subsidie	21.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	4.220 €

Dit project beoogt het verbeteren van de toegang tot drinkbaar water en sanitatie voor de bevolking in het plattelandsdorp Zaouit. Het project voorziet het dorp van individuele aansluitingen op het publieke drinkwaterleidingnet en bestudeert sanitaire voorzieningen. Daarnaast zullen de lokale stakeholders gesteund en begeleid worden bij de oprichting van een lokaal sociaal fonds en bij het opzetten van processen van participatie, educatie en sensibilisatie. De uitvoering van de werken gebeurt door de publieke watermaatschappij.

Duurzaam waterbeheer in het stroombekken van Lake George

Begunstigde	PROTOS				
Land	Oeganda				
Subsidie	75.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	30.000 €

Dit project wil in twee sub-counties van het district Kamwenge in het Lake George-bekken in West-Oeganda de toegang tot drinkbaar water en sanitaire voorzieningen voor minstens 12.000 mensen van de plattelandsbevolking op een duurzame wijze verbeteren volgens de principes van integraal waterbeheer

Integraal waterbeheer in de binnendelta van de Niger

Begunstigde	PROTOS				
Land	Mali				
Subsidie	50.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	20.000 €

De doelstelling van het project is de levensomstandigheden van de bevolking van de 14 gemeenten, waarvoor een waterpunt of sanitaire infrastructuur gebouwd zal worden, te verbeteren. Daarnaast wordt ook gewerkt op het beter gebruik ervan door de bevolking en op het versterken van de beheerscapaciteiten van de verschillende stakeholders (drinkwatercomités, gemeenten, technische gedeconcentreerde staatsdiensten, NGO's).

Drinkwatervoorziening en verbetering van de hygiëne en afvalverwerking in Oyarifa in het district Ga West in de Greater Accra Region en Akim Gyadam in de oostelijke regio van Ghana

Begunstigde	FOS				
Land	Ghana				
Subsidie	138.700 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	50.000 €

Het doel van dit project is de inwoners en leerlingen van Oyarifa en Akim Gyadam in Ghana voorzien van drinkwater en het verbeteren van de hygiëne en afvalverwerking van Oyarifa. Dit moet leiden tot een daling van het aantal ziekten veroorzaakt door water.

Installeren van waterpompen en een controlesysteem

Begunstigde	Vrienden van Burkina Faso				
Land	Burkina Faso				
Subsidie	52.503 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	3.166 €

Dit project heeft tot doel manuele waterpompen te plaatsen voor de bevolking die nu geen nabije toegang heeft tot drinkwater. Naast het louter voorzien van drinkwater wordt ook mogelijkheid gecreëerd voor andere activiteiten, zoals landbouw, veeteelt, nijverheid en lokaal onderwijs. Om de duurzaamheid te verhogen, wordt een controle- en interventiesysteem op poten gezet om de technische werking van de pompen en het beheer door de plaatselijke gemeenschap nauw op te volgen en te ondersteunen waar nodig.

Water en sanitatieproject Bonkougou-Niger

Begunstigde	Ninafri				
Land	Niger				
Subsidie	45.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	18.000 €

Het doel van dit project is een waterboring te realiseren, een bijhorende pomp te plaatsen en de bestaande sanitaire voorzieningen te vernieuwen van het CSI (centre de santé intégré) in het dorp Boukougou in Niger. Gezien de voorbeeldfunctie van een CSI inzake hygiëne en sanitatie, worden er geregeld sensibiliseringscursussen rond dit onderwerp gegeven.

Drinkwater- en sanitaire voorzieningen in Oostelijk DR Congo

Begunstigde	Protos Vzw				
Land	Democratische Republiek Congo				
Subsidie	60.000 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	24.000 €

Dit project van PROTOS voorziet een verbetering van de levensomstandigheden van de rurale bevolking in oostelijk DR Congo, door het verhogen van de duurzame toegang tot drinkwater en sanitaire voorzieningen.

Een eerste doelgroep van deze actie wordt gevormd door de bevolking van 30.000 mensen uit dorpen in het binnenland van Noord- en Zuid Kivu en Ituri en waarvan naar schatting een 10.000 mensen tevens toegang zullen krijgen tot sanitaire voorzieningen. Een tweede doelgroep bestaat uit 25 lokale ontwikkelingsorganisaties in de drie betrokken provincies die tegelijkertijd operationele partner zijn. Met de begunstigde bevolking worden lokale beheersstructuren opgezet (watercomités en waterleidingcomités), die, in samenwerking met de lokale overheden, verantwoordelijk zullen zijn voor onderhoud en herstel van de infrastructuur. Daartoe betaalt iedereen maandelijks een kleine bijdrage en worden lokale onderhoudstechnici opgeleid.

De lokale partner-NGO's worden begeleid en versterkt door de Vlaamse partners, deels door advies van op afstand en deels op het terrein, en door de PROTOS medewerkers ter plaatse in DRC en in Rwanda. De samenwerking tussen de NGO's onderling wordt gestimuleerd, alsook tussen deze NGO's en de overheden en er wordt gewerkt naar gezamenlijk overleg en planning. Technisch en sociaal wordt de interventiecapaciteit van de partner-NGO's versterkt. De duur van het project bedraagt 36 maanden. Het is ingebed in een groter programma dat gefinancierd wordt door DGOS. Door dit project worden 30.000 mensen van drinkwater en 10.000 mensen van sanitatie voorzien. Indirect gaat het over respectievelijk 50.000 en 30.000 mensen.

"Schoon water, schone handen": Watervoorzieningsproject voor de bevolking van Mateko

Begunstigde	Caritas International				
Land	Democratische Republiek Congo				
Subsidie	28.800 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	11.070 €

Het project van Caritas International is gelokaliseerd in de provincie Bandundu, Congo. De algemene doelstelling van het project is de gezondheidstoestand van de bevolking verbeteren door te zorgen voor veilig drinkwater, een sanitaire infrastructuur en vorming rond hygiëne. Dit zal concreet gebeuren door het aanleggen van 10 bronnen, de bouw van een sanitair blok en vormingen inzake hygiëne in het vormingshuis. Via de nieuw aangelegde bronnen van het project zullen 3.000 gezinnen in 10 dorpen (15.000 mensen) worden bereikt, wat 50 % van de bevolking in de beoogde regio Mateko-Kalo-Mangai vertegenwoordigt. Het gedeelte "vorming" richt zich op 1.000 mensen. Het gaat hier voornamelijk om vrouwen die de opgedane kennis vervolgens toepassen binnen het gezin. De impact op de gezondheidstoestand van de kinderen zal het grootst zijn.

De plaatselijke bevolking wordt grondig betrokken bij de planning en inplanting van de bronnen en wordt ingeschakeld en opgeleid voor de constructie en het onderhoud van de bronnen. Het project duurt 18 maanden en bereikt 15.000 mensen voor watervoorziening en 1.500 voor sanitatie- en hygiënevorming.

Water voor ontwikkeling: Capaciteitsuitbreiding van de drinkwatervoorziening in Chili

Begunstigde	Vlaamse maatschappij voor Watervoorziening				
Land	Chili (Punto Choros, Coquimbo)				
Subsidie	49.700 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	19.880 €

Dit project wil een verdubbeling van de capaciteit realiseren van de drinkwatervoorziening in de kustgemeente Punta Choros, het installeren van drinkwaterproductie faciliteit en sanitatie op het eiland Islas Damas en een aanzet geven voor de opvang en behandeling van de huishoudelijke afvalwaters.

Drinkwatervoorziening en sanitatie voor het dorp Kunkudjang en opvolging watercomités

Begunstigde	Bevrijde Wereld vzw				
Land	Gambia (de dorpen Kunkudjang , Galoya, Kubariko en Makumbaya, Zuidbank)				
Subsidie	29.750 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	5.750 €

Dit project voorziet in de aanleg van een waterleidingsnetwerk in het dorp Kunkudjang, installatie van verbeterde latrines in het kleuterschooltje van Kunkudjang en de opvolging van de watercomités in de dorpen Kunkudjang, Galoya, Makumbaya, Baflooto en Kubariko. De belangrijkste verwachte resultaten bestaan uit de toegang tot drinkbaar water voor 670 mensen, verminderde werklast voor vrouwen en kinderen, verbeterde sanitatie voor 84 kinderen en goed functionerende en duurzame watercomités die de watervoorziening van 4500 mensen beheren. Dit project wordt gedurende 2 jaar gesteund door Ingenieurs zonder Grenzen, de lokale bevolking en het departement LNE van de Vlaamse overheid en wordt opgevolgd door Bevrijde Wereld.

Drinkwatervoorziening en verbetering van de hygiëne en sanitair in Noord - en West-Ghana

Begunstigde	FOS Socialistische Solidariteit				
Land	Ghana (Laribanga, Ahwia en Wiawso Township)				
Subsidie	98.795 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	39.520 €

Dit project van het Fonds voor Ontwikkelingsamenwerking (FOS VZW) heeft tot doel om enerzijds de dorpsgemeenschappen van Laribanga en Ahwia toegang te verlenen tot water en anderzijds een verbetering van sanitair en hygiëne in het Wiawso Township door een degelijk systeem van afvalinzameling en –beheer, in het noorden en westen van Ghana. De twee gebieden liggen in rurale regio's waar gebrek is aan toegang tot water en degelijk sanitair.

De activiteiten die zullen ontwikkeld om deze toestand te verbeteren zijn: het boren van waterputten, de constructie van bovengrondse reservoirs, de installatie buizen voor de distributie van water naar 10 geschikte plaatsen, organisatie van een opleiding in waterbeheer en sanitaire verbeteringen, de levering vuilnisbakken en afvalinzameling.

Er wordt samengewerkt met de lokale watervoorzieningmaatschappijen, plaatselijke autoriteiten (Districtsraad Sefwi Wiawso), dorpschoufden en leden van commissies. Technische expertise wordt ingebracht door de TMVW en de evaluatie wordt getrokken door het Departement Menselijke Ecologie van de VUB. Het project zal 24 maanden duren en bereikt 3.500 mensen voor voorziening van drinkwater en 7.500 mensen voor sanitaire verbeteringen. Indirect gaat het over respectievelijk 6.500 en 15.000 mensen.

Drinkwatervoorziening voor 16 dorpen in het oosten van Guinee-Bissau

Begunstigde	Bevrijde Wereld vzw				
Land	Guinee-Bissau				
Subsidie	99.780 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	39.920 €

Dit project kadert in een ruimer programma rond voedselzekerheid en watervoorziening dat Bevrijde Wereld, samen met haar partnerorganisatie APRODEL in Guinee Bissau zal uitvoeren in de periode 2008-2010. Binnen dit programma werkt Bevrijde Wereld samen met de VZW Ingenieurs zonder Grenzen, de Stad Sint-Niklaas en het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid voor de component rond het verhogen van de toegang tot drinkbaar water. De doelgroep van dit project zijn vooral de vrouwen en kinderen die verantwoordelijk zijn voor het halen van water. De geselecteerde dorpen behoren tot de armste van het land. Door de installatie van waterinfrastructuur, vorming inzake hygiëne en de installatie en vorming van een watercomité in Mamporu wil men trachten de inwoners toegang tot drinkbaar water te verlenen. Hierdoor zouden vrouwen minder tijd aan het halen van drinkbaar water besteden. Verder kunnen de watercomités het goed beheer van de infrastructuur opvolgen en wordt de bevolking bewust gemaakt van het belang van een goede hygiëne. De duur van het project bedraagt 36 maanden. Het ruimere programma wordt door DGOS mede gefinancierd. Door dit project worden 7.900 inwoners voorzien van directe toegang tot drinkbaar water én sanitatie. Indirect worden 32.000 mensen bereikt.

Watervoorzieningsproject "Help de Wodaabe aan Water"

Begunstigde	Ninafri				
Land	Niger				
Subsidie	50.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	10.000 €
	47.500 €		2007		18.000

De NGO Ninafri beoogt voor een gemengde etnische gemeenschap van vooral Wodaabe Peul te Belen Tanfirgan, Niger een waterboring naar de diepere fossiele lagen te financieren. Deze waterboring moet de gemengde Wodaabe – Touareg gemeenschap van Belen Tanfirgan in staat stellen tot toegang tot veilig, onbezoedeld drinkwater voor iedereen, landbouwactiviteiten, herbebossingscampagnes, gezond en genoeg water voor het vee, tijdsbesparing voor de waterhalers, hogere overlevingskansen voor de recentelijk opgestarte school, uitbouw van een gezondheidscentrum en onafhankelijkheid van waterputten en boringen op grote afstand.

Het project bestaat uit 3 delen, waarvan deel 1 (de boring naar 250 meter) na afspraken met lokale en gecentraliseerde overheden in juni 2007 werd gerealiseerd met steun van VPWvO. Nu moeten deel 2 – installatie pomp en generator – en deel 3 – installatie van alle randapparatuur zoals watertoren, leidingen, kranen, sanitair spots nog gerealiseerd worden.

Er werd afgesproken dat de boring openstaat voor alle etnische groeperingen en na oplevering eigendom wordt van de Nigerijnse staat en beheerd door een comité met representatieve vertegenwoordiging van alle bevolkingsgroepen. Al het water wordt betaald aan het comité, de prijzen zijn dezelfde in heel de regio. Tien procent van de investering wordt gedragen door de lokale gemeenschap. In het project worden investeringen voorzien in sanitaire voorzieningen in de buurt van de boring. Het sensibiliseringsprogramma vindt plaats voor, tijdens en na de realisatie van de boring aan de hand van visueel materiaal.

Drinkwater en sanitatie in de volkswijken van het District Bamako

Begunstigde	Protos vzw				
Land	Mali				
Subsidie	150.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	60.000 €

De doelstelling van dit project is de levensomstandigheden te verbeteren van de bevolking in de achtergestelde wijken van 2 gemeentes in het district Bamako waarbij 12.000 personen toegang verwerven tot drinkwater en 8.000 tot basissanitatatie, en waarbij de basis wordt gelegd voor uitbreiding naar ongeveer 100.000 mensen. De duur van dit project bedraagt 36 maanden.

Duurzame toegang tot drinkwater, sanitaire voorzieningen en hygiëne voor de meest kwetsbare gemeenschappen in de regio Mopti

Begunstigde	UNICEF				
Land	Mali				
Subsidie	144.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	57.600 €

Dit project wil bijdragen tot de watervoorziening in Mali, de bevolking sensibiliseren rond hygiëne en de nodige gedragsverandering en een breed draagvlak creëren in Vlaanderen voor het recht van kinderen op toegang tot water, sanitair en hygiëne.

Verbeterde toegang tot natuurlijke hulpbronnen, in het bijzonder zuiver water, in Karamoja

Begunstigde	Dierenartsen Zonder Grenzen				
Land	Oeganda				
Subsidie	54.844 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	21.940 €

Dit project streeft naar een verbeterde toegang tot water voor huishoudelijk gebruik en veehouderij voor de semi-mobiele en gevestigde agro-veehouders in het Moroto district, Karamoja, Oeganda en duurt 18 maanden.

7.7 Wetenschappelijke instellingen

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Uitbouwen van een up-scaling platform voor de diversifiëring in het kader van de voedselzekerheid van agrarisch huishoudens

Begunstigde	Katholieke Universiteit Leuven				
Land	Malawi en Mozambique				
Subsidie	(contract)	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	163.540 €

Algemene doelstelling is het verbeteren van de algemene levensomstandigheden van de gemeenschappen in Malawi en Mozambique, door de bevordering van de gemeenschappelijke zaadbanken en het opzetten van een platform voor een geïntegreerd systeem van boslandbouw. Het platform heeft volgende functies: de totstandbrenging van een duurzame levering van germplasm gebaseerd op het CATS banken (communityAgroferstry Tree Seeds Banken), nodig als steun voor de ontwikkeling van organisaties die betrokken zijn bij grootschalige bevordering van aangetoonde innovaties voor boslandbouw. Volgende doelen worden vooropgesteld : 1.Toepassing van een procedure van boslandbouw voor het genereren van meerdere mogelijkheden in levensonderhoud voor kleine boeren; 2. Het toepassen van de aanpak van de CATS Bank voor de uitbouw van sterkere platforms voor het testen en opschalen van bewezen boslandbouwsystemen aangepast voor het gebruik door NGO's, internationale en gouvernementele organisaties in proeflocaties; 3. Capaciteitsopbouw van de gemeenschappen in de boomproductie, inrichting en beheer, en het vergemakkelijken van de toegankelijkheid voor gemeenschapsgroepen uit proeflocaties om beroep te doen op de CATS Banken.

Beleidsdomein	Onderwijs en Vorming
Entiteit	Agentschap Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

subsidie aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen

Begunstigde	Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen (ITG)				
Subsidie	10.151.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	10.151.000 €

De jaarlijkse subsidie aan het Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde van Antwerpen (ITG) heeft een decretale grondslag in het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening. Deze subsidie strekt tot dekking van de personeelskosten en werkings- en uitrustingsuitgaven. Het ITG verstrekt postinitieel onderwijs en wetenschappelijke dienstverlening en verricht wetenschappelijk onderzoek op het vlak van de tropische geneeskunde. In de beheersovereenkomst tussen het ITG en het Vlaams Ministerie van Onderwijs zijn nadere voorwaarden uitgewerkt met betrekking tot de werkzaamheden van deze instelling. In 2009 werd 10.151.000 euro geïnvesteerd in het ITG. Volgens de beheersovereenkomst dient 40% daarvan naar Hoger Technisch Onderwijs te gaan en 40% naar wetenschappelijk onderzoek. De resterende 20% gaat naar maatschappelijke dienstverlening ten voordele van arme doelgroepen in ontwikkelingslanden.

subsidie aan het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer

Begunstigde	Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -Beheer (IOB)				
Subsidie	2.075.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	2.075.000 €

Op basis van artikel 169quater van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap draagt de Vlaamse Gemeenschap bij in de financiering van het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer (IOB), dat in de schoot van de Universiteit Antwerpen is opgericht. De opdracht van het IOB is het organiseren en verschaffen van postinitieel onderwijs, verrichten van wetenschappelijk onderzoek en verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening op het gebied van de economische, politieke en sociale aspecten van het ontwikkelingsbeleid en -beheer. In de beheersovereenkomst die met het IOB is afgesloten zijn de decretale verplichtingen nader ingevuld en werden er concrete uitvoeringswijzen opgenomen.

Beleidsdomein Economie, Wetenschap en innovatie

Entiteit Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Steun aan het IPBO

Begunstigde	Instituut voor Plantenbiotechnologie voor Ontwikkelingslanden (IPBO/UGent)				
Subsidie	83.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	83.000 €

Het Instituut voor Plantenbiotechnologie voor Ontwikkelingslanden (IPBO) werd in 2000 opgericht aan de Universiteit Gent op initiatief van Em. Prof. Marc Van Montagu. Het doel van het Instituut is om onderzoeksprojecten uit te voeren op gewassen van ontwikkelingslanden, aanbodgedreven technologietransfer te organiseren en in te gaan op de vraag van ontwikkelingslanden om in contact te komen met het bestaande aanbod aan technologische kennis in de geïndustrialiseerde wereld. De activiteiten richten zich naar plantenbiotechnologie en de toepassing hiervan in de voedselvoorziening. Voorbeelden zijn het verbouwen van traditionele lokale gewassen die beter bestand zijn tegen stress (droge en schrale gronden, tolerantie tegen hoog aluminiumgehalte, etc.) of die een hoog gehalte hebben aan bepaalde stoffen die ontbreken in de lokale voeding (vitamine A, geneeskrachtige stoffen, etc.).

Het Vlaams Gewest en de Universiteit Gent ondertekenden op 10 juni 2004 een eerste overeenkomst betreffende de ondersteuning van het IPBO. Hiermee verkreeg het Instituut middelen voor het opstellen van een strategisch en financieel plan gericht op de structurele samenwerking tussen het IPBO en het *International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology* (ICGEB). Het ICGEB is opgericht onder de auspiciën van de *United Nations Industrial Development Organisation* (UNIDO). Deze instelling is gericht op het uitvoeren en coördineren van onderzoek en training in moleculaire biologie en biotechnologie, met bijzondere aandacht voor de noden van de ontwikkelingslanden. De werkingstoelage van het IPBO in 2007 bedraagt 100.000 euro. Dit bedrag vermindert jaarlijks met 9.000 euro tot en met 2011.

Steun aan CTU (ITG)

Begunstigde	Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen (ITG)				
Subsidie	1.750.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	1.750.000 €

The Clinical Trial Unit (CTU) is een interdepartementale cel met als doel de voorziening van technische steun aan de departementen van het Instituut voor Tropische Geneeskunde bij het ontwerp, implementatie, coördinatie, monitoring, databeheer, statistische analyses van technische proeven en interventieonderzoek, om gezondheidsproblemen in ontwikkelingslanden aan te pakken.

Steun aan ICRH

Begunstigde	Internationaal Centrum voor Reproductieve Gezondheid (ICRH/UGent)				
Subsidie	72.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	72.000 €

Het Internationaal Centrum voor Reproductieve Gezondheid (ICRH) is een multidisciplinair centrum dat werkt vanuit de faculteit geneeskunde en gezondheidswetenschappen aan de Universiteit Gent. Het werd opgericht in 1994 als resultaat van de *International Conference on Population and Development* (ICPD, Cairo 1994). Sedert 2004 wordt het ICRH erkend door de Wereldgezondheidsorganisatie als *WHO Collaborating Centre for Research on Sexual and Reproductive Health*. Naast onderzoek en training is ICRH ook actief in ontwikkelingsprojecten in Afrika, Azië en Latijns-Amerika en dit in samenwerking met verschillende andere universiteiten en internationale organisaties, zoals onder meer de Universiteit Antwerpen, het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG), Artsen Zonder Grenzen en Sensoa. ICRH wil de erkenning van reproductieve gezondheid voor mannen en vrouwen als een fundamenteel mensenrecht. Het Centrum geeft technische bijstand geeft aan nationale en internationale administraties voor gezondheid en ontwikkeling op het vlak van HIV, seksueel overdraagbare aandoeningen, gezinsplanning en seksueel en geslachtsgebonden geweld.

Het ICRH krijgt in 2007, 2008 en 2009 een werkingstoelage van 70.000 euro per jaar. Vanaf 2010 wordt ook deze steun verminderd met 10.000 euro.

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Entiteit	Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO)
-----------------	---

Capaciteitsversterking van wetenschappelijke instellingen in ontwikkelingslanden

Begunstigde	onderzoekers en wetenschappelijke instellingen in ontwikkelingslanden				
Land	Meerdere				
	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	89.400 €	

Het ILVO wordt regelmatig ingeschakeld voor het verrichten van onderzoeken in ontwikkelingslanden. Het betreft vaak een onderlinge samenwerking tussen wetenschappers in Vlaanderen en ontwikkelingslanden. Op die manier draagt het ILVO bij tot capaciteitsversterking van wetenschappelijke instellingen in het Zuiden. Volgende activiteiten werden in 2009 ondersteund of uitgevoerd:

1. Voederwaardering van locale industriële bijproducten voor kleinvee (Algerije)
2. Aanleveren konijnen fokdieren (Indonesië)
3. Moleculaire identificatie van *Heterodera filipjevi* (Turkije)
4. allerlei projecten entomopathogene insecten met verschillende landen
5. Voederwaardering rundveevoeders (Ecuador)
6. Analyse économique des chaînes de valeur de produits certifiés d'agriculture biologique et de commerce équitable au Mali
6. Wildlife Population Ecology and Human-Wildlife Interactions in and around Saadani National Park, Tanzania
7. Towards sustainable solutions for conflicts between local social actors and National Parks in Tanzania: Case study of Saadani National Park
8. Wetenschappelijke ondersteuning uitbouw honinganalyselaboratorium (Ethiopië)

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Departement internationaal Vlaanderen

Personeelskosten voor het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek

Begunstigde	Het Vlaams Steunpunt Buitenlands Beleid, Toerisme en Recreatie			
	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	79.816 €

Drie studies werden mits deze subsidie verwezenlijkt: 1. Overwegingen en aanbevelingen voor een beleidskader voor noodhulp 2. Integratie van de problematiek 'aanpassing aan klimaat verandering' in de programmering van de samenwerking met partnerlanden. Daarnaast werd een workshop georganiseerd: 'Van programmering naar identificatie/formulering van programma's voor samenwerking met de Vlaamse partnerlanden'

7.8 Studiebeurzen

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Departement internationaal Vlaanderen

Sustainable Tourist Destination Management 2007 en 2009

Begunstigde Land	WES vzw Zuidelijk Afrika				
Subsidie	117.937 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	106.556 €
	124.614 €		2009		100.000 €
Begunstigde Subsidie	Vlaams-Nederlands Huis deBuren				
	36.500 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	32.000 €

WES vzw is werkzaam op het terrein van de regionale en lokale economische ontwikkeling. WES treedt op als een gespecialiseerde kennispartner en voert onderzoeks- en adviesopdrachten uit voor openbare besturen en private organisaties in binnen- en buitenland. WES richt zich daarbij op een aantal geselecteerde marktniches zoals toerisme, milieuonderzoek, ruimtelijke ordening en training.

Het Departement internationaal Vlaanderen subsidieert WES voor de organisatie van de opleiding "Sustainable Tourism Destination Management". Het gaat over een cursus van zes weken te Brugge die zich richt op professionelen van nationale toeristische organisaties en van lokale incoming tour operators uit ontwikkelingslanden. De cursus staat met name open voor deelnemers uit zes landen in Zuidelijk Afrika: Zuid-Afrika, Mozambique, Namibië, Lesotho, Botswana en Swaziland. De doelstelling is kennis opbouwen inzake de huidige aanpak op het vlak van beheer van toeristische bestemmingen en duurzame projectontwikkeling enerzijds, en het uitwisselen van ervaring, nieuwe ideeën en strategieën met collega's uit diverse landen anderzijds. De cursus maakt deel uit van het werkprogramma dat Zuid-Afrika en Vlaanderen onderling zijn overeengekomen.

Scholarships for APEC port related short course

Subsidie	180.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	66.000 €
Het standaardprogramma bestaat uit vijftien cursussen. De beurs bestaat uit twee grote luiken: het inschrijvingsgeld enerzijds en de verblijfkosten anderzijds. Per beurs wordt een bedrag van 3.000 euro toegekend. (6.000 euro voor China, 9.000 euro voor Chili, 9.000 euro voor Zuid-Afrika, 12.000 euro voor India, 3.000 euro voor Mexico, 12.000 euro voor Brazilië, 8.400 euro voor China, 12.000 euro voor Oekraïne, 3.000 euro voor Tunesië)					
Subsidie	168.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	44.800 €

Het standaardprogramma bestaat uit vijftien cursussen. Per beurs wordt een bedrag van 3.000 euro toegekend. (2.800 euro voor Chili; 22.400 euro voor China, 8.400 euro voor Jordanië, 2.800 euro voor Suriname, 2.800 euro voor Honduras, 2.800 euro voor Kroatië en 2.800 euro voor Oekraïne)

Development of the potential for cultural tourism in Croatia

Begunstigde	WES vzw				
Land	Kroatië				
Subsidie	74.994 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	71.680 €

Kroatië is traditioneel gekend als een sun- en beachbestemming doch bezit eveneens een weelde aan historisch erfgoed. Op dit ogenblik wordt dit erfgoed nog te weinig gevaloriseerd binnen toerisme, althans binnen bepaalde regio's in Kroatië. Met de opmaak van een toolkit zal WES de projectpartners in de regio's van Varazdin, Zagreb, Rijeka en Dubrovnik ondersteunen in een strategie inzake cultureel toerisme. De kennisoverdracht gebeurt door training, workshops en wederzijdse contacten zowel in Kroatië als in Vlaanderen. Cases en good practices, theoretische en praktische informatie worden gebundeld in een handboek.

Menselijk kapitaal ter ondersteuning van toerisme in Malawi: vormingsprogramma op 3 sporen

Begunstigde	Living Stone Dialoog vzw				
Land	Malawi				
Subsidie	252.263 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	175.529 €

Het project beoogt 3 verschillende opleidingen te geven volgens het 'train-the-trainer'-principe (40 à 50 per opleidingstraject):

1. *KMO ontwikkeling in de toerismesector*

een training voor startende en gevestigde toeristische ondernemers

2. *Training voor reisbegeleiders en gidsen*

Het ministerie van toerisme in Malawi wenst deze cursus in te zetten als verplicht voor het verkrijgen van een officiële reisgidslicentie.

3. *Duurzame toeristische productontwikkeling*

Opleiding van hoogopgeleide mensen die kunnen ingezet worden op het strategische en superviserende niveau, zowel in de publieke als private sector.

Naast de opleidingen wil het project ook enkele bestaande lokale ondernemingen en/of sleutelprojecten praktische raad en advies geven in de vorm van probleemspecifieke workshops

Institute of Transport and Maritime Management (ITMMA)

Subsidie	110.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	73.120 €
Toekenning van beurzen aan buitenlandse studenten voor hun deelname aan het master na master "Programme in Transport and Maritime Management" van het Antwerpse Institute of Transport and Maritime Management (ITMMA). (9.140 euro voor Indonesië, 9.140 voor Panama, 18.280 euro voor Cambodja, 18.280 euro voor Vietnam, 9.140 euro voor China en 9.140 euro voor Brazilië)					
Subsidie	110.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	16.740 €

Toekenning van beurzen aan buitenlandse studenten voor hun deelname aan het master na master "Programme in Transport and Maritime Management" van het Antwerpse Institute of Transport and Maritime Management (ITMMA). (1.860 euro Mexico, 1.860 euro voor China, 1.860 euro voor Panama, 1.860 euro voor Cambodja, 1.860 euro voor Vietnam en 7.440 euro voor ZAF)

Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare werken

Entiteit Departement Mobiliteit en Openbare werken

Antwerp Port Training Centre

Subsidie	253.200 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	253.200 €
----------	-----------	------------------	------	------------------	-----------

In 2009 werden 80 beurzen toegekend voor APEC port related short courses aan Cambodja, Laos, Vietnam, Ghana, India, Brazilië, China, Colombia, Ivoorkust, Marokko, Chili, Botswana en Zuid Afrika.

Fellowships for International PIANC – COPEDEC VIII Conference, Chennai India, February 2012

Begunstigde	PIANC – World Association for Waterborne Transport Infrastructure
Vastleggingsjaar	2009
Betaling in 2009	10.000 €

Vlaanderen wenst voor dit congres 50 fellowships toe te kennen voor deelnemers uit ontwikkelingslanden aan 2.500 US\$ / fellow, zijnde 125.000 US\$ of 90.000 Euro (1 US\$ = 0,72 Euro).

Beleidsdomein   **Onderwijs en Vorming**

Entiteit   Agentschap Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

Studiebeurzen en uitwisseling van lectoren

Betalingen in 2009	Uitwisseling lectoren:	40.100 €	Studiebeurzen:	169.692 €
--------------------	------------------------	----------	----------------	-----------

De toekenning van beurzen in het kader van bilaterale akkoorden gebeurt op basis van de werkprogramma's die uitvoering geven aan deze akkoorden. Zij bepalen het aantal toe te kennen beurzen en de algemene en financiële voorwaarden. De algemene en financiële voorwaarden zijn voor alle landen gelijk en werden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1991. Het aantal toe te kennen beurzen varieert van land tot land. De beurzen aan de studenten uit de volgende landen zijn ODA-aanrekenbaar: China (9), Egypte (3), India (3), Marokko (2), Mexico (7). In 2009 waren er uitbetalingen voor de uitwisseling van lectoren naar: China (2), India (1).

7.9 Steun aan ngo's en andere indirecte samenwerking

Beleidsdomein   **Internationaal Vlaanderen**

Entiteit   Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Subsidies in het kader van het Vlaams Intersectoraal Akkoord Social Profit

Subsidie	813.100 €	Vastleggingsjaar	2008-2009	Betaling in 2009	789.065 €
----------	-----------	------------------	-----------	------------------	-----------

Tegemoetkoming in de loonkosten van de personeelsleden in gewezen DAC-statuuat: Oxfam-Wereldwinkel Antwerpen, Atol Vzw, Vredeseilanden, Solidariteitsfonds Vzw, Trias Vzw, Oxfam-Wereldwinkel Kortrijk, Oxfam-Wereldwinkel Hasselt Vzw, Broederlijk Delen, Oxfam-Wereldwinkel Sint-Truiden, Wereldsolidariteit Limburg, Oxfam-Wereldwinkel Tielt, International Peace Information Service, Geneeskunde Voor De Derde Wereld Vzw, Oxfam-Wereldwinkel Antwerpen, Atol Vzw, Vredeseilanden, Solidariteitsfonds Vzw, Trias Vzw, Ucos, Oxfam Wereldwinkel Kortrijk Vzw, Oxfam-Wereldwinkel Hasselt Vzw, Broederlijk Delen, Oxfam-Wereldwinkel Sint-Truiden, Wereldsolidariteit Limburg, Oxfam-Wereldwinkel Tielt, IPIS Vzw

Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB)

Subsidie	250.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	50.000 €
----------	-----------	------------------	------	------------------	----------

Tegemoetkoming in de werkingskosten van de maatschappelijke zetel.

Beleidsdomein   **Werk en Sociale Economie**

Entiteit   Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie

Tewerkstellingsprogramma's (DAC & Gesco) bij NGO's

Betaling in 2009	781.563 €
------------------	-----------

Loonsubsidies aan NGO's in het kader van het Derde Arbeidscircuit (DAC) en Gesubsidieerde Contractuelen binnen het veralgemeend stelsel (Gesco's). NGO's: Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking Brussel, ATOS Hasselt, Conseil de la Jeunesse Catholique Brussel, Oxfam

Belgique Brussel, Les Magasins du Monde Oxfam Brussel, GRESEA, Koepel van de Noord-Zuidbeweging-11.11.11 Brussel, Latijns-Amerikaanse Federatie Antwerpen, Oxfam Wereldwinkel (Antwerpen, Gent, Brugge en Roesalare), Centrum Mundiale Vorming-De Zevende Wereld Alken, DJAPO Leuven, Vredeseilanden Coopibo Leuven

7.10 Varia

Beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
Entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

Uitbetaling saldo subsidie project tirua, modelgemeente duurzame ontwikkeling

Begunstigde	Instituto de Ecologia Politica				
Land	Chili				
Subsidie	10.407 €	Vastleggingsjaar	2000	Betaling in 2009	10.407 €

ondersteuning van een lokale milieu-organisatie voor het uitwerken van een proefproject in de 8ste regio rond duurzaamheid en leefmilieu

project rond het verzorgen van opleidingen in restauratietechnieken

Begunstigde	Fundacion Cultural Amigos de las Iglesias de Chiloe				
Land	Chili				
Subsidie	78.000 €	Vastleggingsjaar	2001	Betaling in 2009	16.169 €

Hierbij werd Unesco-patrimonium gerestaureerd

Beleidsdomein	Mobiliteit en Openbare werken
Entiteit	Departement Mobiliteit en Openbare werken

Training of Trainers for Inland Waterway Colleges and Training Centres

Begunstigde	Eigen Vermogen Flanders Hydraulics (EVFH)				
Land	Cambodia, Laos en Vietnam				
Subsidie	51.344 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	51.344 €

Bijstand wordt verleend bij het trainen van lesgevers en instructeurs en het opstellen van cursussen voor de "Inland Waterway Colleges en Training Centers" die bestaan in Vietnam, Cambodja en Laos of die zij wensen op te richten.

Establishment of a Cambodian Navigation Co-ordination Center

Begunstigde	Eigen Vermogen Flanders Hydraulics (EVFH)				
Land	Cambodja				
Subsidie	90.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	90.000 €

Met BTC steun werd een "Master Plan for Waterborne Transport on the Mekong River system in Cambodia" opgesteld. Thans wordt bijstand verleend aan het opzetten van een coördinatiecentrum dat moet instaan voor de implementatie van dit Master Plan. De lokale partner is het Cambodjaanse Ministry of Public Works and Transport.

Capacity building Vietnam Inland Waterway Administration to protect the Environment

Begunstigde	VUB - Human Ecology Department				
Land	Vietnam				
Subsidie	25.770 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	25.770 €

Bijstand bij het opstellen van een "Inland Waterway Transport" wetgeving voor Cambodja (safety, security, environment, etc.). De lokale partner is het Cambodjaanse Ministry of Public Works and Transport.

Navigation Training and Research Centre, Vientiane, Lao PDR

Begunstigde	Ministry of Public works and Transport, Lao PDR				
Land	Laos				
Subsidie	25.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	25.000 €

Vlaanderen verleent bijstand bij het opstarten van een "Navigation Training and Research Centre" in Vientiane. In 2006 werd hiervoor met betoelaging van Vlaanderen een formuleringsstudie (met opmaak referentietermen) uitgevoerd.

Establishment of a Maritime Institute

Begunstigde	Hogere Zeevaartschool Antwerpen				
Land	Cambodja				
Subsidie	40.000 €	Subsidie	40.000 €	Subsidie	

Subsidie ten behoeve van de oprichting van een zeevaartschool in Phnom Penh.

Beleidsdomein   Onderwijs en Vorming

Entiteit   Departement Onderwijs en Vorming

Phase 2 du Projet pilote d'approfondissement et d'amélioration du modèle cubain d'inclusion scolaire: Pinar del Río 2007-2009, zones rurales

Begunstigde	Handicap International				
Land	Cuba				
Subsidie	140.229 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	14.023 €

Dit is een vervolgproject op het eerste pilootproject rond inclusief onderwijs in Havana. Nu wil men de oefening van Havana hernemen in een andere, rurale context. Doelstelling is het bestaande aanbod van buitengewoon onderwijs te optimaliseren en alle kinderen met een handicap in goede omstandigheden laten participeren aan het onderwijs. Handicap International coördineert het project en staat ook in voor de concrete uitvoering, in nauwe samenwerking met het nationale departement buitengewoon onderwijs.

Appui aux activités de mitigation des dommages causés par le passage des ouragans Gustav et Ike

Begunstigde	Handicap International				
Land	Cuba				
Subsidie	83.644 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	41.822 €

Dit project wil tegemoet komen aan de kosten voor de schade die de doortocht van twee orkanen in Cuba (en meer bepaald in Pinar del Rio) heeft berokkend. Heel wat scholen waar het lopende project in Pinar werkt, werden hierdoor vernield.

Quality Improvement in Medicine Studies at Eduardo Mondlane University (UEM), Maputo

Begunstigde	VUB- vakgroep menselijke ecologie				
Land	Mozambique				
Subsidie	400.143 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	200.071 €

Dit project wil de artsenopleiding aan de UEM verbeteren door een aantal belangrijke principes zoals studentgericht en probleemoplossend leren ingang te laten vinden. In augustus 2008 werd het algemeen kader goedgekeurd voor een nieuw curriculum voor de artsenopleiding. Dit project wil het proces van verdere curriculumontwikkeling versterken en verduurzamen.

Support for Basic Education in the Sui and Wli Communities in the Sefwi Wiawso and Hohoe Districts

Begunstigde	Fonds voor ontwikkelingssamenwerking				
Land	Ghana				
Subsidie	60.000 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	20.000 €

Het project wil bijstand geven aan de gemeenschappen uit Sui en Wli bij het verschaffen van kwaliteitsvol onderwijs zonder belemmeringen.

Support for Basic Education in Lambussie in the Upper West Region of Ghana'.

Begunstigde	Fonds voor ontwikkelingssamenwerking				
Land	Ghana				
Subsidie	60.000 €	Subsidie	2007	Betaling in 2009	20.000 €

Het project wil bijstand geven aan de gemeenschappen uit Lambussie bij het verschaffen van kwaliteitsvol onderwijs zonder belemmeringen.

Beleidsdomein	Landbouw en Visserij
----------------------	-----------------------------

Entiteit	Departement Landbouw en Visserij
-----------------	---

Ondersteuning aan het versterken van de kwaliteit en relevantie van het landbouwonderwijs

Begunstigde	Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand				
Land	DR Congo				
Subsidie	99.739 €	Vastleggingsjaar	2007	Betaling in 2009	58.206 €

De lage kwaliteit van het Congolese onderwijs is mede het gevolg van verouderde of dikwijls zelfs niet beschikbare leerprogramma's en didactische materialen. Via de ondersteuning van de Diensten van het Leerplan en Didactisch Materiaal met nadruk op het landbouwonderwijs op secundair niveau, probeert VVOB dit onderwijs kwaliteitsvoller en relevanter te maken, zodat het beter aansluit op de lokale realiteit en de arbeidsmarkt. Het project beoogt meer bepaald capaciteitsversterking te realiseren bij de 36 scholen bevoegd voor het aanbieden van de A3-landbouwopleiding o.m. met betrekking tot schoolbeheer, infrastructurele heropbouw, en ondernemerschap.

Conpapa-Chimborazo project

Begunstigde	Belgacom				
Land	Ecuador				
Subsidie	25.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	20.000 €

kleinschalige aardappelproducenten verenigen om

- recuperatie en behoud van lokale aardappelvariëteiten die hogere garantie op voedselzekerheid bieden in de indianengemeenschappen
- versterken van conpapa-chimborazo in zijn belangenbehartiging t.o.v. de overheid om deze variëteiten te promoten
- ontwikkeling van nieuwe marktstrategieën voor alternatieve markten

Waterpompen in Burkina Faso

Begunstigde	vzw Vrienden van Burkina Faso				
Land	Burkina Faso				
Subsidie	83.898 €	Vastleggingsjaar	2006	Betaling in 2009	23.148 €

Verbetering van de lokale watervoorziening via de installatie en onderhoud van waterpompen (6), dit met het oog op

- vergroten van de beschikbare hoeveelheid drinkbaar pompwater
- vergroten van de beschikbare hoeveelheid water voor landbouwdoeleinden

Verbetering van de toegang tot en de beschikbaarheid van kwaliteitsvolle leercursussen over agroforestry

Begunstigde	World Agroforestry Centre (ICRAF)				
Land	Kenia				
Subsidie	100.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	60.000 €

het project heeft als voornaamste doel een reeks van wetenschappelijk onderbouwde online introductielessen over agroforestry te ondersteunen, met bijhorende leercursussen die door leraars en trainers geïnteresseerd in de promotie van agroforestry als een duurzame benadering van landgebruik kunnen gebruikt worden. Verder voorziet het project ook in een introductieworkshop voor de nationale partners in 7 betrokken landen en in de verder opvolging hiervan.

Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport, Media

Entiteit Departement Cultuur, Jeugd, Sport, Media

Theatertechnische opleiding

Begunstigde	TEAD vzw				
Land	Marokko				
Subsidie	19.355 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	3.871 €

TEAD vzw heeft een theatertechnische opleiding georganiseerd in de Marokkaanse regio Nador-Berkane-Oujda

Samenwerking Congo (KVS)

Begunstigde	Koninklijke Vlaamse Schouwburg				
Land	Democratische Republiek Congo				
Subsidie	123.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	24.600 €

Een samenwerkingsproject opgezet en gecoördineerd door de Koninklijke Vlaamse Schouwburg brengt verschillende Vlaamse en Congolese artiesten uit diverse disciplines bij elkaar voor ervaringsuitwisseling en capaciteitsopbouw. Er worden vormingen, workshops, en gezamenlijke producties voorzien. Er wordt ook geïnvesteerd in materiële uitrusting

Internationaal solidariteitsproject 'Music Fund'

Begunstigde	Music Fund vzw				
Land	Democratische Republiek Congo en Palestijnse gebieden				
Subsidie	25.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	20.000 €

Met deze bijdrage worden instrumenten Ingezameld, hersteld en ter plaatse bezorgd.

8. Noodhulp en humanitaire bijstand

Vlaanderen verleent in het kader van de internationale samenwerking bijstand aan gebieden die getroffen worden door rampspoed van natuurlijke of menselijke oorsprong. Het kan ook gaan over een aggraving van structurele problemen verbonden aan oorlogen, hongersnood, bevolkingsverplaatsingen, vluchtelingenstromen of epidemieën. De situatie moet van dien aard zijn dat de lokale overheid of een internationale organisatie hulp vraagt aan de internationale gemeenschap. De humanitaire acties worden bij voorkeur uitgevoerd door NGO's of internationale organisaties die ervaring hebben op het domein van noodhulpverlening.

Music for Life: gezinnen en moeders op de vlucht weer samen brengen

Begunstigde	Rode Kruis - Vlaanderen Internationaal Vzw				
Land	onbepaald				
Subsidie	257.500 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	206.000 €

Noodhulp voor slachtoffers van de cycloon Sidr

Begunstigde	Wereldsolidariteit				
Land	Bangladesh				
Subsidie	150.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	10.960 €

Noodhulp aan de vluchtelingen in Kenia

Begunstigde	UNHCR				
Land	Kenia				
Subsidie	150.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	15.000 €

Apopo Mozambique Mine Action Programme 2009 : humanitaire ontminning

Begunstigde	APOPO				
Land	Mozambique				
Subsidie	400.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	40.000 €

Bescherming slachtoffers seksueel geweld

Begunstigde	Rode Kruis Vlaanderen				
Land	Democratische Republiek Congo				
Subsidie	300.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	30.000 €

Directe bescherming voor de kinderen in de gebieden getroffen door de cycloon Nargis

Begunstigde	Unicef België				
Land	Myanmar				
Subsidie	100.045 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	10.001 €

Noodhulp voor ontheemden in Georgië

Begunstigde	UNHCR				
Land	Georgië				
Subsidie	100.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	10.000 €

Steun aan gezondheid- en voedingsector voor de slachtoffers van de humanitaire crisis in O-Congo

Begunstigde	Belgisch Comité Voor Unicef				
Land	Democratische Republiek Congo				
Subsidie	100.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	100.000 €

Voedingsprogramma ten voordele van kinderen, zwangere en zogende vrouwen

Begunstigde	Caritas International				
Land	Ethiopië				
Subsidie	150.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	15.000 €

Stimuleren van de zelfredzaamheid van verplaatste families in noord-kivu

Begunstigde	Caritas International				
Land	Democratische Republiek Congo				
Subsidie	100.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	100.000 €

Steun aan de gezondheid- en voedingsector voor de slachtoffers van de cyclonen Ivan en Fame

Begunstigde	Belgisch Comité voor Unicef				
Land	Madagaskar				
Subsidie	150.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	30.000 €

Noodhulp voor slachtoffers overstromingen in Mongolië

Begunstigde	Caritas International				
Land	Mongolië				
Subsidie	50.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	45.000 €

Expansion of the drinking water network of fattekone and connection of the health and disease unit to the drinking water

Begunstigde	Steunfonds Myanmar Vzw				
Land	Myanmar				
Subsidie	50.000 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	35.000 €

Hulp aan de slachtoffers van de overstroming in Namibië

Begunstigde	Rode Kruis - Vlaanderen Internationaal Vzw				
Land	Namibië				
Subsidie	99.999 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	90.000 €

Humanitaire hulp aan de kinderen op de vlucht voor de gevechten in de SWat-Vallei (Pakistan).

Begunstigde	Belgisch Comité voor Unicef				
Land	Pakistan				
Subsidie	300.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	270.000 €

Interventie in het kader van voedselonzeekerheid in Zimbabwe

Begunstigde	Rode Kruis - Vlaanderen Internationaal Vzw				
Land	Zimbabwe				
Subsidie	108.955 €	Vastleggingsjaar	2008	Betaling in 2009	106.630 €

Steun aan de strijd tegen cholera in Zimbabwe

Begunstigde	Belgisch Comité voor Unicef				
Land	Zimbabwe				
Subsidie	100.000 €	Vastleggingsjaar	2009	Betaling in 2009	100.000 €

Gedrukte exemplaren van het Vlaamse ODA-rapport kunnen bij het Departement internationaal Vlaanderen besteld worden. De contactpersoon binnen de afdeling beleid kan op volgende manier bereikt worden:

- e-mail : simon.calcoen@iv.vlaanderen.be
- telefoon : 02-553 60 45
- fax : 02-553 51 01
- post : Boudewijnlaan 30, B-1000 Brussel

Eindnoten

---

¹ De richtlijnen voor de ODA-rapportering zijn terug te vinden op

www.oecd.org/dac/stats/dac/directives

² Walraet, A, Internationale ontwikkelingssamenwerking 2005-2006, Vakgroep Studie van de Derde Wereld (hoorcollege van 12 oktober 2005)

³ VRIND publicaties zijn online beschikbaar op

http://aps.vlaanderen.be/statistiek/publicaties/stat_Publicaties_vrind.ht

⁴ OESO-DAC, DCD/DAC(2010)10, ODA VOLUME PROSPECTS IN 2010, 8 februari 2010

⁵ MDG Gap Task Force Report 2009: Strengthening the Global Partnership for Development in a Time of Crisis, United Nations, New York, 2009, p.5

⁶ SEC (2009) 444: Annual progress report 2009 on financing for development

⁷ EU Commissie, The EU ODA commitments: 2010 deadlines and beyond, November 2009

⁸ International Monetary Fund, World Economic Outlook October 2009, p 173

⁹ AllAfrica.com, Mozambique: GDP Grows Despite International Crisis, 9 december 2009

¹⁰ Ali, A.A.G., and I. Elbadawi, (2001), .Growth Could Be Good for the Poor.; unpublished paper.

¹¹ UNDP, Human Development Report, indicator human and income poverty

¹² UNCTAD, Economic Development in Africa Report 2009, 25 Juni 2009, p.28

¹³ Data kunnen elektronisch worden geraadpleegd op <http://www.imf.org/external/datamapper/>

¹⁴ US Department of State, background note: South Africa, November 2009

Elektronisch beschikbaar op <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/2898.htm>